

HISTORIA
GRÆCARUM et LATINARUM
LITTERARUM.

ET ITEM

ΗΡΟΔΟΤΟΣ Ο ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΥΣ

ΠΕΡΙ

ΟΜΗΡΟΥ

ΓΕΝΕΣΙΟΣ, ΞΗΛΙΚΙΗΣ, ΞΒΙΟΤΗΣ.

(*Lately published, in Two Volumes Folio.*)

SCRIPTORUM ECCLESIASTICORUM HISTORIA LITERARIA, a Christo nato
usque ad Sæculum xiv. facili methodo digesta.

Autore GULIELMO CAVE, S. T. P. Canonico Vindesoriensi.

Cum APPENDICIBUS.

Editio novissima, ab Autore Ipsomet ante Obitum recognita, et auctior facta.

OXONII, E Theatro Sheldoniaco, ; Impensis JOSEPHI POTE, Bibliopolæ ETONEN-
SIS, & apud quem prostant venales.

N. B. The Learned are desired to take notice, that the several Editions of the *Historia Literaria*, printed at *Geneva*, *Cologne*, and other foreign Parts are very defective, and of no Value, neither can they be quoted with Authority : That the Improvements and Additions made by the learned Author to this Edition printed at the *Theatre in Oxford* are greatly material, and make at least a fourth Part of the whole Work : The present Edition has also received farther Improvement, by large and useful Notes, and other *Addenda*, by the late Reverend Dr. *Waterland*, under whose immediate Care and Direction it was printed ; also by the Reverend Dr. *Chapman*, Dr. *Bishop*, Dr. *Walker*, and other learned Gentlemen, who, for the Benefit of Learning, and from a due Regard to the Author, and this his most esteemed and learned Work, interested themselves in the present Publication.

Gal. 7 D. 9.

HISTORIA
GRÆCARUM et LATINARUM
LITTERARUM.

JOANNIS REINOLDII, S. T. B. ✱

E Beatae Mariae Etonensis Regalis Collegii Sociis,

DISSERTATIO.

Accedit

ΗΡΟΔΟΤΟΣ Ο ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΥΣ

ΠΕΡΙ

ΟΜΗΡΟΥ

ΓΕΝΕΣΙΟΣ, & ΗΛΙΚΙΗΣ, & ΒΙΟΤΗΣ.

Veneunt ETONÆ, apud JOSEPH. POTE, Bibliopolam.
MDCCCLII.

Exemplaria solummodo 250 excusa fuere.

HISTORIA

GRÆCÆ ET LATINÆ

LITTERARUM

JOHANNIS REINHOLDI S.T.B.

Professore Mathematico Etonensis Regii Collegii Socii

DISSERTATIO

JOHANNIS REINHOLDI

Professore Mathematico Etonensis Regii Collegii Socii

1773

1773

1773

Venerabili Fratri Johanni Reiholdi S.T.B. Bibliothecario

1773

Exemplum

A D

LECTOREM.

QUUM aliquando mecum etiam atque etiam cogitabam quam plurima ad vitam utilia, in rebus privatis, publicis, sacris, quæ per *litteras* nobis conciliata sunt; paucis *litterarum* notis nos cum amicis, qui absint ab nobis longè ac diu, sermonem habere; harum beneficio nos scire posse antiquiora memoria nostra, omnia quæ antè facta sint, quam nos nati essemus; neque ita vivos cum præteritis modò, sed etiam mortuos cum futuris præsentem esse; has enim posse subsidio oblivioni esse; has denique mederi animis; hæc, inquam, in animo cogitantem magna in me incessit cupiditas quærendi, unde *litteras* habuerimus, si poterat reperiri. Post Gallos, nostros etiam Britannos accepisse ab Romanis *litteras*, illico cognovi. sed unde essent *literæ* Romanis ac Latinis, non ita facile erat scitu. itaque magna cum cura & diligentia omnes scriptores, quos de hac re viderem

Ad LECTOREM.

viderem scripsisse, legendo percurri; atque ex iis, quæ vera, atque ita uti res fuit, mihi videbantur dicere, excerpti, & collecta simul in unum conclusi locum, ubi nostram faciunt *Historiam Literarum*. composui autem fere abhinc annos viginti, aut plus eo; ex quo quidem tempore aliquot amicis, viris doctis, legendam dedi; ex quibus erat qui approbavit, alii verò illam exoptabant argumentis, quibus tota innixa est, confirmatam videre. His ergo morem gerens, atque horum parcens labori, conquistata simul proposui, quæ, amice Lector, habes in capitibus *Historiam* ipsam sequentibus; quibuscum perlecta *Historia*, plus quod de hac re tibi satisfaciat, quam apud alium quemvis scriptorem in omnibus, quam ipsum cujus *Dissertatio de Literis* multo post nostram *Historiam* compositam data est foras, te hîc inventurum spero & confido.

DE

DE

GRÆCIS et LATINIS Alphabetis;

SIVE

HISTORIA

LITTERARUM.

X Alphabeto Phœnicio, à Cadmo in Græciam illato (Cap. 1.)
 literas xxii habente, ut ex Pentateucho patet Samaritano
 (Cap. 2.) (à Pelasgis primùm, quibus primùm earum ad
 suam enunciationem translatarum usus innotuisset, (Cap. 3.)
 atque unde in Italiam primùm transvectæ sunt, (Cap. 4.)
 deinde ab Ionibus priscis, forma literarum aliquantum immutata) (Cap. 5.)
 averfis ut plurimùm Phœnicum literis antiquissimum Græcum Alphabe-
 tum. (Cap. 6.)

B

Phæn.

	Phæn. Litt. Nomina.	Form. Litt. Græc.	Potestas.	Nomina.
1.	Aleph	A	a	Alpha
2.	Beth	B	b	Beta
3.	Gimel	Γ	g	Gamma
4.	Daleth	Δ	d	Delta
5.	He	E	ē ē	Ei (Cap. 7.)
6.	Vau	F Ϝ	f v	Digamma ^a
7.	Zain	Z	z	Zeta ^b
8.	Heth	H	h	Hetha ^c
9.	Jod	I	i	Iota
10.	Caph	K	k	Kappa ^d
11.	Lamed	L in Pelasg. Alph. Λ in Ion.	l	Lamda
12.	Mem	M	m	Mu
13.	Nun	N	n	Nu
14.	Ain	O	ō ö	Ou (Cap. 7.)
15.	Pe	Π	p	Pi
16.	Koph	q Ϙ	k q	Koppa ^e
17.	Resh	P	r	Rho
18.	Sin	Σ	f	San & Sigma ^f
19.	Tau	T	t	Tau ^g

- ^a *Not. 6. Digamma* in Alphabeto Pelasgico, unde ad Latinos transiit. (Cap. 8.)
- ^b *Not. 7. Zeta*, tum in Alphabeto Pelasgico, quòd, ut Velius Longus scribit, inveniatur in carmine Saliari; tum in vetere Ionico, ut refert Aristoteles apud Plinium, unde etiamnum servat ordinem in Græco Alphabeto hodierno. (Cap. 9.)
- ^c *Not. 8. Hetha*, tum in Alphabeto Pelasgico, unde acceperunt Latini et in eorum Alphabeto ordinem servat; tum in vetere Ionico ante Simoniden. (Cap. 10.)
- ^d *Not. 10. Kappa*, in vetere Ionico Alphabeto, ut ab Aristotele juxta Plinium numeratur, unde ordinem servat in Græco Alphabeto.
- ^e *Not. 16. Koppa* in Pelasgico Alphabeto, unde apud Latinos ordinem servat, et in antiquis aliquot et singularibus Græcorum nummis literæ k, seu Kappæ vicem præstat, unde in vetustissimo Alphabeto non locum habeat Kappa. Vid. Spanhemium. (Cap. 11.)
- ^f *Not. 18. San* in Pelasgico Alphabeto à *Sin*, cujus ordinem fervet; *Sigma* in Ionico à *Samech*, uno Σ in Græco Alphabeto gemini Phœnicii vicem præbente. (Cap. 12.)
- ^g *Not. 19. Tau* in Græco Alphabeto gemini Phœnicii *Teth* et *Tau* vicem præbens, sed *Tau* locum tenens. Ita *Zeta* Græcum *Zain* et *Tsfade* Phœniciorum vicem præbet, sed *Zain* locum tenet, ut suprâ vidimus.

Unde è xxii Phœniciis seu Samaritanis Literis tantum xix Græci veteres mutuabantur. Sed Pelasgi non habebant *Kappa*, uti Iones veteres, nec *Vau*, nec *Koppa*; unde illis xviii, his xvii primitus fuere; Idque patet ex collatione ordinis apud Latinos et Græcos cum eo qui nunc est apud Hebræos et Samaritas, atque olim fuit apud Phœnicas; Adeo ut qui Græcum Cadmi Alphabetum ex xvi tantum Literis constituisse scribant, intelligendi sunt de vetere Alphabeto Ionico, nec, si rectè ineant rationem rationem habeant *Hethæ*, tanquam Aspirationis Notæ, cujus neque habeatur inter literas recentioris Alphabeti. (Cap. 13.) Si quæretur, quomodo vetustissimi Græci Υ vocali carere potuerint; (Cap. 14.) respondeo: Quid si *Vau* vel *Digamma* Pelasgis vetustioribus ut Hebræis antiquis apud Vossium, Pænis apud Bochartum, ideoque Phœnicibus Υ præberet usum, ut posteriùs V Latinis tum Vocalis tum Consonæ? (Cap. 15.) Aut quia Iones etiam *Vau* Litera seu *Digamma* carebant, O ejus partes agere aliquandiu potuit: Namque olim magna inter ea soni vicinitas; Vide Quintilianum, Inst. l. 1. c. 4. et Priscianum de Literis. (Cap. 16.)

De Υ
et Φ
Literis in-
ven-
tis.

Sed talis est Υ , ut diu carere ea Græci non potuerint et veteres tandem sensere Iones, sibi opus esse antiqua *Vau* vel *Digamma*, quam majores prætermisissent. Utriusque igitur literæ defectum supplevit Palamedes, sumpta à Gruibus, inde Palamedis avibus, figurâ Υ , seu potius Y, ut ab Latinis depingitur, à formâ, quam suo agmine efficiunt, cum loca calidiora petentes maria transmittant; Φ ab iisdem singulis volantibus, aut excubias agentibus. Ita omissa H aspirationis nota, ipsas x et viii literas habemus, quas Aristoteles solas agnovit fuisse *priscas*, sub iis intelligens tum xvi Cadmi, tum duas Palamedis: Et rectè datus est prior locus Cadmi Phœniciis, posterior Palamedis; cum Cadmus Palamedem annis circiter ducentis quinquaginta antecessit. Proximum autem sibi locum, post Phœnicias Cadmi, vindicabant Palamedis, nullo modo novis et præ iis recens inventis postponendæ: Unde ut Phœniciæ et Samaritanæ cum Græcis et Latinis collatæ fatis se per ordinem ostendunt; ita idem ordo proximè sequentes Palamedis esse probat. Ex solito autem more Gruibus volandi Palamedem Literas invenisse Philostratus in Heroicis docet. Grues verò agmine volantes trianguli formam efficere ab Aristotele apud Ciceronem de Natura Deorum animadversum est. Literam, quæ trianguli formam referat rectè intelligere possunt Δ , vel etiam Λ , qui Palamedem memorant sexdecim
Literarum

Literarum formas reperisse : Sed cùm eas jam esse Phœnicias, ideoque Cad-
 mum earum Græcis Auctorem constiterit, quærenda est alia Litera trian-
 gularis; eaque nulla alia esse potest atque Y, quæ tres angulos habeat,
 licet tertius sit producto scapo. Et quid si Latinum V esse genuinam Pa-
 lamedis Literæ formam statuamus? Certè non solum in recentioribus Græ-
 corum nummis passim, sed etiam in aliquot Syracusanorum nummis apud
 Parutam et Thesauris Brandenburgicis receptum videamus. Vide Spanhe-
 mium. Scapum fortè primus addidit Pythagoras, unde dicta *Litera Pytha-
 goræ* in Catalectis Virgilianis, cùm Hesiodi doctrinam de duplici via Pala-
 medicæ Literæ ramis applicaret: Certè dextrum ramum angustum et rectum,
 sinistrum latum et ascensu facilem, sed inflexo ad ultimum angulo præ-
 cipitem fecit, quo melius responderet, hac imagine Υ . Posterior ætas
 scapo retento cornua utraque inflexit Υ , ut nec Palamedis Grues, nec
 Pythagoræ doctrinam in ea agnoscas. (Cap. 17.) In Litera Φ nec Gruem,
 nec Literæ Auctorem agnoscere ita difficile est: Unde Aufonius in Edyl-
 liis.

Hæc Gruis effigie Palamedica porrigitur Φ . Si autem quærat, cùm
 in Phœnicio Cadmi Alphabeto foret *Vau*, quæ in Pelasgico sonaret f,
 unde Latinum F, quid opus esset nova litera inventa Φ , quæ ejusdem
 planè potestatis atque F sit, nisi quòd è diversarum gentium ejusdem
 Literæ pronuntiatione aliquantulum asperius sonaret: Respondeo; Æoles,
 quibus Pelasgicum sequi placuisset Alphabetum, ita Pelasgici F in sua
 Digamma sonum immutasse, ut eandem prorsus in omnibus vim habue-
 rit, quam V loco consonantis positâ apud Latinos, et elatum fuerit, ut
 à nobis duplex W: Unde non modo Æoles, sed cum Æolibus cæteri
 etiam Græci, Pelasgicum F sono isti immutato relinquere, et novum Φ
 Palamedis beneficio sibi adsciscere cogerentur. (Cap. 18.)

E Græco Alphabeto hodierno sex literæ considerandæ restant, H, Θ , Ξ ,
 X, Ψ , Ω : quarum duas ab Epicharmo additas, Θ , X, Aristoteles, à Pala-
 mede mavult Plinius; reliquas à Simonide uterque consentit. Sed cum in
 pluribus vetustis Atheniensium nummis, quales haud paucos vidit et versa-
 vit Spanhemius, obvium est, ut A Θ E pro A $\theta\eta$, in Thebanorum nummis
 Θ E pro $\Theta\eta$ inscriptum legatur; inde liquido eruitur aspiratas in usu re-
 ceptas fuisse ante vocales longas; ideoque illarum inventio non potest
 referri ad Epicharmum, qui junior fuit Simonide harum inventore. Si-

De
 Θ
 et
 X
 Li-
 teris
 in-
 ven-
 tis.

monides.

monides enim Olympiade lxxiii clarus esse dicitur; Epicharmus ad Olympiados lxxvii. i. ponitur. Pro duabus ergo Literis, quatuor cum Plinio Palamedi adsignandæ sunt Θ, Υ, Φ, X: Et Aristoteles aut xvi, nempe Cadmi, aut quatuor Palamedis adjectis xx priscas numerare debuit. Ubi autem illæ à Gruibus desumtæ imagines, quæ in Palamedis Literis requirantur? Ego illas mihi videor elicere posse ex Æliani verbis H. A. Lib. iii. Cap. 13. Ὅταν δὲ προσφερόμενον αἰεὶ δὴ αἱ γέρανοι θεάσωνται, γένεσθαι κύκλος καὶ κολπώσασθαι, μηνοειδὲς τὸ μέσον ἀπὸ φήναςαι ἀπειλῶσιν ὡς ἀνέλαξέμεναι. Ὁ δὲ ἀναχωρεῖ. Quorum verborum sententia hæc est; *Quum sese ab aquila impeti perspiciunt, in orbem consistunt*: Orbem illum seu κύκλον pulchrè representat Θ, in quo ista lineola non magis addi videatur, ut distinguatur ab O, quàm ut ducum statio denotetur. *Deinde eo orbe cavato, falcatae lunæ quandam reddunt imaginem, tanquam acie instructâ decernere paratæ; quare aquila regreditur*, quod non tamen credendum est, antequam omnem aciem Gruum circumvolans, quid fieret, quâ fieret, perspexerit. Non ergo una luna falcata Gruibus, sed quatuor erant reddendæ, quæ ab omni parte sibi prospicerent, quam figuram Palamedica X haud ineptè refert: Ælianus autem non expressit lectoribus intelligendum relinquens. Palamedicæ literæ, Υ, Φ, et X, sedecim Cadmi rectè sequuntur. Cur autem inter illas locum habet Θ? Nempe quòd Literæ *Teth* in Phœnicio Cadmi Alphabeto, quod etiam tunc et posterius apud Græcos extare certum est, valde tum potestate tum figura respondeat. *Theta* enim valet quod *Teth* cum spiritu aspero: Sed ut Græcum *Tau* Phœnicii *Thau* locum occupârat, ita nunc Græcum *Theta* Phœnicii *Teth* oporteat. Quæ autem potestas erat illius Palamedicarum Literarum ultimæ X? Rogas? inquires; Annon *Theta* est Litera aspirata, cujus potestas sit quæ Latinis *Tb*? Annon, Φ, quod *Pb*? Et quæ potestas X, nisi *Cb*? Ita fateor, olim putavi, sed aliter res sese habet. Latinorum instar usurpatum quoque olim à Græcis est X, ante repertam à Simonide Literam Ξ: quo modo apud Goltzium in nummis visitur AXVP vel AXYP, apud Parutam NAXI, puris Græcis Literis, non Græcis Latinisque mixtis, ut putabat eruditus nummorum urbium Editor. Unde doctissimus Spanhemius illud Latinorum X, haud minus ac reliquas eorum literas, ab antiqua quoque Græcorum litera, quæ eundem sonum tum habuerit, profluxisse rectè arguit. At ne cui sit mirum, eum, qui reliquis duabus aspiratis

aspiratis figuras dederit, *Cb* omisisse, respondeo; Vidit omnium vir prudentissimus in Phoenicio Cadmi Alphabeto duas fuisse Literas, *Caph* et *Koph*, utramque Græcis, sed diversi generis, pro *k* usurpatam; easque inter se non aliter differre quàm *c* et *ch*; alterutrius ergo formam et locum huic aspiratæ cedere oportere. Cujus rectè norunt eruditi; cùm *Caph* Interp. lxx semper valeat X. Sed neque Ionicum, neque Æolicum genus, alterum alteri cedere voluit; unde antiquo more KH scribere pergebant. (Cap. 19.)

Græci, qui post Trojam captam in Italiam frequentes venerunt, et maximè Æolici generis, cum Latinis Palamedi Literas communicarunt. Sed iis, qui Pelasgici F sonum vel retinuerant, vel ita immutarent, ut sonaret pæne ut Græcorum Φ, sono licet dilutiore, nihil opus erat Φ. Quinetiam ut Tullius in Oratore testis, Latini nusquam, nisi in vocali, aspiratione utebantur, et pæne ad ejus tempus loquebantur, sic ut *pulcros*, *Cetegos*, *trumpas*, *Kartaginem*, dicerent. Quare Palamedis Literas aspiratas rejiciebant. Relictâ autem suâ potestate F, et quam ab Evandri temporibus apud ipsos fortasse habuerat, ut vim, quam apud Æoles, quos maximè sequerentur Latini, habuit *Digamma*, exprimerent, eundem etiam V, quam solum cum X è Palamedis Literis accepissent, consonantis loco positæ sonum dederunt: Quod vix, ut opinor, facerent, nisi iis persuasum fuisset, quòd in vetere Alphabeto Cadmi Phoenicio (unde ipsorum Pelasgicum manarat) *Vau*, nunc Consonæ, nunc Vocalis V præbebat usum. Et ob ambiguum illam naturam factum est, ut V aliàs uti Consonum elatum, interdum apud Poetas per Diæresin Syllabæ abeat in V Vocale. Ut vero, quod dixi de his affinibus Literis, melius intelligatur, *Vau* Phoenicii sonum fuisse statuo, qui apud nos Britannos sit U et V. Quod posterius qui exiliùs æquo extulerint, ut Pelasgi et prisca Latini, ut nostrum F efferebant; Qui latius, ut Æoles et Latini recentiores, ut nostrum W. Ita ex quatuor nostris, duarum tantùm Literarum potestatem videntur habuisse Phœnices, certè quicquid habuerint una tantùm signabant notâ *Vau*. Omnes Græci nominis præter Æoles duarum tantùm, Latini autem trium saltem, si non omnium, potestatem duabus notis signatam habuere; illi Υ, et Φ, hi F, et V. Æoles denique etiam trium, si non quatuor, potestatem habuerunt, sed tribus notis signatam, F, Υ, Φ. Latinis Litera *πολύσημος* V, cui respondeant

De
vete-
re
Lati-
no
Al-
pha-
beto
per-
fecto.

spondeant nostrates U, V, et W. Æolibus forte duplex F nostratibus respondit V, et W. Ita vetus Latinum Alphabetum, additis Palamedis V, et X, perfectum est, quod viginti tantum constitit Literis:

A, B, C, D, E, F, Z, H, I, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, V, X. (Cap. 20.)

DeH,
Ξ, Ψ,
Ω,
Lite-
ris in-
ven-
tis. Circa Olympiadem lxxiii, ut supra diximus, Simonides clarus fuit. Ille è vetere Cadmi Phœnicio Græcum sui temporis Alphabetum augere et corrigere instituit. Auxit inventis duabus Vocalibus, quas dixit φύσει μακράς, ut essent ἀντίστοιχα τῷ E, & τῷ o, brevibus natura. Velius Longus. Ex iis Eta est vetus *Hetba* quoad figuram, sed novâ potestate donata, ita ut pro aspirata H longum ē sonaret; unde è veteri nomine detracta *h*, ut pro *Hetba* nomen sit *Eta*, veterem obtinet locum. Colligebat enim forte Simonides ex Phœniciis literarum nominibus *Hetb* nihil aliud esse atque validiùs sonans *He*, quæ sit differentia inter e brevem et longam natura. Vidit quoque post inventas Θ, et Φ, parum fuisse in usu aspirationem post Consonantem præter K, de quo scribendo putavit forte cum Palamede: Et pro aspiratione ante Vocales uti eidem placuit τ, ut pro tenui t, quæ utraque nota conflata τθ H veteris figura est, observante Isidoro. Ut o longæ naturam exprimeret, in figura ejus O figuram sic dilatavit, et aperuit Ω. (Cap. 21.) Ut verò illi placuit Palamedis sententia de figura *Caph* vel *Koph* pro KH utenda, displicuit certè ejus figura X quam pro KΣ dederat: Has conjunctim in una Litera considerabat tanquam aliud Σ, ideoque Phœnicii *Samech* locum et figuram, quæ vacarent, potius occupare debere: Rejectâ ergo X Palamedica, novam dedit Simonides, cujus figura Ξ majusculas *Samech* lineas aliquo modo exhibet, minuscula ξ fanè haud multum abludit. Restabat tantum *Tsfade* Phœnicium in Cadmi Alphabeto intactum, quod valet *Tf*. Græci autem non tam *Tf*, quàm *Pf* indigebant nota, unde à *Tsfade* suum finxit Ψ Simonides, potestate paulum diversa, sed non valde dissimili figura, si invertas et mediam lineolam cum scapo producas. Atque huic literæ suæ alterius procul dubio designavit locum post Π, unde cum Σ effectum est. Postremum dedit locum Ω suæ, ut Alphabetum inciperet ab A vocali, ab Ω Vocali finem faceret; Ejusque Alphabetum, ut puto, sic stetit:

A, B, Γ, Δ, E, F, Z, H, Θ, I, K, Λ, vel fortè L, M, N, Ξ, O, Π, Ψ, Ϙ, P, Σ, T, Υ, Φ, Ω, Literarum xxv, si Æolicum Digamma numeretur. (Cap. 22.)

Iniquè

Iniquè tulerunt aliquammulti excludi à Simonide Palamedicam X: His ut satisfaceret, et quod neutrum genus Græcorum suo cederet *Kappa*, vel *Koppa*, Epicharmus, qui ad Olympiadem lxxvii. 1. ponitur, ut supra dictum est, primus uti cæpit Palamedica X, non pro KΣ, ut Palamedes, sed pro KH veterum, Simonidis K†; unde ejus Literæ à nonnullis Inventor dicitur: idque tandem invaluit: nec tamen numerum Literarum auxit, cùm ab aliis in Alphabeto omitteretur *Kappa*, ab aliis *Koppa*. Inter hæc et Belli Peloponnesiaci tempora veteris illius et insignis Marmoris, quo Homeri apotheosis consignatur, ætatem statuo. In eo enim utraque apparet Scriptura, tum vetustior, tum nova, quod novam non satis invaluisse arguit, ΑΡΧΕΛΑΟΣ, ΚΗΡΟΝΟΣ. Non enim est quod Kircherus tradit, ΚΙΡΟΝΟΣ, quem fugerat τξ † transversa lineola, sed quem rectè vidit, haud tamen meliori jure scripsit ΚΗΡΟΝΟΣ Spanhemius. Non enim est H Litera, quæ in hoc Marmore, ubi Simonidis longæ vocales velut jam ratæ sunt, idem valet atque vocalis longa ē; sed † aspiratio. (Cap. 23.)

De
Epi-
char-
mi X.

Belli Peloponnesiaci temporibus, ut testatur Ephorus in antiquissimis ad Homeri Iliada Scholiis, ex inedito Vossii codice exscribente Spanhemio, Callistratus Samius novum hoc Alphabetum, quod deinde fuerit in usu concinnavit; paulùm immutato Literarum ordine, addiditque iis, quæ Græci vocarent ἐπίσημα, quasi *addititia signa*, non ut Literarum Symbolis, sed Numerorum. Namque inter E et Z inseruit alteram *Vau* figuram Ϝ ad numerum signandum senarium, quòd in Alphabeto Phœnicio sexta erat. Deinde *Kappa* ut Litera retenta, et rejecto Simonideo Ψ, tanquam non Phœnicio, ad finem inter X et Ω, *Koppæ* q, ϙ, nonagenarium signare numerum dedit, quem priore detruso ex ordine in Phœnicio Alphabeto rectè obtinet. Denique altera *Tsade* Phœnicii, atque ut putabat veriore datâ figurâ Ϟ (Σαν-Πι vocant Græci) eam nongentorum signare numerum jussit, et in extremum post Ω rejecit locum, tanquam quæ nunquam apud Græcos Literæ vicem præstitisset. Atque hoc Callistrati Alphabetum, utpote in Ionizæ Samo concinnavit, Ionicum novum, et Ionicum simpliciter dictum est ad distinguendum ab Ionico vetere et Attico. Serius enim ab Atheniensibus receptum est, neque ante Euclidem Archonta Olympiade xciv. 2: Ab Atheniensibus receptum ubique invaluit, juxta illud Plinii lib. vii. c. 57. *Gentium* [qui Græcè scri-

De
Calli-
strati
Al-
pha-
beto
hodi-
erno.

bant] *consensus tacitus primus omnium conspiravit, ut Ionum Literis uterentur.*
(Cap. 24.)

De
novis
Al-
pha-
beti
La-
tini
Lite-
ris G,
K, Y,
Z.

De Literis Alphabeto Latino insertis et additis, paucis absolvam. C ab initio ut Γ locum in Alphabeto Pelasgico, ita potestatem solum habuit. Quin et figura non est nisi Γ rotundata: Sed multis interjectis sæculis, vitiosa pronuntiandi consuetudo ita prævaluit, ut in quamplurimis vocibus Pelasgici *Koppæ* ipsorum Q, et Ionice *Kappæ* potestatem arriperet. Distinctionis ergo gratia eorum quæ legitimum Γ sonum ab iis quæ vitiosum tenerent, Sp. Carvilius Grammaticus Literam G invenit, pæne eadem figura ac C, uti cognationem ostenderet, eique in Alphabeto locum dedit Z, quæ jamdiu obsoleverat. Id factum putatur circa annum Urbis 540, Secundi Belli Punici temporibus. (Cap. 25.) K alius Grammaticus Sallustius Literis Latinis adjecit, et *Kappæ* Ionici in Alphabeto locum dedit; nè minima quidem necessitate et planè supervacuum, cum in Latino Alphabeto duæ essent Literæ quæ ad omnes vocales vim ejus proferrent, Q more atque instituto majorum, (Cap. 26.) C ex usurpatione. (Cap. 27.) Denique quum Græcæ Literæ magno esse in honore cæpissent, Græca quoque Y et Z, hoc tanquam postliminio in patriam, sed non in sedem antiquam reversum, fuere recepta ut in Græcis vocabulis usurparentur; sed ad finem Alphabeti adjecta, ut peregrina: Unde Quintilianus; *Nostrarum ultima X.*

COMMENTARIA

In DISSERTATIONEM de
GRÆCIS et LATINIS Alphabetis,

SIVE

HIST. LITERARUM.

CAP. I.

LITERAS Græcorum fuisse à Phœnicibus, qui cum Cadmo advenerunt, putat Herodotus, v. 58. Ὅι δὲ Φοίνικες ἔτοι οἱ σὺν Κάδμῳ ἀπικόμενοι, τῶν ἔσαν οἱ Γεφυραῖοι, ἀλλὰ τε πολλὰ, οἰκήσαντες αὐτὴν τὴν χώραν, ἐσήγαγον διδασκάλια ἐς τὰς Ἑλλήνας, καὶ δὴ καὶ γράμματα, ἐκ ἐνὶ πρὶν Ἑλλήσι, ὡς ἐμοὶ δοκεῖν. Hinc Phœnicias vocari literas à Græcis, qui his uterentur, idem scribit; χρεώμενοι δὲ ἐφάτισαν, ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιον ἔφερε, ἐσαγαγόντων Φοινίκων ἐς τὴν Ἑλλάδα, Φοινικία κληθῆναι. Et ipse Cadmeas vocat veteres literas, quas se vidisse scribit, in quibusdam incisas tripodibus, Ionicarum similes probè: c. 59. Ἴδον δὲ καὶ αὐτὸς Κάδμεια γράμματα ἐν τῷ ἱερῷ τῷ Ἀπόλλωνος τῷ Ἰσμηνίῳ ἐν Θήρῃσι τῇσι Βοιωτῶν, ἐπὶ τρίποσιν ἑγκεκολλημένα, τὰ πολλὰ ὁμοῖα ἐνὶ ταῖς Ἰωνικοῖσι. Testis accedet etiam Dionysius, credo, Milesius, antiquior Herodoto ipso. (Nam Dionysius Milesius eodem tempore, quo Darius Hyftaspis filius, fuit: Herodotus, quo Artaxerxes Machrochir.) Hic Dionysius scripsit Κάδμος κομίσαντος ἐκ Φοινίκης τὰ καλέμενα γράμματα, — κοινῇ μὲν ἐν ταῖς γράμμασι Φοινικία κληθῆναι, διὰ τὸ

παρὰ τὰς Ἑλλήνας ἐκ Φοινίκων μετενεχθῆναι. Vide Diodorum, lib. iii. pag. 200.

C A P. II:

“ Characteres Samaritani ad Græcos aliquatenus accedunt, vel potiùs
 “ Græci ad Samaritanos; ex quo arguitur, characteres illos Samarita-
 “ nos eos ipsos esse, qui Cadmi temporibus in Phœniciâ usurpabantur.
 Bochartus in Epistolâ ad Isaac. Vossium Operum, p. 859. Certè anti-
 quissimas literas Græcas ex averfis Samariticis fuisse deductas declarat
 maximè earum forma; item ordo et nomina, quod jam, post veteris
 illius Græcorum Alphabeti cum Samaritico collationem ab Scaligero et
 Bocharto institutam, et Waltoni Alphabetum Samaritanum Numismaticum,
 cuius facile est scitu ex Edvardi Bernardi *Orbis Eruditi Litteratura*
è Samaritico Characterè deducta, in Digrammate, cui Titulus *Alphabetum*
Græcum Cadmi, sive Ionicum, ante Christum 1500, averfis literis Phœnicum,
è nummis Siculis, Æginensibus, Bæotis, Atticis, aliisque. Vide Spanhemium
 de Præstantiâ et Ufu Numism. Antiquorum, p. 82.

C A P. III.

Literæ, quas Phœnices cum Cadmo in Græciam induxerunt, primò
 erant illæ, quibus omnes utebantur Phœnices: *πρῶτα μὲν τοῖσι καὶ ἅπαν-
 τες χρέωνται Φοίνικες.* Herodot. lib. v. cap. 58. Verùm pòst, aliquo
 tempore intermisso, cum lingua unà modum quoque mutarunt literarum:
*μετὰ δὲ χρόνον προβαίνοντος, ἅμα τῇ φωνῇ μείεσθαι καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν
 γραμμάτων.* Idem ibid. Hanc autem literarum mutationem factam ab
 Lino, Dionysium scripsisse ait Diodorus, lib. iii. pag. 200. [Hic prior
 erat Linus, non Herculi magister (duos enim Thebani apud Pausaniam
 fuisse censent) quem Eusebius ponit annis decem, quibus Cadmus cæpit
 regnare Thebis.] Linum literas in sermonem Græcum transfuisse pri-
 mum, et suum cuique nomen dedisse, earumque formam demonstrasse:
 Hinc literas æquè Phœnicias fuisse vocatas, propterea quod in Græciam
 ex Phœnicibus translatae fuerant; et per Pelasgos, qui primi erant usi
 formis earum translatis, Pelasgicas appellatas fuisse. *Ἐτι δὲ Κάδμος κο-
 μίσαντος ἐκ Φοινίκης τὰ καλέμενα γράμματα, [Λῖνον] πρῶτον εἰς τὴν Ἑλ-
 ληνικὴν μεταθεῖναι διάλεκτον, καὶ τὰς προσηγορίας ἐκάστω τάξαι, καὶ τὰς
 χαρακτῆρας διαλυπῶσαι: Κοινῇ μὲν ἔν τὰ γράμματα Φοινίκια κληθῆναι,
 διὰ τὸ παρὰ τὰς Ἑλλήνας ἐκ Φοινίκων μετενεχθῆναι. Διὰ δὲ τῶν Πε-
 λασγῶν*

λασγῶν πρώτων χρησαμένων τοῖς μετατεθείσι χαρακῆσιν Πελασγικὰ
προσαγορευθῆναι. Atque hæc prima literarum est mutatio facta.

C A P. IV.

Dionysius Halicarnass. quidem dicit lib. i. c. 33. usum Græcarum
literarum accepisse Italos primùm ab Arcadibus, qui cum Evandro ve-
nissent (anno ante captam Trojam sexagesimo, ἑξήκοστῳ μάλιστα ἔτει πρό-
τερον τῶν Τρωϊκῶν. c. 31.) λέγονται δὲ καὶ γραμμάτων Ἑλληνικῶν χρῆσιν
εἰς Ἰταλίαν πρῶτον διακομίσαι. Græcarum autem literarum, olim quæ
fuerunt, non quæ nunc sunt. *Veteres Græcas fuisse easdem pæne, quæ
nunc sunt Latine*, Plinius dicit lib. vii. cap. 58. in quo Tacitus cum eo
consentit. Idem ferè, quod Dionysius sentiunt Hyginus et Tacitus, dum
litteras acceptas referunt; alter Evandro et matri ejus Carmentæ, alter uni
Evandro. Atqui à Pelasgis primùm accepisse Latinos dicit Plinius, lib.
vii. cap. 56. *In Latium eas attulerunt Pelasgi*. Et mihi quidem videtur
magis verisimile hoc esse, cum ante Evandrum et Arcades Pelasgi in
Italiam pervenerunt, quibus Aborigines in finibus suis agros dederunt.
Nam et ipse dixit Dionysius de Evandro et Arcadibus, i. c. 33. Τῷτο
δεύτερον ἔθνος Ἑλληνικόν, μετὰ Πελασγῆς, ἀφικόμενον εἰς Ἰταλίαν, κοινὴν
ἔχε μετὰ τῶν Ἀβοριγίνων οἰκῆσιν. Quo tempore quidem primùm in Ita-
liam pervenerunt Pelasgi, Dionysius omisit dicere. Scimus autem ex
hoc, Pelasgos, postquam advenerunt, bellum Siculorum adhuc procedens
alacri et prompto animo unà cum Aboriginibus pertulisse, usque adeò
donec suis finibus eos expulerunt. Expulsos autem se in insulam, quæ
habet ex ipsis vocabulum Siciliam, transjecisse, Τρίτη γενεὰ πρότερον τῶν
Τρωϊκῶν, secundum Hellanicum Lesbium, hoc est, ante captam Trojam
annis centum [γενεαὶ γὰρ τρεῖς ἀνδρῶν, ἑκατὸν ἔτεα ἐστὶ. Herodotus ii. 142.]
vel, secundum Philistum Syracusanum, octogesimo anno ante bellum
Trojanum, χρόνος μὲν τῆς διαβάσεως ἦν ἔτος ὀγδοηκοστὸν πρὸ τῆς Τρωϊκῆς
πολέμου, ut scriptum legimus apud Dionysium c. 22. quod annos tri-
ginta, aut quadraginta, ante adventum Evandri et Arcadum fuit. Quid
igitur obstat, cur non à Pelasgis, qui primi venere, primùm litteras acce-
perint Aborigines? præsertim cum Pelasgi primi Græcorum essent usi
litteris, et veteres primæque Græcæ literæ Pelasgicæ appellatæ fuerint,
quod suprà ostendimus; verùm Arcadibus usus literarum, ubi appelle-
bant ad Italiam, tum nuper apparuerat, ut Dionysius ipse dicit in verbis
loco, jam citato additis, λέγονται δὲ καὶ γραμμάτων Ἑλληνικῶν χρῆσιν εἰς
Ἰταλίαν

Ιταλίαν πρῶτοι διακομίσαι νεωστὶ φανῆσαν Ἀρκάσι. Quod si Evander et Arcades in Latium primi attulerunt literas, tamen eas à primo accepisse Aborigines à Pelasgis, qui primi Græcorum erant usi literis, et unde ad cæteros quidem Græcos omnes, atque adeò ad Arcades deveniunt, verè potest dici; cùm literæ Latinæ sunt eadem pæne, quæ olim fuerunt Pelasgicæ. Neque enim aliud est illud dictum Plinii *Veteres Græcas fuisse easdem pæne, quæ nunc sunt Latinæ*; cùm Pelasgicæ, veteres et primæ fuerunt Græcæ, quod suprâ ostendimus. Itaque per Evandrum et Arcades primum à Pelasgis acceperint literas Aborigines.

C A P. V.

Post primam literarum mutationem factam, continuò Iones, qui magna in parte locorum circum Phœnices, qui in Bœotiam venerant cum Cadmo, habitabant, literis à Phœnicibus in disciplina acceptis, paucarum mutata forma, utebantur. Herodotus lib. v. cap. 58. περιόικεον δὲ σφεας τὰ πολλὰ τῶν χώρων τέτον τον χρόνον Ἑλλήνων Ἴωνες, οἱ παραλαβόντες διδασχὴν παρὰ τῶν Φοινίκων τὰ γράμματα, μεταρρυθμίσαντές σφεων ὀλίγα, ἐχρέωντο. Atque hæc erat altera literarum Phœnicicarum inter Græcos mutatio: qua in mutatione etiam, æquè atque in priori, Phœniciæ vocabantur, ita ut æquum erat, cum Phœnices in Græciam attulerant, quod et illi Iones, dum utebantur, dictitabant. Χρεώμενοι δὲ ἐφάτισαν, ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιον ἔφερε, ἐσαγογόντων Φοινίκων ἐς τὴν Ἑλλάδα, Φοινικῆα κεκληῖσθαι. Idem ibid. Quanquam autem literas, in hac quoque earum mutatione, Phœnicias vocabant grati, qui mutarant; ab ipsis tamen Ionicæ vocabantur etiam. Ita vocat Herodotus v. 59. dicens, literas Cadmeas se vidisse in quibusdam incisas tripodibus, *Ionicarum* similes probe. Ἴδον δὲ καὶ αὐτὸς Καδμήια γράμματα ἐν τῷ ἱερῷ τῷ Ἀπόλλωνος τῷ Ἰσμηνίῳ ἐν Θήβαισι τῇσι Βοιωτῶν, ἐπὶ τρίποσιν τις ἐγκεκολλημένα, τὰ πολλὰ ὁμοῖα εἶναι τοῖσι Ἰωνικοῖσι. Ubi τὰ Ἰωνικά γράμματα, quibus Καδμήια γράμματα τὰ πολλὰ ὁμοῖα εἶναι dicat, literæ sunt eadem, ac τὰ γράμματα, quibus, ut suprâ dixerat, Ἴωνες, παραλαβόντες διδασχὴν παρὰ τῶν Φοινίκων, μεταρρυθμίσαντές σφεων ὀλίγα, ἐχρέωντο. Καδμήια autem γράμματα vocat illas ipsas literas, quibus à principio à Phœnicibus in disciplina acceptis Iones, paucarum mutata forma, utebantur: quod de Ionibus priscis et eorum literis intelligendum. Cave enim de Callistrati Samii alphabeti literis Ionicis esse dictum sentias. Illud enim alphabetum post Herodotum, belli Peloponnesiaci temporibus,

bus, fuit concinnatum; quod in ipsa de literis dissertatione, propè ad finem, commemoravi. Atque adeò ex uno Phoenicio Græci geminum sibi confecerunt alphabetum, Pelasgicum, et Ionicum; in quo posteriore cùm parvam literarum Phoeniciarum mutationem factam dicit fuisse Herodotus, *μεταρρυθμίσαντές σφρων ὀλίγα*, non credibile est, major earum mutatio in priore ut fuerit, mutatio à Phoenicibus ipsis facta secundum Herodotum.

C A P. VI.

Quo meliùs intelligatur nostrum antiquissimum Græcum Alphabetum, Alphabetum Samaritanum (quod idem esse ac Phoenicium suprà diximus) vide in Waltoni Prolegom. ii. pag. 11. ubi habes literarum xxii nomina et formam; quarum singularum nominibus literarum Græcarum ex ipsis ortarum forma, potestas, et nomina in nostro antiquissimo Græco Alphabeto apposita collocantur. Quì autem factum sit, ut literarum numero differant ea alphabeta inter sese, ad finem nostri Alphabeti ratio affertur.

C A P. VII.

Veteres Græci E et O fuerunt usi æquè pro longis, ac brevibus. Plato in Cratylo dixit p. 426. *ε γὰρ ἢ ἐχράμεθα, ἀλλὰ ε τοπαλαιόν.* Quod et de ω dici potuit. Et ipse dixerat pag. 410. fuisse olim ὄρας ab Atticis dictas ὄρας: *Ἄι μὲν δὴ [ὄραι] ὄραι Ἀττικῇ ὡς τοπαλαιόν ῥητέον.* Unde semper apud Latinos ita fuit. E autem Ei, et O Ou erant nomina. E literæ fuisse nomen Ei, docet Plutarchus in opusculo *περὶ τῶ EI τῶ ἐν Δελφοῖς*, ubi dicit eos, qui illud EI consecraverant, ἀναθεῖναι τῶν γραμμάτων ὃ τῇ τε τάξει πεμπτόν ἐστι καὶ τῶ ἀριθμῷ τὰ πέντε δηλοῖ. Pag. 385. Quod autem ad O literæ nomen attinet, testis est Quintilianus lib. i. cap. 7. Quanquam ibi loci, inter illa quæ approbes, est quod vitio des; *Nam illa vetustissima transeo tempora, quibus et pauciores literæ, nec similes his nostris earum formæ fuerunt, et vis quoque diversa; sicut apud Græcos O litera, quæ interim longa ac brevis, ut apud nos: interim pro syllaba, quam nomine suo exprimit.* Vetustissimis quidem temporibus pauciores literas fuisse Latinis, sicut Græcis, nostra dissertatio ostendit. Non tamen ita dissimilis earum forma sui temporis literarum fuit; quum fere hoc tempore Plinius, id quod suprà diximus, scripsit

Veteres

*Veteres Græcas fuisse easdem pæne, quæ nunc sunt Latine, indicio erat Delphica tabula antiqui æris, quæ est hodie in Palatio. Et Tacitus xi Annal. c. 14. Et formæ literis Latinis, quæ veterrimis Græcorum. Plinius enim obiit sub Tito Imp. Quinctilianus scripsit circa A. C. 88. sub Domitiano; Tacitus sub Trajano. Quod si veterum Græcarum literarum formæ similes atque eadem pæne fuerunt, quæ tunc erant Latine; tum magis eæ, quas vetustissimis temporibus à Græcis primùm acceperunt Latini. Neque aliter censent Scaliger in Eusebianis Animadvers. pag. 111. Salmasius ad Inscr. Herod. pag. 56. Vossius de Arte Grammatica lib. i. c. 11. et Spanhemius de Præstantiâ et Ufu Numism. Antiquorum pag. 111. Et fortasse nulla alia dissimilitudo earum formæ, nisi quod illæ vetustissimorum temporum literæ Quinctiliano videbantur esse forma admodum impolita et planè rudi; suæ autem ætatis literæ magis compositæ, magis elegantes. Nec vis earum diversa, nisi in una et altera litera. Ea, quæ sequuntur, magis vera, et magis è nobis sunt: nempe vis O literæ apud Græcos illis vetustissimis temporibus, quæ primùm longa ac brevis fuit, ut apud Latinos: pòst deinde pro syllaba, quam nomine suo exprimit, hoc est, *ὦ*; ut ex Athenæo lib. xi. cap. 5. quimus intelligere, de poculo in Achæi Tragici Omphale, quod erat ΛΙΟΝΥΣΟ inscriptum, ubi differit, *Εν τέτοις λείπει τὸ ὦ χοιχεῖον, ἐπεὶ πάντες οἱ ἀρχαῖοι τῷ ὦ ἀπεχρῶντο, ὃ μόνον ἐφ' ἧς νῦν τὰ τέλειται δυνάμεως, ἀλλὰ καὶ ὅτε τὴν δίφθογγον διασημαίνει, διὰ τῷ ὦ μόνον γράφει.* — καὶ τοῖς προκειμένοις ἐν οἱ Σάτυροι, τῷ Διονύσῳ τὴν τελευταίαν συλλαβὴν διὰ τῷ ὦ μόνον ὡς βραχέως ἐγκεχαράγμενα, ἐδήλωσαν ὅτι συνυπακέεω δὲ καὶ τὸ ὦ, ἵνα ᾖ Διονύσῳ. Ab hoc autem Achæo Euripidem aliquid sumsisse sibi ut mutuò, alibi scripsit Athenæus; cujus rei idcirco mentionem facimus, ut sciri possit, quàm vetus esset usus O literæ pro *ου*, quo pacto Achæus utebatur, atque ita utebatur, ut suis etiam temporibus veterem fuisse eum usum ostenderet. Quod si per *ὦ* solum diphthongum *ου* designabant Veteres, tum nomen *ὦ* literæ fuit *Ou*; siquidem, secundum Quinctilianum, quod suprâ demonstraveram, O litera fuit pro syllaba, quam nomine suo exprimit. Atque adeò è nomine ipso ego credo factum fuisse, ut O literam pro syllaba, quam nomine suo exprimit, scripserint.*

F literam Græcam fuisse certè scimus è nummis FAΛEΙΩN inscriptis; quarum unus est plenus, novem cum prioribus literis duabus solis FA, apud Goltzium in Magna Græcia Tab. xxxv et xxxvi. Hos autem ipsis FAΛEΙΟΥΣ *Falifeos* vocabant Romani aliiq̃ue Faleriorum urbis, in Etruria sitæ ad Tiberim in via Flaminia inter Romam et Ocriculum, incolas secundum Strabonem. Neque convenire nomina, haud mirabile est, quum Falisci, ut aliqui dicunt, sui sibi generis gens erat, neque ejusdem linguæ societate aliis conjuncta civitas. Strabo lib. v. pag. 226. uti legit Salmasius, Ἰδιον ἔθνος τινὲς [φασί] τὰς Φαλίσκες καὶ πόλιν ἰδιόγλωσσον. Qui autem Græci fuerunt hi Falisci? Unde iis F litera? Dionysius Halicarnass. lib. i. c. 20 et 21, docet, eorum incoluisse urbem (Falerium vocat) Pelasgos, ubi etiam usque ad illud tempus tenues aliquot Pelasgici generis reliquiæ restabant: καὶ πλείους πολλὰς, τὰς μὲν οἰκημένας καὶ πρότερον ὑπὸ τῶν Σικελῶν, τὰς δὲ αὐτοὶ καλᾶσκευάσαντες, ὥσπερ οἱ Πελασγοὶ κοινῇ μετὰ τῶν Ἀβοριγίνων, ὧν——Φαλέριον καὶ Φεσκέστιον ἔτι καὶ εἰς ἐμὲ ἦσαν οἰκόμεναι ὑπὸ Ῥωμαίων, μικρὰ ἀτὰρ διασώζεσθαι ζώοντα τῷ Πελασγικῷ γένει, Σικελῶν ὑνάρχουσαι πρότερον. Et quòd multæ institutæ rationes et mores antiqui, quibus aliquando uti consueverant Græci, in his diutissimè permanserunt, argumenti sumit loco, homines illos, qui Siculos expulerunt, Græcos fuisse, qui superiori tempore Argos tenuerant. Græci illi mores erant, belli ornatus militaris, clypei Argolici et hastæ; et quum aut ipsi bellum inferentes, aut illatum propulsantes, ex suis finibus exercitum mittebant, sancti quidam viri, qui inermes ipsi reliquos armatos præcedebant, foederis et pacis conditiones hostibus ferentes (feciales vocabant Latini); item facellorum structura et simulacra Deorum, consecrationesque et sacrificia, atque hujusmodi alia multa. Omnium autem clarissimum monumentum habitationis olim Argis, Falerii templum Junonis, sicut Argis, exstructum, ubi eadem administratio sacrorum erat, et locus sacratu mulieribus sacerdotibus cura, et canistrum ferens puella à viro integra, abs qua initium sacrificii fiebat, virginumque chori Deæ laudem gloriamque celebrantium patriis carminibus. Ipsius verba sunt, c. 21. Ἐν ταύταις διέμενε πολλὰ τῶν ἀρχαίων διατημάτων, οἷς τὸ Ἑλληνικὸν ποτ' ἐχρήσατο.

ἐπὶ μήκιτον χρόνον, ὅον ὁ, τε τῶν ὅπλων τῶν πολεμιστῶν κόσμος, ἀσπίδες Ἀργολικαὶ καὶ δόρατα. Καὶ ὁπότε πολέμῳ ἄρχοντες, ἢ τὰς ἐπὶ νύκτας ἀμυνόμενοι, στρατὸν ὑπὲρ τῶν ὄρων ἀποπέλλοιεν, ἱερὰ τινες ἄνδρες ἀνοπλοὶ πρὸ τῶν ἄλλων ἱκνῆς σπονδοφόροι. Τῶν τε ἱερῶν αἱ κατασκευαὶ καὶ τὰ ἔδη τῶν Θεῶν, ἀγιασμοὶ τε καὶ θυσίαι, καὶ πολλὰ τοιαῦτα ἕτερα. Πάντων δὲ περιφαιέσαστον μνημεῖον τῆς ἐν Ἀργεὶ ποτὲ οἰκήσεως τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων οἱ τὰς Σικελὲς ἐξήλασαν, ὁ τῆς Ἥρας νεὸς ἐν Φαληρίῳ κατεσκευασμένος ὡς ἐν Ἀργεὶ, ἐνθα καὶ τῶν θυηπολιῶν ὁ τρόπος ὁμοίος ἦν, καὶ γυναῖκες ἱερὰ θεραπεύουσαι τὸ τέμενος, ἢ τε λεγομένη κανηφόροις, ἀγνὴ γάμων παῖς καταρχομένη τῶν θυμάτων, χοροὶ τε παρθένων ὑμνῶν τὴν θεὸν ᾠδαῖς πατρίοις. *Erat enim à Peloponneso natio Græca Pelasgorum à principio; et circum Argos in Peloponneso habitabant. Dionysius c. 17.* Ἦν γὰρ δὴ καὶ τὸ Πελασγῶν γένος Ἑλληνικὸν ἐκ Πελοποννήσου τὸ ἀρχαῖον. — Πρῶτον μὲν γὰρ περὶ τὸ καλούμενον νῦν Ἀχαικὸν Ἀργὸς ὥκησαν, αὐτόχθονες ὄντες, ὡς οἱ πολλοὶ περὶ αὐτῶν λέγουσι. *Pelasgi totius Peloponnesi incolæ vocati fuerunt, testibus Acusilao in Apollodoro et Ephoro in Strabone. Et hinc celeberrimam illam gentem ita dispersam originem habuisse scribit Hesiodus. Ex Pelasgo nomen ceperunt, quem Hesiodus αὐτόχθονα fuisse dicit, sed Acusilaus Jovis et Niobes filium, Argi fratrem; ut genere fuerit Argivus. Argos autem Peloponnesi Ἀχαικὸν Ἀργὸς vocabant, ut Πελασγικὸν Ἀργὸς Thessaliæ ab eo distinguerent; quod de Homero, apud quem utrumque Argos occurrit, Strabo dixit. Postquam enim Pelasgi ex Peloponneso in Thessaliam habitatum migrârunt, et memores antiquæ patriæ Argos sibi fecerunt (sive urbs, seu campestria loca Thessalia erant) quod nomen ab ipsis accepit Pelasgicum, qui utrumque Argos distinguere vellent, Argos Peloponnesi Achaicum vocabant, propterea quod post Pelasgos Achæi erant domini Argis. Pelasgos fuisse Græcos, quorum oppidum erant Falerii ostendi: et quid si ostendam nomen ipsum FAΛΕΙΩΝ planè esse Græcum? αλειος enim confertus, in unum locum coactus, significat. Hesychius Ἀλειον ὕδωρ ἀθροιστὸν καὶ συλλεκτὸν. Et Galenus in Lexico Hippocratico Αλειον] ἡθροισμένον, ἀθροῶν. Iones enim, quorum dialecto usus est Hippocrates, diphthongos dissolvunt, ut apud Homerum εἴκτην pro εἴκτην, et εἴσκω pro εἴσκω. Ἀλειος autem est ab*

ἄλις *satis, abunde.* Et FAΛΕΙΟΙ suum nomen dicebant id esse, ut qui essent *magna Pelasgorum multitudo in unum locum coacta.* Neque aliud, credo, voluit dicere Festus, ubi legitur *Faleri oppidum à sale dictum.* Ineptè fanè. Scripsisse arbitror *Falerii, Φαλῆιοι, oppidum ab ἄλις dictum;* vel *Faleii oppidum ab ἄλις dictum.* Levis est mutatio i in r. Et indoctus librarius Græcum ἄλις literis Latinis scripsit. Hinc illæ ineptiæ. F autem literam veteres Græci (id est, Pelasgi, quum dicitur de literis) solebant fere plerumque ante nomina, quibus vocales erant principia, apponere. Dionysius lib. i. c. 20. Συνηθὲς γὰρ ἦν τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλήσιν, ὡς τὰ πολλὰ, προτιθέναι τῶν ὀνομάτων, ὅπόσων αἱ ἀρχαὶ ἀπὸ φωνηέντων ἐγίνοντο, τὴν ε συλλαβὴν ἐνὶ τοιχείῳ γραφομένην. Τέτο δ' ἦν ὥσπερ γάμμα δίτῳ ἐπὶ μίαν ὀρθὴν ἐπιζυγνύμενον ταῖς πλαγαῖς, ὡς Φελένη, καὶ Φάναξ, καὶ Φοῖκος, καὶ Φανήρ, καὶ πολλὰ τοιαῦτα. In quibus verbis non exempla modo, ita rem esse, ut dixi, sed etiam simul formam ejus literæ & rationem nominis, quamobrem Digamma appellata erat, denique ejus potestatem habemus. Scilicet F literæ apud veteres Græcos eam fuisse potestatem, quæ V consonanti apud Latinos postea fuit. Quæ enim propria nomina V consonantem habent in Latinis principia, omnes, Græcis & Latinis literis vel leviter imbuti, sciunt habere in Græcis principia Ou. Confirmat Priscianus lib. i. cap. de Num. literarum V *vero loco consonantis posita eandem prorsus in omnibus vim habuit apud Latinos quam apud Æoles Digamma F.* At nonne Æolum, inquires, proprium erat Digamma, adeò ut Quintilianus & Grammatici appellarent Æolicum Digamma? Unde igitur Pelasgi hoc habebant Digamma? Unde cæteras quidem literas omnes; nempe à Phœnicibus, qui in Græciam transfulerunt literas, quibus ad suum sermonem translatis primi in Græcia erant usi, ut suprà diximus, Pelasgi. Erat enim Phœnicium Vau, cujus locum in Alphabeto atque ordinem servat, vimque eandem & potestatem habuit; immo & illi id aliquando nomen. Priscianus ibid. *Unde à plerisque ei nomen hoc datur, quod apud Æoles habuit olim F Digamma, id est, Vau, ab ipsius voce profectum, teste Varrone & Didymo, qui id ei nomen esse ostendunt.* Ergo Varro & Didymus, teste Prisciano, F literæ apud Æoles Vau olim fuisse nomen ostenderunt. Ita huic literæ duplex fuit nomen; priùs Vau, *ab ipsius voce profectum, id est, à*

potestate sua factum, quæ Varronis erat opinio. Cassiodorus de Orthographia cap. 1. ex Annæo Cornuto *Hanc literam Terentius Varro dum vult demonstrare, ita perscribit, Vau.* (Ita editur inter Fragmenta Varronis, non *Va*, & confirmat Priscianus) *qui ergo in hac syllaba sonus est, idem literæ erit.* Posterius ejus literæ nomen Digamma à forma sua factum est, quod est, ut suprâ commemoravit Dionysius, sicut Gamma litera, obliquis duabus adjunctis ad unam rectam lineam. Ad Æoles autem à Pelasgis unâ cum cæteris literis devenit, quod facile credet is, qui secum reputet, quod dicit Strabo ex communi plerorumque omnium consensu; Pelasgos antiquam nationem in omni Græcia magno numero fuisse, & maximè apud Æoles in Theffalia lib. v. p. 337. Τὲς δὲ Πελασγὲς, ὅτι μὲν ἀρχαῖον τι φύλον κατὰ τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν ἐπεπόλασε, καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς Ἀιολεῦσι τοῖς κατὰ Θείταλίαν, ὁμολογῶσιν ἅπαντες σχεδὸν τι. In Theffalia ergo à Pelasgis, qui primi Græcorum erant usi literis, literas acceperunt Æoles; adeò ut Æolicum Digamma appellaretur, non quod primi Græcorum, sed quod maximè eo uterentur Æoles, atque in Æolica sola, nulla alia Græcorum dialecto appareat. Contra autem ab Æolibus modum loquendi acceperunt Pelasgi; unde factum est ut, cùm Romani quod ait Dionysius Halicarnass. lingua, nec barbara admodum, nec plenè Græca uterentur, sed quadam mista ex ambabus, major pars ejus fuerit Æolum. Lib. i. c. 90. Ῥωμαῖοι δὲ φωνὴν μὲν, ἔτ' ἀκραν Βάρβαρον, ἔτ' ἀπηρτισμένως Ἑλλάδα φεγγόντα, μικτὴν δὲ τινὰ ἐξ ἀμφοῖν, ἧς ἐστὶν ἡ πλείων Ἀιολὶς. Ita in Latium non literas modo, sed etiam, nisi me animus fallit, omne quod in lingua Latina fuit Æolum, attulerunt Pelasgi.

C A P. IX.

Z literam de illis fuisse, quas ad Græcos Cadmus ex Phœnice attulit, quod sensit Aristoteles apud Plinium, atque inde in Alphabeto vetere Ionico locum habuisse, facilè creditur, cùm etiam nunc in novo Ionico Phœnicii Zain locum atque ordinem servat. Sed an eum locum in Pelasgico etiam tenuerit, non ita clarum videri potest, quum in Alphabeto Latino, quod à Pelasgico fuit ac pæne idem, post additas literas ultimum locum obtineat, & nihil opus esset ista Latinis, nisi in Græcis verbis, ut dixit Terentianus Maurus Martialis poetæ æqualis. Sed ipsum audies,

Nihil

Nihil Ausoniis esse opus ! γ sonare ! dixi : } Carmen Sotadeum sive
Et ζῆτα su'preum, nisi ! Graia verba ! cogent. } Ionicum à majore.

Et Velius Longus, qui ante Antonini Pii principatum floruit, de Orthographia scribit pag. 81. Edit. Sanctandreae *Nam Z lingua Latina non agnoscit, ideoque nec mentio illius unquam fuit, nisi primo postquam peregrina nomina hunc sonum induxerunt.* Sed uterque Terentianus & Velius loquuntur de eo, quod tunc & diu, non quod semper & à principio fuit. Et agnoscit Velius, cujus hæc de eadem litera sequuntur verba, *Mibi videtur nec aliena sermoni fuisse, cum inveniat in carmine Saliari.* (id est, Numæ Pompilii regno, teste Varrone initio ferè lib. v. de Lingua Latina) quod non potuit fieri, nisi Z in illo Alphabeto fuisset, unde suum acceperunt Latini, hoc est in Pelasgico. Si roges, quid factum sit, ut Z, ubi semel acceptum fuit, adeò tandem obsolesceret, ut illam litteram lingua Latina non agnosceret; non habeo pro illa re quod respondeam, nisi si forte, ut in nostra Britannia vulgus Dumnoniorum & vicinitates Belgarum Z pro S proloquuntur (sicut pro *to sit in the Sun, to zit in the Zun; pro a Sow, a Zow*) ita Latini contra S pro Z proloquebantur primo, idque cum multum ac diu fecissent, tandem, ut proloquebantur, scripserunt.

C A P. X.

H litteram in Alphabeto Pelasgico fuisse non dubium est, quum in Alphabeto sit Latino, quod ab illo ortum est, & in eo Phœnicii Heth locum atque ordinem teneat. Sed & in vetere Ionico fuisse satis certo scimus ex antiquis Himeræ in Sicilia nummis, HIMEPAION & HIMEPA apud Parutam Num. 2 & 4 (non, ut postea, IMEPA & IMEPAION) ubi etiam O pro Ω habemus, ut ante Simonidem cusi fuerint. Himeræi autem fuerunt Chalcidenses, ut scribit Thucydides; Chalcis Atheniensium colonia, ut Strabo & Velleius. Ionia autem prisca temporibus dicta fuit Attica, & sub ea inclusa Megaris. Strabo. Scimus etiam ex Farnesiana columna viæ Appiæ, cujus auctor Herodes, ut se Atticum declararet, Atticas in ea inscripsit literas. Ita vocabantur Ionitæ veteres Cadmi. literæ, cum iis quas Palamedes addidit, ut distinguerentur ab Ionicis novis Callistrati, quæ sunt hodie. Satis enim diu,
post

post compositum hoc xxiv literarum Alphabetum, non eo, & ne quidem literis ab Simonide multo antè repertis, sed illis veteribus retentis fuerunt usi. Atque ita rem esse Harpocraton indicat. Quum enim Demosthenes in Orat. adv. Neæram pag. 873. Ed. Wolfii, dixerat, Καὶ αὕτη ἡ γῆλη ἐτι καὶ νῦν ἔφηκεν, ἀμυδροῖς γράμμασιν Ἀττικοῖς δηλοῦσα τὰ γεγραμμένα. Harpocraton scribit ΑΤΤΙΚΟΙΣ ΓΡΑΜΜΑΣΙ. Δημοδότης κατὰ Νεαίρας, ἀντὶ τῶ παλαιοῖς. Τὴν γὰρ τῶν ἑκοσι τεσσάρων στοιχείων γραμματικὴν ὁψέ ποτε παρὰ τοῖς Ἰωσιν εὐρεθῆναι. In Farnesiana ergo columna apud Gruterum pag. xxvii, literæ H pro aspiratione, sicut apud Latinos, occurrimus plus paullo, ut HO EΣΤΙΝ pro ὁ ἐστίν, EN TEI HODOI pro ἐν τῇ ὁδῷ (ubi etiam habemus E & O pro brevibus & longis), HERODO pro Ἡρώδης (ubi habemus O pro ε), ENHODIA pro ἐνοδία, & HOI KIONES pro οἱ κίονες. Observa etiam D, R, Σ, Alphabeti veteris Ionici quemadmodum ad literas easdem Alphabeti Pelasgici Latinas forma accedant propius. Quod si hujus columnæ auctoritas minùs apud aliquem valeat, ut quæ recentiorum esset temporum sub Imp. Antonino Pio defixa; apud veteres Græcos, non minùs atque apud Latinos, H fuisse literam, indicat antiquissima illorum ratio numerandi per literas primas nominum quibus numerabatur. Ut enim I erat *unus* ab nomine antiquo ἴος (quod apud Homerum occurrit Il. z. 422. Τὸι μὲν πάντες ἴω κίον ἤματι αἶδος ἔσω. Ubi Scholia Ἰω ἤματι] Ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ), Π *quinque* à πέντε, Δ *decem* ab δέκα, & X *mille* abs χίλιοι, ita H erat *centum* ab HEKATON, quæ ratio numerandi est in Chronico marmoreo Oxoniensi, multo omnium, quæ adhuc restent antiquissimo, sicut num. 4. ETH ΧΗΗΗΔΠΠΠ pro annis MCCCXVIII. Quod non poterat fieri, nisi H fuisset litera sui nominis prima, sicut cæteri quidem numeri sunt quisque sui. Velius Longus pag. 84. H *litera* *tantum* *sonus* *magis* *fit* *quàm* *litera*, *Σ* *accedens* *literæ*: *Σ* *utuntur* *auctoritate* *Græcorum*, *apud* *quos* *ut* *supervacua* *sublata* *est*. *Fuisse* *tamen* *Σ* *apud* *illos* *manifestum* *est* *ex* *veteribus* *scriptis*, *Σ* *ex* *eo* *quod* *hodie* (*cùm* *apud* *illos* *numeri* *prima* *semper* *litera* *nominis* *quo* *significantur* *notentur*, *ut* *δέκα*, *πέντε*) *ἑκατον* *per* *H* *notetur*. *Unde* *apparet* *hanc* *literam* *loco* *aspirationis* *fuisse*: *alioquin* *per* *E* *notaretur*. Πέντε pro πεντήκοντα rescripti, cùm prima litera Π πέντε, non πεντήκοντα, notet. Quod corrigatur ἑκατον per H notatur, facilè probant illa in extremo verba *alioquin* *per* *E* *notaretur*.

In

In verbis *hanc literam loco adspirationis non fuisse delevi non*, sensu ita postulante, cum *loco adspirationis fuisse* sit pro notâ adspirationis, qua nunc utantur, id est, spiritu aspero, fuisse. Qui autem Græci fuerint, quæris? Attici fuerunt, ut scribit Scaurus ferè Velii æqualis in Putschii Grammaticis pag. 2258. *Quibus primum illud respondemus H & esse literam, & apud Græcos quoque fuisse, quod significant Attici, qui principes literarum, à quibus eorum nomina incipiunt, numeris notantes, hac quoque in eadem significatione utuntur.* Id est, ut ego intelligo, “ qui facientes primas literas, “ à quibus numerorum nomina incipiunt, iis notas, H quoque litera pro “ numero ἑκατον utantur. Illi autem Græci, apud quos H fuit litera, adeoque Attici, Græcorum antiquissimi fuerunt, ut scribit Priscianus apud Putschium pag. 560. *H literam non esse ostendimus, sed notam adspirationis, quam Græcorum antiquissimi similiter ut Latini in versu scribebant.* Ubi in versu est in linea. In scriptura enim singulæ lineæ dicuntur *versus*. Sed quid opus fuit testes facere, Atticos litera H usos fuisse? Cum id ipsum evincit Chronicon Marmoreum, quod suprà commemoravi, in quo Epocharum, unde intervalla putat, gradus communes omnium & perpetui sunt aut Reges, aut Archontes, Atheniensium. Post hæc solum unum hoc addam è Maria Victorino, quem aliquis putat Hieronymi magistrum, in Putschii Grammat. pag. 2459. *Græci sequebantur sonum tantummodo literarum θ, φ, χ, priusquam à Simonide invenirentur, exprimebant juxta τ, & juxta π & κ, adspirationis notam H ponendo.*

C A P. XI.

Koppa, five, ut apud Phœnices erat nomen, Koph, Græcis etiam literam fuisse satis certò scimus è nummis quibusdam insignibus & antiquissimis in Spanhemii Dissert. de Præst. & Us. Numism. p. 96. quorum duo sunt Crotonis Græcæ urbis in fronte Italiæ, inscripti, alter QPOT, alter OQQ ab dextera ad sinistram: unus Syracusarum ΣΥΡΑΦΟΣΙΟΝ, ubi habemus etiam O pro Ω; denique unus Corinthi, in quo Pegasus, quod insigne urbi esse consueverat, inscriptas Q. In quibus omnibus illud Q, Koppa, litteræ K, seu Kappæ, vicem præstat. Quanquam autem huic litteræ Koppa eadem fuit potestas, quæ litteræ Kappa est, ut qui alteram haberent, altera facillè possent carere, diversæ tamen omnino fuerunt literæ, ut earum forma in nummis demonstrat, è diversis ortæ Phœniciis, Caph, & Koph; unde quid sit ὁ Κοππατίας apud

apud Aristophanem in *Νεφέλαις* v. 23. 'Οτ' ἐπριάμην τὸν Κοππατίαν, sci-
mus, nempe equus, in quo nota impressa atque inusta esset Koppa, quod
Hesychio est *p* aversum, & propius accedit ad Latinorum *q*; Κοππα-
τίας, ἵππος κεκαυμένος, ἐντετυπωμένον ἔχων σημεῖον τὸ Κόππα, ὃ ἐστὶν
ἀπετραμμένον *p*. Non verè ergo dicit Scholiastes Aristophanis, Κοππα-
τίας ἵππος ἐκάλειν, οἷς ἐγκεχάρακτο τὸ κ φοιχέον, ὡς σαμφοράς, τὰς
ἐγκεχαράγμενους τὸ σ. Quum igitur literæ Koppæ potestas eadem fuerit,
ac Latinorum *q*, neque absimilis forma, eam fuisse literam in Alpha-
beto Pelasgico, (unde ad Latinos devenerit, & apud eos Phoenicii Koph
ordinem servat) facilè concedes. An verò, inquires, Pelasgi fuerunt Cro-
tonienses, Syracusani, & Corinthii, qui ea litera fuerunt usi? Non Cro-
tonienses erant Achæi, ut scripsit Strabo p. 262. Syracusas abs Corin-
thiis initio conditas fuisse, tradunt Thucydides & Cornelius Nepos. Et
paullo post reditum Heraclidarum in Peloponnesum, Aletes, quintus ab
Hercule, Corinthum, quæ antea fuerat Ephyre, condidit, ut scribit Pa-
terculus i. 3. Quî factum est ergo, ut, qui non erant Pelasgi, Pelas-
gici Alphabeti litera uterentur? Achæorum gens Æolici generis fuit,
unde Straboni sunt Ἀιολικὸν ἔθνος p. 333. Οἱ μὲν ἔν' Ἴωνες ἐξέπεσον
πάλιν ταχέως ὑπὸ Ἀχαιῶν Ἀιολικῶν ἔθνη. Nempe è regione in Pelo-
ponneso, cui postea ab ipsis Achaia erat nomen. Æoles autem suprâ
demonstraveram literas à Pelasgis suas accepisse. At Corinthii, atque
adeò Syracusani, inquires, non Æoles, sed Dores fuerunt, τῶν Ἡρακλειδῶν
τὰς Δωριέας καταγαγόντων, ut dicit Strabo ibid. Idem verò dicit, Do-
ricam dialectum eandem esse atque Æolicam, sicut Ionicam atque Atti-
cam. Διαλέκτων τῶν Ἑλληνίδων τεσσάρων ἑσῶν, τὴν μὲν Ἰάδα τῇ παλαιᾷ
Ἀττικῇ τὴν αὐτὴν φαμέν, — τὴν δὲ Δωρίδα τῇ Ἀιολίδι. Ubi docet
quatuor illas dialectos Græciæ ad duas posse revocari, cùm Ionica sit
vetus Attica, Dorica non alia atque antiqua Æolica, quæ integra per-
mansit diu. Adeò ut ejusdem dialecti populis easdem fuisse literas pror-
sus sit credibile.

C A P. XII.

San & Sigma literam fuisse eandem (nempe Σ) sed diversis Græciæ
populis, Herodotus dicit lib. i. 139. de Persarum nominibus, τελευτῶσι
πάντα ἐς τὸ αὐτὸ γράμμα, τὸ Δωριέες μὲν σὰν καλέουσι, Ἴωνες δὲ σίγμα.
Quòd si San eam vocabant literam Dores, tum ita vocabant Æoles,
quorum

quorum dialectus fuit à principio eadem ac Dorum, & Pelasgi simul, unde primùm literas acceperunt, tum Æoles, tumiores. Quanquam autem Græcis Σ una erat litera cum gemino nomine, verumtamen Phœnicibus gemina fuit ejus potestatis litera, Samech, & Sin; quorum à posteriore primùm fuit Pelasgis suum San; pòst deinde à priore Ionibus Sigma, ut ab Samech per Metathesin fuerit Sechma, Sigma. Nam nisi priùs fuisset Pelasgicum San, num censes Ionicum Sigma, non Phœnicii Samech, sed Sin locum atque ordinem teneret? Ab San Σαμφοράς vocabant equos, qui impressam haberent literam Σ, quasi σὰν φορῶντας. Athenæus pag. 467. καὶ τὰς ἵππους τὰς τὸ σ ἐγκεχαραγμένον ἔχοντας, σαμφοράς καλεῖσιν. Quod nomen apud Aristophanem occurrit plus semel, sicut Ἴππεῖς v. 600.—ἐκ ἐλαῶς, ὧ Σαμφορά;—atque, ut & Κοππατίας, abs cujus dialecti populis esset equus, certè non ab Ionibus fuisse, declarat maximè.

C A P. XIII.

Plinii verba sunt hæc de literis, lib. vii. cap. 56. *Utique in Græciam intulisse è Phœnice Cadmum sedecim numero.* Quæ ita intelligo, quasi dixisset, “ Ex Ionico novo literarum xxiv Alphabeto, quo nunc utuntur “ Græci, literas sedecim numero in Græciam intulisse Cadmum è Phœnice, quibus à Phœnicibus in disciplina acceptis veteres Iones antiqui- “ tus fuerant usi: non quod non Phœnicium literarum xxii Alphabetum in Græciam intulerit è Phœnice Cadmus; cum veteres Iones literas septemdecim, & Pelasgi priùs octodecim numero, de quibus suprà demonstratum est, acceperunt. Neque aliter accipiendi sunt multi alii, qui Plinium in hac re de literis sedecim numero sequuntur.

C A P. XIV.

Cum Tau litera fuerit ultima Phœnicii Alphabeti, ut nunc est Samaritani, facilè possum credere, etiam ultimam fuisse earum, quas à Phœnicibus acceperunt Græci; atque adeò Υ unam earum non fuisse. *Aristoteles* (ut Plinius addit) καὶ ἑὸν viii *priscas fuisse* [vult], Α Β Γ Δ Ε Ζ Ι Κ Λ Μ Ν Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ. Quarum sedecim numero priores Cadmi, reliquas duas, quamvis priscas, additas fuisse puto: ideoque hæ, ut extra Alphabetum Phœnicium, inferiores loco sunt, ita ut literæ cum Υ sint septemdecim, cum Φ duodeviginti numero. Atque ita Aristoteli cum illis, qui faciunt Cadmi literas sedecim numero, bene convenit:

E

itaque

itâque quàm maximè nostra sententia de Alphabeto vetere Ionico confirmatur.

C A P. XV.

Apud Hebræos “ Vocales simul & consonantes, Jod, & Vau, dicit Reuchlin de Rudiment. Hebraic. Epilog. de Element. Persarum regum nomina “ *Darius* & *Cyrus*, si Hebraicè sine punctis scribantur, & Jod “ pro J, Vau pro V vocalibus, positum statuas, longè fæliciùs exprimuntur, quàm si cum punctis legas *Dariaves* & *Cores*. Vossius de Art. Grammat. lib. i. c. 3. Addo *Vlai* Dan. viii. 2. (Plinio *amnis Eulæus, qui circuit arcem Susorum*) in quo nomine, & aliis, etiam cum punctis, Vau vocalis est, Hebræis Vau Cholem. Pænis quoque Vau vocalis crebro solebat esse. Bochartus in Geogr. Sacr. lib. i. c. 24. “ Non “ frustra per V scribitur *Adrume* vel *Adrumetum* [Africæ propriè dictæ “ urbs] nam illud V Pænis idem est quod Hebræis Vau Cholem. Tale “ *Azrubal*, [Græcis & Latinis] *Asdrubal*. Quod si Vau Hebræis antiquis; & item Pænis, atque adeò Phœnicibus ex quibus orti fuerunt Pæni, usum vocalis V præbuit, quî minus credam, apud vetustiores Pelasgos, qui hanc ipsam literam unâ cum cæteris à Phœnicibus acceperunt & cum Æolibus communicârunt, eundem usum vocalis habuisse? Adeò ut Æolici generis populis nihil litera opus esset Υ.

C A P. XVI.

Magnam fuisse olim inter O & V soni vicinitatem, fidem facit crebra earum alterius in alteram commutatio facta. Quintilianus dicit lib i. c. 4. *Quid O atque V permutata invicem? Ut Hecoba & notrix, Culchides & Pulyxena scriberentur; ac ne id in Græcis tantum notetur, dederont ac probaveront. Sic Ὀδυσσεύς, quem Ὀυδυσσεύς faciunt Æoles, ad Ulyssēm deductus est. Idem c. 7. scribit, Nostri præceptores cervom servomque scripserunt. quod non fecissent, nisi veteres o pro u fuerant usi frequentes. Dicit etiam Priscianus, lib. i. p. 554. Ed. Putschian. V quoque multis Italiæ populis in usu non erat, sed è contrario utebantur O. Unde Romanorum quoque vetustissimi in multis dictionibus loco ejus O posuisse inveniuntur, poblicum pro publicum, quod testatur Papyrianus de Orthographia, polchrum pro pulchrum, colpam pro culpam dicentes, & Hercolem pro Herculem. Et maximè Digamma antecedente hoc faciebant, ut servos pro servus, volgus pro vulgus, Davos pro Davus. Ut ergo multis Italiæ populis res se habuit, cur*

cur non Ionum quoque vetustissimis ita se habere potuerit; ut Υ vocali aliquandiu carerent, & in ejus loco uterentur O, non satis video, nec rationem capio. Grammaticos confirmant nummi & saxa apud Spanhemium de Præst. & Ufu Numism. p. 121. “ Ita O vicissim pro V, “ uti in nummis Jul. Cæsaris DIVOS IVLIVS; in aliis [Trajani & “ Hadriani] AEGYPTOS; & in denariis gentium Romanarum, M. “ VOLTEI. M. F. & VOLCANO, eadem ratione, qua CONSOL, “ HERCOLI aliquoties in saxis. In Latinis quidem, inquires, qualis inter se commutatio fieret O & V literarum, ex quo apparet etiam eas referre pæne eundem, certè finitimum in pronuntiando sonum, satis commemoratum est: verùm vis ostendam, ita quoque in Græcis rem fuisse, quî faciliùs credas, Υ unam sedecim Cadmi literarum non fuisse. Age, fiat. Sappho igitur Æolia puella ὕσδων habet ramorum, apud Hermogenem περὶ Ἰδ. τόμ. B. cap. περὶ γλυκυτ.

Ἀμφὶ δ' ὕδωρ ψυχρὸν κέλαδεῖ δὲ ὕσδων μαλίνων.
[Versus cujus prior pars est hepthemimeris dactylica, posterior tres ultimi pedes Iambici] *Et circum aqua frigida sonat inter ramos arborum maiorum.* ita enim legitur in Aldi Rhet. & in Hermog. Edit. Parisin. Wechelii: ita in Urfini Lyric. Fragm. ὕσδων ab Laurentio & Cocino in ὕσδων conversum nihili pendo; sed miror unde habuerint. Pro ὕσδος Ionibus priscis fuit ὕζος, quo verbo frequens utitur Homerus, sicut Il. A. 234.

Ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ μὲν ἔποτε φύλλα καὶ ὕζος
Φύσει.—

Pindarus habet ὄνομα nomen, Olymp. Od. vi. v. 95. Τέτ' ὄνομα' ἀθάνατον. Doribus etiam, sed novis, fuit ὄνομα, ut quidam ex Pythagoreis, qui Doricè scripsit Dissertationes, sic demonstrat, pag. 727, in Galei Opuscul. παρ' ὧν περ καὶ τὰ ὀνόματα μαθήνομεν. *Abs quibus etiam nomina rerum discimus.* Et in sequent. pag. αἱ δέ τω μὴ πιστὸν εἶναι τὰ ὀνόματα μαθήσασθαι ἅμα. *Quod si cui non credibile eodem tempore nomina discere.* Ionibus autem priscis fuit ὄνομα. Unde Homerus Od. Δ. 710.

Ἡ ἵνα μὴδ' ὄνομα' αὐτῷ ἐν ἀνθρώποισι λίπηται.

Ita in derivatis ab ὄνομα, Pindarus habet ὀνόμαξε pro ὀνόμασε Pyth. Od. ii. v. 82. Τὸν ὀνόμαξε τραφοῖσα Κένταυρον. Et è Doribus Metopus Pythagoreus ὀνομάζεται in Galei Opusc. p. 686. καὶ τέτω τὸ μὲν οἶον ἀμυν-
τικόν

τικὸν καὶ ὑπερμαχατικὸν ποτὶς πλασίον, θυμοειδὲς ὀνομάζεται. *Atque hujus id quod sit ardor ulciscendi propugnandique contra eos, cum quibuscunque sumus unā, iracundia appellatur.* Ionibus autem priscis fuit ὀνομάζω. Unde Homerus Il. A. 361.

Χεὶρὶ τέ μιν κατέρεξει, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκτ' ὀνόμαζε.
Ita Doribus fuit ὀνομαίνω. Timæus Locrus in Galei Opusc. p. 557. ὁκόσαι δὲ [κινάσιες] ἀποκαθίσταντι [τὰν φύσιν] ἐς αὐτὰν, ἀδοναὶ ὀνομαίνονται. *Quicunque autem [motus naturam] sibi ipsam restituunt, appellantur voluptates.* Ionibus autem priscis fuit ὀνομαίνω. Unde Homerus Il. B. 488.

Πληθὺν δ' ἐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, ἐδ' ὀνομήνω.
At enim Ionibus ipsis aliquot erant ex ὄνομα composita, quæ in υμος definunt, sicut δυσώνυμοι quibus malum est nomen apud Homerum Il. Z. 255.

Ἡ μάλα δὴ τέρεσι δυσώνυμοι ἔσσι Ἀχαιῶν.
Ἐπώνυμοι, subintellecto ὄνομα, cognomen. Il. I. 558.

Ἀλκυνόην καλέεσκον ἐπώνυμον—
id est, κατ' ἐπώνυμον ὄνομα. Νωνύμης Il. M. 70.

Νωνύμης ἀπολέαδ' ἀπ' Ἀργεος ἐνθάδ' Ἀχαιῆς.
Ὀμώνυμοι qui sunt eodem nomine Il. P. 720.

Ἴσον θυμὸν ἔχοντες ὁμώνυμοι.—
Et ἀνώνυμος cui non est nomen, Od. Θ. 552.

Οὐ μὲν γὰρ τις πάνπαν ἀνώνυμός ἐστι ἀνθρώπων.
Item alia multa hujusmodi apud scriptores post Homerum, de quibus tu videfis Hen. Stephani Thesaurum. Iones autem, unde Homerus sua ex ὄνομα composita in υμος definientia habuit, non dubito, quin ab Æolibus à principio acceperint, quibus ipsum primitivum erat ὄνομα, quique semper similes fui in omnibus derivatis & compositis υ retinebant: adeò ut non videatur, Æoles ο in υ, sed Iones υ in ο convertisse. Certè hæc earum vocalium inter se facta commutatio ostendit eas apud Græcos etiam propè unum atque idem sonuisse. Sed pergamus. Hesychius habet Ἀπυθεν, ἀποθεν. Item τροφαλίδες ἢ τροφαλλίδες τὰ τμήματα τῶ ἀπαλῆ τυρῶ. Joannes Grammaticus (qui & Philoponus) περὶ τῆς Ἀιολίδος de Æolica dialecto. Τῷ υ ἀντὶ τῶ ο τοιχείω χρῆται. Τὸ γὰρ ὁμοῖον ὕμειον λέγει. quod Etymologicum Magnum in Γυνὴ confirmat; & Corinthus, seu Georgius Pardus Corinthi metropolita, περὶ Ἀιολίδος. Idem etiam

etiam iterum Ἀντὶ δὲ τῷ ο, [οἱ Ἀιολεῖς τιθέασιν] τὸ υ. Ὀμφαλὸς ὠμφαλός, μύγῃς μύγῃς, ὅμοιον ὕμοιον. An μύγῃς esset μύγῃς, haud scio; sed ὠμφαλὸν fuisse ὠμφαλόν, nos certiores facit Latinum verbum, quod ab eo est, *umbilicus*. Etymologicum Magnum in Ῥοφῶ, οἱ δὲ Δωριεῖς ῤοφῶ. neque in hoc cum Philopono pugnat, cū, ut Sylburgius censet, Æolica & Dorica dialectus affines fuerunt, & nos suprà demonstravimus. Eustathius ad Homerum p. 631. Τῷ δὲ σοφῷ, σοφῷ λεγομένῃ Ἀιολικῶς, καθὰ καὶ τὸ ὄνομα, ὄνυμα, καὶ τὸ ἀσώτερον, ἀσώτερον, καὶ ἀγορά, ἀγυρίς, ὅθεν καὶ ἡ ὁμήγυρις καὶ πανήγυρις, καὶ ταναόποδα, ταναύποδα, καὶ ὀπτιος, ὕπτιος. De σοφῷ quidem dicto σοφῷ, sicut τὸ ἀσώτερον ἀσώτερον, & ὀπτιος ὕπτιος non ita certum videtur; atqui τὸ ὄνομα dictum fuisse ὄνυμα, suprà demonstravimus: & nunc volumus de reliquis duobus exquirere quid in illis certi sit. Ἀγορά & ἀγυρίς idem significant, ejusdemque ortus sunt. Etymologicum Magnum Ἀγυρίς, παρὰ τὸ ἀγείρω, ἐξ ἧ καὶ ἀγορά γίνεται, καὶ ἀγορῶ ῥῆμα. ἐξ ἧ ὄνομα δηλὸν ἀγορίς. καὶ τροπῇ τῷ ο εἰς υ [Ἀιολικῶς Eustathius suprà], ἀγυρίς, ἢ ἀθροίσις. Utraque ἀγορά (sed Ionicè ἀγορῇ) & ἀγυρίς apud Homerum occurrunt, sicut Il. A. 54.

Τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορῇνδε καλεῖσάτο λαὸν Ἀχαιῶν.

Ubi Eustathius ἀγορῇνδε ἀντὶ τῷ εἰς ἀγοράν. Il. autem Π. 661.

Κείμενον ἐν νεκύων ἀγύρει—

Et compositum ejus ὁμήγυρις Il. Υ. 142.

Ἄψ ἴμεν Ὀυλυμπόνδε θεῶν μετ' ὁμήγυριν ἄλλων.

Alterum compositum πανήγυρις satis frequens est apud Atticos scriptores. unus citetur testis Thucydides lib. i. c. 25. ὅτε γὰρ ἐν πανηγύρεσι ταῖς κοιναῖς διδόντες γέγρα τα νομιζόμενα, neque enim in communibus Græciæ omnis conventibus honorem ipsis, quod jus est, habentes. Et v. 50. δέος δ' ἐγένετο τῇ πανηγύρει μέγα, ὅς *metus erat magnus communi omnium conventui*. Non dubium est, quin Homerus cum ἀγύρει ὁμήγυριν, & Attici suam πανήγυριν, Æolibus deberent. Æolica enim fuerunt. Verum, quod dicendum hîc sit, quidquid dicunt Grammatici, Iones & Attici ὀ littera pro υ fuerunt usi potiùs, quàm Æoles & Dores υ pro ο. Æoles enim, ut suprà demonstravimus, primi à Pelasgis, ut Pelasgi à Phœnicibus acceperunt literas. Dorum autem lingua Græcorum antiquissima fuit, prop-
terea

terea quod regionem incolentes asperam & montuosam inter Parnasson & Oetæum saltum, neque habentes ullum cum extrariis commercium, haud mutârunt linguam cæterosque mores in alienos, sicut Æoles, quum prius ejusdem erant generis. Strabo p. 333, ubi docet dialectum Doricam non fuisse aliam atque antiquam & incorruptam Æolicam, Καὶ τὰς Δωριέας, δὲ ὀλίγας ὄντας, καὶ τραχυτάτην οἰκάντας χώραν, εἰκὸς ἔστι τῷ ἀνεπιμίκῳ μὴ παρατρέψαι τὴν γλῶττιαν καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη πρὸς τὸ μὴ ὁμογενεῖς, ὁμογενεῖς πρότερον ὄντας. Non tamen ita mutârunt linguam Æoles, ut non cum Doribus retinerent ὤ ubi Iones & Attici habebant ὦ, ut vidimus, & confirmant Grammatici, dum istam faciunt mutationem Æolicam. Sed abs quibus mutationem factam videtur magis verisimile esse? ab iis, qui primū, an qui post Phœnicias acceperunt literas? ab iis, qui habebant Vau, neque Υ desiderabant, an ab iis, qui non habebant Vau, necdum Υ? Ab iis, qui in hac re antiquissimam Græcorum linguam, nihil mutatam, incorruptam & integram, sequebantur, & sibi constabant, an ab iis qui in eodem nomine ac compositis nunc ὦ litera, nunc ὤ utebantur, quique suam ipsi mutabant linguam, ut ex Ionica dialecto intelligi potest, quæ vetus fuit Attica? Unde igitur tanta in hac re Grammaticorum consensio fuit, nempe hanc mutationem fuisse Æolicam? Rogas? *Una urbs Attica*, inquit Velleius Paterculus lib. i. cap. 18. *pluribus annis eloquentia, quàm universa Græcia, uberiusque floruit; adeò ut corpora gentis illius separata sint in alias civitates, ingenia verò solis Atheniensium muris clausa existumes.* Grammaticos ergo, Atticæ dialecto tantummodo ea, quæ Atticis erant propria, neque aliorum communia, adnumerantes, omnia orationis verba cæterarum dialectorum ad Atticam linguam, tanquam ad exemplar bene loquendi, retulisse haud mirabile est. Neque ab ἀγέρῳ, pro ἀγορῆς, quod Etymologus dicit, est ἀγυρῆς, sed ab Æolico verbo ἀγύρω, unde verbale ἀγυρμός. Hesychius Ἀγυρμός, ἐκκλησία, συγκρότησις [*multitudo coacta*], ἔστι δὲ πᾶν τὸ ἀγειρόμενον. καὶ τῶν μυστηρίων ἡμέρα πρώτη. id est, primus dies Eleusinorum sacrorum Cereris, quæ dicta sunt μυστήρια per eminentiam, quo die *collecti* initiabantur. Atque hunc forte respexit Dionysius Halicarn. Antiquit. Rom. lib. ii. c. 19. ubi docet non fuisse apud Romanos infana & furiosa Græcorum sacra, καὶ κορυβαντισμοὺς [*non Corybantum Rheæ* sacerdotum

sacerdotum furoris fanatici afflatus], ἐκ ἀγυρμῆς [ita codex Vaticanus], & Βακχείας [non bacchationes]. Neque Atticis pro primo Eleufiniorum die fuit usus τῷ ἀγυρμῇ modo, sed etiam compositum ex illo συναγυρμὸν habet Plato in Politico, tom. ii. p. 272. "Εἰ τινὰ τις [φύσις] ἰδίαν δύναμιν ἔχουσα ἤδετο τι διάφορον τῶν ἄλλων εἰς συναγυρμὸν φρονήσεως. Si qua, vim in se ullam & potestatem habens propriam, quidquam sensit, quod differat abs cæteris, ad colligendam prudentiam. Ab eodem verbo ἀγύρω est & aliud verbale ἀγυρτὸς collectus, ex quo compositum συναγυρτὸς est apud Platonem de Legibus lib. viii. tom. ii. p. 845. "Αν τις διαφθέρῃ ἐκὼν ὕδωρ ἀλλότριον, εἴτε καὶ πηγαῖον, εἴτε καὶ συναγυρτὸν. — Si quis prudens, sciens, aquam corrumpat alienam, sive ista ex fonte fluit, seu collecta est. Ab ἀγυρτὸς est ἀγυρτάζω verbum Homericum Od. T. 284.

Χρήματ' ἀγυρτάζειν —

Res dono datas colligere. Scholia ad locum Αγυρτάζειν] Ἀθροίζειν. quam interpretationem Homeri ipsius auctoritate confirmat Eustathius; "Ὅτι δὲ τὸ ἀγυρτάζειν καὶ ἀγείρειν λέγεται, δῆλον ἐκ τῶ, ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς, v. 293. Versus est totus

Καί μοι κῆματ' εἰδείξεν, ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς.

Et bona ei posseta mihi ostendit, quæcunque Ulysses collegit.

hinc enim certum est χρήματ' ἀγυρτάζειν idem esse, quod κῆματα ξυναγείρειν. Restat Eustathii ταναύποδα, ταναύποδα dictum Æolicè, quod nobis considerandum est. Est quidem apud Homerum Od. I. 464.

Καρπαλίμω δὲ τὰ μῆλα ταναύποδα —

Citoque oves se pedibus extendentes.

Sch. Ταναύποδα] Τεταμένοις τοῖς ποσὶ βαδίζοντας. Ταναύπες autem compositum est ex ταναὸς extentus & πὲς pes. Ταναὸς abs τείνω, Aorist. 2. ἔτανον, est Homericum Il. Π. 589.

"Ὅση δ' αἰγανέης ῥιπὴ ταναοῖο τέτυκται.

Quantus autem est teli longi jactus.

Schol. Ταναοῖο] Εἰς μῆκος τεταμένης, μακρᾶς. Ταναὸς autem cum πὲς compositum facit ταναίπες, sicut ταναὸς & δειρὴ ταναόδειρος. Aristophanes in Avib. 255.

Ἵϊωνᾶν τῶν ταναοδείρων.

Alitum, quibus collum procerum est.

qui cū sit versus, secundū Scholia, dactylicus tetrameter, est quod Græci vocant λαγῶς. Prima enim syllaba in ταναοδέρων brevis est, ut vidimus. Sed quando in carmine Heroico tres breves concurrunt, poetæ Græci per licentiam primam ex illis metri necessitate producunt. Ita vero, ut ταναὸς & δειρὴ ταναοδεῖρος, ταναὸς & πῆς in compositione facit ταναοῦπῆς, Æolicè secundū Eustathium ταναυῦπῆς, unde duarum brevium vocalium in diphthongum contractione Homero fit τὰ μῆλα ταναυῦποδα. Nec ταναοῦπῆς modo, sed etiam τανυῦπῆς in eadem significatione occurrit, sicut apud Sophoclem in Ajace v. 848.

Σέμναις Ἐρινύς, τανυῦποδας.—

Verendas Furias, se pedibus extendentes.

Scholia Τανυῦποδας] τὰς ἀκοπιάζως ἐπέσας. Verum τανυῦπῆς compositum est ex τανύω, quod non primam syllabam modò, ut ab ἔτανον Aorist. 2. τῷ τένω, sed etiam secundam semper habet brevem, si non obstat positio. quamobrem illic in Homero non potest habere locum, ut rectè vidit Barnæsius. Ex hoc igitur O & V, vocalium duarum non ita dissimili sono, inter se permutatione, cum apud Græcos, tum apud Romanos, scias Iones etiam, qui Vau litera seu Digamma carebant, aliquandiu uti potuisse O pro Υ; adeò ut non necesse fuerit Υ literam inter sedecim numero Cadmi fuisse. immo non potuit esse, cum Tau Alphabeti Samaritani, quod olim fuit Phœnicium, sit postrema litera, nec litera in illo Alphabeto ulla, nisi Vau sit, potestatem in se habeat τῷ Υ.

C A P. XVII.

E literis Cadmeis Υ & Φ esse haud potuerunt, ut suprà ostendi, cum neque hæc, neque illa, in Alphabeto sit Samaritano, quod idem ac Phœnicium fuit; & nemo possit alii dare, quod ipse non habeat. Sed tamen, cum Aristoteles vult eas solas cum Cadmeis fuisse prisca; si non fuerunt Cadmeæ, fuerunt primæ apud Græcos Cadmeis adjectarum. Qui primus Cadmeis adjecerit literas per Plinium cognovimus, loco jam citato lib. vii. cap. 56. quanquam de ipsis adjectis literis digreditur ab Aristotele; *Utique in Græciam intulisse è Phœnice Cadmum sedecim numero. Quibus Trojano bello Palamedem adjecisse quatuor hac figura Θ, Ξ, Φ, Χ.* De illo, qui primus literas adjecit, & de tempore, quo adjecit, Plinium

Plinium confirmat Isidorus lib. i. Origin. cap. 3. quanquam de literis adjectis, hic etiam tantum à Plinio recedit, quantum Plinius ab Aristotele. Quas igitur literas Trojano bello Cadmeis Palamedes adjecit, eas Aristotelem vocasse priscas, haud mirabile est. Sed in his tam variis de hac re Scriptorum sententiis, quæ sciri potest, inquires, an Υ & Φ sint literæ, quas Palamedes Cadmeis adjecit? Palamedes, ut fertur, primus observavit figuras, quas in volando, cum loca calidiora petentes maria transmittant, suo agmine efficiunt grues, atque inde suas formavit literas. Hinc Palamedis aves dictæ sunt grues. Certè ita vocat Martialis in Xeniiis, lib. xiii. ep. 75, quod est *Grues* inscriptum.

Unam perdidideris si Palamedis avem.

Sed apertè id nos docet Philostratus in Heroicis cap. x. 3. Ἐν ἐκκλησίᾳ δὲ ποτὲ τῶν Ἀχαιῶν ὄντων, γέρανοι μὲν ἔτυχον πετόμεναι τὸν εἰωθότα ἑαυταῖς τροπὸν. Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἐς τὸν Παλαμίδην βλέψας, αἱ γέρανοι, ἔφη, μαρτύρονται τὰς Ἀχαιῆς, ὅτι αὐταὶ [non αὐταὶ] γράμματα εὗρον, ἔχῃ σύ. Καὶ ὁ Παλαμίδης, ἐγὼ γράμματα ἔχῃ εὗρον, εἶπεν, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτῶν εὗρέθην. Πάλαι γὰρ ταῦτα ἐν Μυσῶν οἴκῳ κείμενα ἔδεδτο ἀνδρὸς τοιοῦτος. Θεοὶ δὲ τὰ τοιαῦτα δι' ἀνδρῶν σοφῶν ἀναφαίνουσι. Concione autem aliquando habita Græcorum, fortè grues consueto more volabant. Ulysses continuò Palamedem intuens, Se, inquit, non te invenisse literas, id grues testantur Græcos. Et Palamedes dicebat, Ego non inveni literas, sed ab ipsis sum inventus. Jampridem enim hæc apud Musas positæ domi talis indigebant viri. Dii autem talia per viros sapientes patefaciunt. Consuetum autem morem volandi gruum ex Aristotele habet Cicero ii. De Natura Deorum c. 49. qui tamen locus Aristotelis temporis injuria periit. Quod ad nos attinet, hoc est, Grues, cum loca calidiora petentes maria transmittant, trianguli efficiunt formam: ejus autem summo angulo aër ab iis adversus pellitur: deinde sensim ab utroque latere, tanquam remis, ita pennis cursus avium levatur. Basis autem trianguli, quem grues efficiunt, ea tamquam à puppi, ventis adjuvatur. Ciceronem confirmant Plutarchus de Solert. Anim. Ælianus H. A. (quem Apostolius locum sumsit sibi in Prov.) Tzetzes in Chil. & Phile de Animal. Propr. Ergo, inquires, si gruum admonitus volatu Palamedes trianguli formam litera expressit; tum Δ Palamedis fuit litera, quæ planè atque omnino triangulus exprimitur. Verùm sunt

aliæ quædam literæ Alphabeti Græci, quæ sine controversia triangulum imitari figura putantur, nempe Λ & A . Habet enim utraque litera in summo acutum angulum, ad aërem quasi rostro findendum, viamque aperiendam, fatis opportunum. Et has, æquè atque illam, à gruum volatu petitas sine dubio putabant, & rectè poterant putare, ii qui literas non abs Cadmo allatas, sed à Palamede inventas faciebant; inter quas est Gorgias, antiquissimus Rhetor (qui Olympiade lxxxiv confecit libellum) oratione quæ etiam nunc pro Palamede exstat, ubi inter cætera ejus inventa literas quoque habemus. Τίς γδ ἂν ἐποίησε τὸν ἀνθρώπινον βίον πόριμον ἐξ ἀπόρου, καὶ κεκοσμημένον ἐξ ἀκόσμου, τάξεις τε πολεμικάς εὐρών, μέγιστον εἰς πλεονεκτήματα, νόμους τε γραπτοῖς, φύλακὰς τε τῶ δικαίου, ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΕ ΜΝΗΜΗΣ ὈΡΓΑΝΟΝ, μέτρα τε καὶ σταθμὰ συναλλαγῶν ὑπόρου διαλλαγὰς, ἀριθμὸν τε χρημάτων φύλακα, πυρσὺς τε, κρατίστους καὶ ταχίστους ἀγγέλους, πειρώς τε πολλῆς ἄλυτον διατριβήν; *Quis enim, è difficili & molesta libera & facilis, ex horrida atque incomta ornata ut esset vita hominum, fecisset, inventis ordinibus in re militari; quod maximum est ad adipiscendam victoriam, & scriptis legibus custodibusque juris, & LITERIS Instrumento Memoriae [quæ subsidio oblivioni esse possent, Cicero pro Sull.] & mensuris ponderibusque quæ faciles commercii commutationes efficiunt, & numero bonorum servatore, & ignibus è specula sublatis, certissimis & celerrimis nuntiis, & duodecim scrupis, otii consumendi re sine molestia?* Num censes ita locutus fuerit, nisi putasset priscarum literarum omnium inventarum gloriam Palamedis fuisse, non modo trium quatuorve? Confirmat etiam Euripides, & multi alii. Vide Vossium De Art. Gram. lib. i. cap. 10. Quidquid tamen dicunt, literas fuisse apud Græcos ante Palamedem & Trojanum bellum, ei rei firmant fidem literæ Cadmeæ, quas Thebis Bœotiæ, in templo Apollinis Ismenii, Herodotus vidisse ait sese in quibusdam incisas tripodibus, quod suprâ demonstratum est, Not. 5. Inscriptiones ipsas, quibus nihil Græciæ antiquius fuit, apud ipsum vide lib. v. 59. Quando igitur illæ tres dictæ modò trianguli forma literæ, non Palamedis, sed Cadmi fuerunt, ubi inveniemus aliam, cui eadem sit forma? è reliquis enim Aristotelis priscis post Cadmi sedecim, trianguli formam Υ pessimè exprimit, Φ haudquaquam. Quæ ergo est ea litera? V, ut opinor, qua nulla meliùs, nisi Δ , trianguli formam, quam

quam grues efficiunt, exprimit. At hæc, inquires, Alphabeti Latini litera est, non Græci. Immo Græci prius fuit; quod è veteribus aliquot Syracusanorum nummis apud Parutam, atque in Thesauro Brandenburgico, fatis certum est. Ex iis primus duobus Thes. Brand. p. 384, ut antiquissimis, dabitur locus, qui sunt ΣVPAΦΟΣΙΟΝ inscripti; ubi non V modo est, sed etiam Φ, hoc est Koph pro Kappa, & O pro Ω. Post illum, num. 2do sub titulo Leucaspi apud Parutam, ubi inest circum caput nymphæ ΣΛΡΑΚΟΣΙΟΝ, & subter EVMEN, in averfa parte ΛΕΥΚΑΣΠΙΣ, quo in nummo duo V literæ, & pro Ω, O, sunt datæ. Sequentur tres Syracusani nummi argentei apud Parutam num. 43, 48, 183, qui sunt inscripti ΣVPAΚΟΣΙΟΝ, ubi V & O pro Ω sunt. Post deinde alius apud eundem num. 65 ΣVPAΚΟΣΙΩΝ, item alius num. 63, ΣV-ΩΝ. Denique unus aureus apud Parutam num. 2, cum literis folis ΣVPA. item Thes. Brand. p. 380. postremo apud Parutam num. 5, argenteus cum folis ΣVP. Quorum nummorum antiquissimi non ante Olymp. xi. 4, quo anno Corinthii Syracusas condiderunt, esse potuerunt: postremi etiam post Simonidem vocalium longarum auctorum cusi, qui Olympiade lxxiii clarus esse dicitur, adeò ut nè tum quidem V prorsus ex usu recessisset. V ergo litera fuit Græca, eademque quæ postea fuit Υ. Hinc V vocalis apud Latinos, ad quos à Græcis devenit, plerumque vim exprimit τ̃ Υ. Velius Longus è Verrio Flacco (qui sub Augusto Imperatore fuit nobilissimus Grammaticus, & nepotibus ejus doctor accitus) in Putschii Grammaticis p. 2215, *Verrio Flacco videtur, eandem esse apud nos V literam, quæ apud Græcos υ. Namque his exemplis argumentatur: quod illi dicunt cuminum, nos cuminum: quam κυπάρισσον, nos cupressum: illi κυβερνήτην, nos gubernatorem. Nec non ex ejusmodi, Theseus, Menæceus, Peleus & Similibus adfirmat.* V ergo & Υ, ut ut forma differunt, inter sese eadem à principio fuit litera: ea autem literæ forma, quæ ad trianguli formam propiùs accedat, Palamedis fuit; quæ ergo fuit V. Atque hoc, opinor, confirmat Martialis epig. 14. lib. ix. De Earino Domitiani puero, cujus nomen Græcum est ἐαρὶνός vernus ab ἐαρ ver. Ut autem ex ἐαρ contractione factum est ἦρ, Æolicè Φῆρ, unde Latinis Ver; ita ab ἐαρὶνός ἦρινός, Æol. Φῆρινός, & per Syncopen Φῆρινός, Latinè vernus. V enim, ut suprà demonstravimus §. 8, è Prisciano, loco consonantis posita eandem prorsus in omnibus vim habuit apud Latinos,

quam apud *Æoles digamma* F. Ita ex *Æolico* *Φοῖνος*, Latinis erat *vinum*, ex *Φεσπέρα* *vespera*, ex *Φένερον* *venter*, ex *ἰξός*, *Φισκός* *viscum*, ex *Φεγία* *Vesta*, ex *Φεμῶ* *vomo*, ex *Φίς* *vis*. Hinc *Martialis*, quasi nomen ejus esset *Vernus*,

Nomen habes, teneri quod tempora nuncupat anni,

Cum breve Cecropiæ VER populantur apes.

Nomen, —

Quod penna scribente grues ad sidera tollant.

V, *Verni* scilicet prima litera, pro toto nomine posita. Atque hoc maxime differunt inter sese *Græcorum* & *Latinorum* V; quod, cum *Græcorum* V semper esset vocalis, *Latinorum* modo vocalis sit, tum autem loco consonantis posita. Neque aliquis vitio det, quod in V trianguli summus angulus, quo aër à gruibus adversus pellitur, deorsum versus est. Grues enim, ut vitent frigora, loca calidiora petentes, ab septentrione volant ad meridiem, cujus avium cursus in hac V literæ figura à *Palamede*, summa ratione & ingenio, quasi imago exprimitur. namque ut *Virgilius* canit *Georg. i. v. 240*, &c.

Mundus ut ad Scythiam Ripæasque arduus arces

Consurgit, premitur Libyæ devexus in Austros.

Hic vertex nobis semper sublimis: at illum

Sub pedibus Styx atra videt, manesque profundi.

Unde vero, inquires, tanta formæ mutatio, ut hæc litera ex V tandem fieret Υ? De hac re nihil est quod dicam plus, quàm jam dictum est in ipsa *Literarum Historia*. Tantummodo testimonia afferam, quibus conjectura nostra niti videatur. Iis auditis, verisimilis sit, annon, æquus lector judex esto. Canit ergo *Hesiodus Op. & Di. v. 287*, &c.

Τὴν μέντοι κακότητα καὶ ἱλαδὸν ἐστὶν ἐλέσθαι

Ῥηιδίως. ὀλίγη μὲν ὁδὸς, μάλα δ' ἐγγύθι νάει.

Τῆς δ' ἀρετῆς ἰδρωτὰ θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν

Ἀθάνατοι. μακρὸς δ' ἐ καὶ ὀρθίος οἶμος ἐπ' αὐτὴν,

Καὶ τρηχὺς τὸ πρῶτον. ἐπὶ δ' εἰς ἄκρον ἵκηται,

Ῥηιδίῃ δ' ἡπείτα πέλει χαλεπή περ ἔσθα.

Hoc est, *Vitium* quidem, idque magno numero capere possis facile. Via est brevis, & in proximo habitat. Atqui ante *Virtutem* *Dii* immortales sudorem

rem apposuerunt. Via autem ad ipsam longa & acclivis, & primum ingre-
dienti aspera. sed postquam venerit ad summum, dein facilis est, quanquam
gravis fuit. Hanc de duplici via doctrinam, cujus auctor primus Hesio-
 dus, ut vidimus, Pythagoras philosophus ad Palamedicæ literæ V ramos
 applicavit; sed adeo literam immutavit, ut non cognoscas eandem esse,
 nec trianguli forma in mutata nosci queat. Erat enim dextrum ejus
 cornu rectum & angustum, difficili & arduo adscensu. Sinistrum autem
 latum mollem ac leniter acclivem aditum habebat; sed cum ad ulti-
 mum pervenitur, angulo inflexo declive ac præceps erat. Atque hæc
 est illa ipsa litera Pythagoræ dicta. Ita enim Virgilius descripsit inter
 minora carmina. Frustra tamen quæras in Pitthæi Veterum Epigr. &
 Scaligeri Catalect. Virgilian.

Litera Pythagoræ, discrimine secta bicorni,

Humanæ vitæ speciem præferre videtur.

Nam via virtutis dextrum petit ardua callem,

Difficilemque aditum primum spectantibus offert:

Sed requiem præbet fessis in vertice summo.

Molle ostentat iter via lata, sed ultima meta

Præcipitat captos, volvitque per ardua saxa.

Quisquis enim duos casus virtutis amore

Vicerit, ille sibi laudemque decusque parabit.

At qui desidiam, luxumque sequetur inertem,

Dum fugit oppositos incauta mente labores,

Turpis, inopsque simul, miserabile transiget ævum.

Sed si credimus Lactantio, hæc litera, quam facit esse V, producto scapo,
 five, ut Marius Victorinus, virgula juncta, fuit. Ita enim scribit lib. vi.
 cap. 3, quasi hos ipsos versus respiciens; *Dicunt enim humanæ vitæ*
cursum V literæ esse similem; quod unusquisque hominum, cum primum ado-
lescentiæ limen attigerit, & in eum locum venerit,

partes ubi se via findit in ambas;

hæreat nutabundus, ac nesciat in quam se partem potius inclinet. Si ducem
naetus fuerit, qui dirigat ad meliora titubantem; hoc est, si aut philosophiam
didicerit, aut eloquentiam, aut aliquid honestæ artis, quo evadat ad bonam
frugem; quod fieri sine labore maximo non potest; honestam, ac copiosam
vitam,

vitam, disputant, peracturum. Si verò doctorem frugalitatis non invenerit, in sinistram viam, quæ melioris speciem mentiatur, incedere; id est, desidiæ, inertie, luxuriæ se tradere: quæ suavia quidem videntur ad tempus, vera bona ignorantibus; post autem amissa omni dignitate, ac re familiari, in omnibus miseriis, ignominiaque victurum. Quando igitur è disciplina Pythagorica in litera, cui humanæ vitæ cursus est similis, homo, cum primùm adolescentiæ limen attigerit, in eum locum venisse dicitur, *partes ubi se via findit in ambas*; partes autem ambæ ex eo loco sunt eorum qui ætate antecedunt; necesse est in litera ut scapus, sive virgula sit adjuncta, sicut in Y videmus; quum aliter non erit, ubi pueritiæ cursus instituatur, antequam ad duplicis viæ initium perveniatur; quem scapum, si non Pythagoras, aliquis de Pythagoreis certè adjunxit. Atque hujus literæ mutationem, à Pythagoreis factam, cuncta Græcia in hac re postea secuta est, superiori Palamedicæ V addito ad extremum Pythagoricæ literæ scapo; adeò ut Y ex V facta sit litera; non tamen antequàm plus sexcentos annos apud Græcos V Palamedicæ fuisset usus. Inter enim vel Trojam captam & Pythagoram natum anni sexcenti & tres intererant. Quamdiu hujus literæ forma Y usi fuerint Græci, quæ scire possis, cum de eo silent scriptores? hoc certum est, quod hujus formæ usum non dimiserant Græci, quum ab ipsis acceptam primùm adhibebant Latini. Non enim credendum est, Latinos, cùm Græcam literam propter Græca nomina adhibebant, non hanc eadem adhibuisse formam, quæ tum erat in usu communi apud Græcos. Græcas autem duas vocabant literas Latini, Y & Z; non quod non & cæteras omnes à Græcis accepissent à principio, sed quod nihil istis opus esset duabus ad nomina Latina, sed ad Græca solum pronuntianda & scribenda. Diomedes Grammaticus apud Putschium p. 415. *Prima differentia in literis qualitates habet duas, quod aut Latinæ sunt literæ, aut Græcæ. Latinæ sunt una & viginti. Græcæ duæ, Y, Z: quæ in usum nostrum propter nomina Græca venerunt.* Non verò his Græcis literis veteres utebantur Latini, sed pro Y litera V ponebant. Cicero in Orat. c. 48. *Burrum semper Ennius [dicebat] nunquam Pyrrhum: Vi patefecerunt Bruges, non Phryges, ipsius antiqui declarant libri. Neque enim Græcam literam adhibebant [maiores]: nunc autem etiam duas.* Ita Gruterus edidit, Petr. Victorium secutus: Manutius

& alii *Purrum* & *Fruges*. Quocunque modo legas, V; non Y, adhibebat Ennius. Hoc ergo tempore Græcam literam Y nondum adhibuerant Latini: nec credibile est eam adhibuisse priusquam Græcæ literæ esse in honore cæpissent. quod tempus Cicero videtur designasse Academic. lib. ii. c. 2. ubi scribit, *Ego autem, cum Græcas literas M. Catonem in senectute didicisse acceperim; P. autem Africani, historiæ loquantur, in legatione illa nobili, quam ante censuram obiit, Panætium unum omnino comitem fuisse; nec literarum Græcarum, nec philosophiæ jam ullum auctorem requiro.* Aliàs pro uno duos secum habuit comites P. Africanus, non philosophiæ unius modò, sed etiam omnis doctrinæ & liberalium studiorum auctor & admirator. Velleius Paterculus lib. i. cap. 13. *Quippe Scipio tam elegans liberalium studiorum omnisque doctrinæ & auctor & admirator fuit, ut Polybium Panætiumque, præcellentes ingenio viros, domi militiæque secum habuerit.* Quod si M. Cato literarum Græcarum, P. Africanus philosophiæ fuerunt auctores Ciceroni ipsi, quî minùs aliis, etiam priùs, ita fuisse credamus? M. autem Cato obiit anno ab Urbe condita Varroniano DCV, P. Africanus censor fuit DCXII. Anno autem DCVIII, Corintho funditus eruta, Achaïam subegit Mummius Achaicus, quo pacto omnis Græcia, ubi rerum potiti fuerant Achæi, in ditionem Romanorum concessit; adeò ut summa accipiendi occasio esset Romanis tunc literam Græcam Y, quæ manserat usque adhuc; annos haud multo minus quadringentos fortasse. Ab anno enim quo Pythagoras decessit, ad annum quo in lectulo mortuus P. Africanus reperiebatur, anni erant CCCLXXVI. Post hoc (sed quo tempore incertus sum) successit tertia hujus literæ forma Υ, utroque cornu inflexo; quum Pythagorei unum omnino, sinistrum scilicet, ut ostendimus, inflexissent: adeò ut nulla Alphabeti Græci litera plures formæ mutationes habuerit.

C A P. XVIII.

Restat ultima Aristotelis priscarum Φ, de qua Ausonius in Edyllio xii, ut editur,

Hæc gruis effigies Palamedica porrigitur Φ.

Ego malim, *Hac gruis effigie.* In quo versu *Palamedica* Φ est testimonio invenisse Palamedem. *Gruis effigie porrigitur* dicunt, eam esse non absimili forma gruis uno pede insistentis, scilicet, & dum noctu ad agmen excubat,

bat, se porrigentis; ut media litera ejus corpus sit, ab superiore parte collum tenue & procerum, ab inferiore unus pes. De gruibus Plutarchus de Solert. Anim. p. 967. ὅταν δὲ κατάρωσιν ἐπὶ γῆν, αἱ προφυλακὴν ἔχουσαι νυκτὸς ἐπὶ πατέρων σκέλεσιν ἔχοντα τὸ σῶμα. *Atque ubi in terram descenderint, eae, quae noctu excubant, uno crure modo corpus sustinent.* Aristoteles de gruibus, sed dormientibus, ἐπὶ ἐνὸς ποδὸς, *in pede uno*, Hist. Animalium, x. 9. Plutarchum confirmat Aelianus H. A. iii. 13. id enim est, ἑξᾶσι μὲν ἀσκολιάζουσαι, *stant in pede uno saltantes.* Vide Pollucem lib. ix. c. 7. §. 121. Confirmat etiam Tzetzes Chiliad. iv. c. 120. At quid opus fuit, inquires, litera Φ inventa, cū in Alphabeto Pelasgico fuit F, quae ejusdem planè potestatis sit, ac Φ, sicut è Græcis cognoscimus, qui in Latinis nominibus F in Φ convertunt? hoc, quo melius intelligatur, paullo distinctiùs repetendum est. Vau litteram, cujus in Alphabeto Hebraico, & Samaritano, atque adeò Phœnicio, potestas erat V, in digamma F quidem, quae ejus locum obtinebat in Alphabeto Pelasgico, eundem retulisse sonum, ac postea habuit F ad Latinos translata, è nummo FAΛΕΙΩΝ suprà demonstravimus Not. 8. Æoles vero, ut ibidem ostendimus, huic literæ F, quanquam à Pelasgis acceperunt, suam iterum potestatem V reddiderunt. Minimèque adeò mirum est, cū non ita magnum soni discrimen inter V & F videatur esse. In nostro certè Dumnonio vulgus in sermone effert V pro F; pro *fall* dicens *vall*, pro *father*, *vather*, pro *figs*, *vigs*, atque hujusmodi multa. Troicis vero temporibus erat multo majus discrimen, quia Æoles, ut dicit Vossius c. 28, suum digamma F, pro V, efferebant, sicut Angli W. Quamobrem non cæteri modo Græci omnes, qui digamma non habebant, sed etiam Æoles ipsi, qui soli habebant, sono hac, quo tum pronuntiarunt, relicta, novam Palamedis litteram Φ receptam sibi adsciverunt. De Φ tanquam altera eadem litera, atque F in Alphabeto Pelasgico, melior erit dicendi locus, ubi de Latinorum literis agetur, apud quos F eam semper vim & potestatem habuit, quique ea causa Φ rejecerunt, quàm hîc, ubi de Græcorum literis agitur, apud quos ea F literæ potestas fuit sublata.

C A P. XIX. *Plinii verba, magna ex parte jam citata, lib. vii. cap. 56, sunt, Quibus [Cadmi literis] Trojano bello Palamedem adjecisse quatuor hac figura Θ Ζ Φ Χ. — & duas ab Epicharmo additas Θ Χ, quàm à Palamede mavult [Aristoteles]. Θ ergo & Χ Epicharmi fuisse inventum vult Aristoteles, Palamedis Plinius. De nummis ΑΘΕ & ΘΕ, quibus, tanquam fundamento, innixum est omne hoc, quod pro Plinio adversum Aristotelem, seu potius pro Palamede adversum Epicharmum dictum est, hæc habet Spanhemius De Usu & Præstantia Numism. p. 89. “ Illud “ vero in pluribus vetustis Atheniensium nummis, qualesque haud pau- “ cos videre & versare nobis contigit, est obvium, ut ΑΘΕ pro ΑΘΗ, “ seu ΑΘΗΝΑΙΩΝ inscripti legantur iidem; idque pro vetere, ac diu “ retento ab iis more, ut id est à Platone in Cratylo monitum, ε γδ “ η ἐχρώμεθα, ἀλλὰ ἐ τὸ παλαιόν.” Quales quinque spectandos dedit nobis idem vir illustrissimus Notis in Aristophanis Ranas p. 289. (1) Drachmam Atticam, (2) Triobolon, (3) Obolum cum Semiobolo, (4) Obolum, (5) Hemiobolium. “ In Thebanorum vero nummis [addit vir illustris] “ sicut ii quandoque duabus literis ΘΕ designati, ita ΘΕΒΗ “ subinde etiam sunt inscripti.” Ex quibus illos adprimè arbitror esse antiquos, hos non ita sane veteres, sed post receptas Simonidis longas vocales cufos, prius tamen quàm ausi essent inscriptionem nummorum veterem mutare. Eusebium secutus (cujus verba sunt ad Ol. lxxiii. 3. *Pindarus & Simonides Lyrici poëtæ insignes habentur*) Simonidem ad eam Olympiadem posui. Sed (ut docuit Bentleius in Phalaridis Epist. Dif- fert. p. 30, &c.) Simonides ipse in epigrammate (apud Hermogenis Scho- liaft. p. 410.) de victoria sua, cum doceret chorum Athenis Archonte Adimanto, (quam ejus victoriam commemoravit Chronicon marmoreum Arundellianum) dicit, se tum annos octoginta natum fuisse; Adimantus autem Archon fuit Olymp. lxxv. 3. & confirmat marmor ipsum, lin. 73. ΣΙΜΩΝΙΔΗΣ ΟΓΟΙΗΤΗΣ ΕΤΕΛΕΥΤΗΣ ΕΝ ΒΙΟΥ ΣΕΤΗ ΔΔΔΔ — ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΑΘΗΝΗΣΙΘΕΑ . . . ΝΙΔΟΥ (Theagenides autem Archon fuit Olymp. lxxvii. 4.) si modo intelligas cum Bentleio de anno nonagesimo non perfecto & absoluto. qui ergo Ol. lxxv. 3, annos octoginta natus fuit, Olympiade lxxiii ineunte annos natus fuerat septua- ginta. quare dicendum erat potius, Simonidem fuisse clarum Olymp. lxvi, quæ erat mediæ ætatis viri. quod autem Eusebius habet ad Olymp.*

“ H, & scribebant THEOS, ΠΗΛΙΟΣ, ΚΗΡΟΝΟΣ, Θεός, φίλος, χρε-
 “ vos.” Id ergo quod à me dictum est; nempe ante receptas Simonidis
 vocales longas, aspiratis literis usos fuisse Athenienses, non ꝑ modo, ut
 vult Aristoteles, sed etiam Θ veterum nummorum auctoritate, Θ & ✚
 Herodis Attici iudicio comprobatum videmus; ideoque non alicujus
 post Simonidem, sed alicujus ante Simonidem, hoc est, Palamedis, non
 Epicharmi inventum fuisse; immo etiam Herodis Attici iudicio, quod
 veteres Atheniensium nummi confirmant, inter Atticas literas fuisse; adeo
 ut *Atticæ literæ*, quidquid dicunt summi viri Salmasius ad Inscr. Herod.
 pag. 31, & Spanhemius pag. 91, non sedecim Cadmi literæ modo,
 sed etiam eæ, quas Palamedes addidit, fuerint, eademque, quas Aristoteles
 apud Plinium *priscas* vocavit, Harpocraton γράμματα παλαιά. Æliani
 locus, quem ego protuli, ut figuras in his Palamedis literis ostenderem,
 quas grues agmine volantes efficiunt; quemque ex Æliano habet Apo-
 stolius Proverb. 8. Centur. vi, apud utrumque his verbis finitur ὁ δὲ
 ἀναχωρεῖ, καὶ κρέεται τὸ πλεόν. & verbum de verbo expressius effertur.
Sed quum aquilam aspexerint grues advolantem, hæ orbe facto, & in sinus
inflexo, non absimili forma lunæ in medio curvatos, minantur, ut quæ acie
instructa illi adversæ constiterint. Illa vero recedit, atque inhibet alas. κρέ-
 εται enim verbum nauticum est, sicut πρῆναν κρέεται apud Thucydidem
 Scholia esse dicunt ἐπὶ τὴν πρῆναν κοπηλατῆν. Ita apud Latinos *remos*
inhibere Ciceroni est remigatio navis ad puppim. Neque alia res Æliani
 κρέεται τὸ πλεόν; quàm *ita recedit, ut non tergum vertat*, quod non vi-
 derunt Æliani interpretes. Et quod nostram interpretationem verborum
 κολλησάμεναι, μηννοειδὲς τὸ μέσον ἀποφῆναι, de X literæ forma ab illis
 effecta confirmat; inter Atticas literas priscas in columna Farnesiana viæ
 Appiæ Θ in medio habet inclusa, quasi primula occipientis X linea-
 menta. Atque hæ erant Palamedis literæ à gruibus ortæ. Neque enim
 grues esse ita deditas uni figuræ credendum est, ut earum agmine vo-
 lantium sit semper eadem, nunquam dissimilis, cùm opus sit, figura.
 Hyginus Fab. 277. *Alii dicunt Mercurium [invenisse literas], ex gruum*
volatu: quæ cùm volant, literas exprimunt: non unam literam. Nec
 temerè canit Lucanus lib. v. 711, &c.

• Strymona sic gelidum, bruma pellente, relinquunt

*Poturae te, Nile, grues, primoque volatu
 Effingunt varias, casu monstrante, figuras.
 Mox ubi percussit tensas Notus altior alas;
 Confusos temere immixtae glomerantur in orbes,
 Et turbata perit dispersis litera pennis.*

Ubi docet, à principio volatûs effingere grues varias figuras, ita ut casus admonet. Ut ergo casus varii sunt, variae sunt figuræ. Unus est casus, qui hic memoratur, si præter spem eveniat austri magnitudo, qui loca calidiora petentibus est adversissimus ventus; tum consueta trianguli forma V perit, & orbes fiunt $\ominus$ literæ figura. Si præter spem eveniat dico, quia, ut dicit Aristoteles Hist. Animal. ix. 10, ἐὰν ἴδωσι νέφη καὶ χειμέρια, καταπίσσαι ἡσυχάζουσιν. Si coactas in cælo nubes tempestatesque consequentes videant, devolantes non se ex eo loco movent. Alter casus est, si eveniat, ut se urgeri ab hoste (aquila) videant, quum primùm in orbem consistunt $\otimes$ literæ figura; pòst deinde eo orbe in sinus, falcatae lunæ quandam reddentes imaginem, inflexo, effingunt X literæ figuram, quæ suprâ demonstravimus. Aliàs (nisi si auster increbuit, aut aquilam vident) dum agmine volant, trianguli formam servant. De potestate autem Palamedicæ X eadem ac Latinorum X, hæc inter alia sunt Spanhemii, à me honoris causa appellati, verba p. 96 De Præstant. & Usu Numism. “ Adde quod vel ex adductis duobus illis insignibus nummis, “ AXYP & NAXI, præterea constat, illud Latinorum X, haud minùs “ ac reliquas eorum literas, ab antiqua quoque Græcorum litera, quæ “ eundem sonum tum habuerit, profluxisse. Hoc ergo Plinius erravit, quod pro una litera, quæ formam X, potestatem autem Ξ literæ postea repertæ haberet, duas Palamedi apposuit Ξ & X. Quare oportuit, aut solas tres adnumerâsse, $\ominus$, Φ , X, aut, si quatuor voluit, duas Aristotelis prisicarum ultimas, ut essent $\ominus$, Υ , Φ , & X.

C A P. XX.

Ciceronis verba in Oratore c. 48, sunt, *Quin ego ipse, cùm scirem ita majores locutos esse, ut nusquam, nisi in vocali, adspiratione uterentur, loquebar sic ut puleros, Cetegos, triumphos, Kartaginem dicerem.* Ciceronem confirmat Columna Rostrata, in qua legimus CARTACIENSIS & CARTACINI sine adspiratione. quamobrem nihil istis opus erat consonantibus aspira-

tis,

tis, iis qui nusquam, nisi in vocali, adspiratione uterentur; præsertim Φ litera iis, qui haberent F ejusdem fere potestatis literam. Priscianus de numero Literarum lib. i. p. 542. Putschii Grammat. F *Æolicum digamma*, quod apud antiquissimis Latinorum eandem vim, quam apud *Æoles* habuit Φ . nec diversam à PH, quas literas ob nomina à Græcis accepta postea adhibebant Latini, sicut Græci antiquitus ΠΗ pro Φ , & tenues cæteras cum H pro aspiratis, quæ adhuc Græcis erant incognitæ, quod suprà demonstravimus Not. 10. pergit enim Priscianus *eum autem propè sonum, quem nunc habet F, significabat p̄ cum aspiratione: sicut etiam apud veteres Græcos pro φ, π & ἥ: unde nunc quoque in Græcis nominibus antiquam scripturam servamus pro φ, p̄ & ἥ ponentes, ut Orpheus, Phaëton.* Et si autem PH scripserunt Latini, pronuntiarunt ita uti si esset F, si Vossio credimus, qui de Arte Grammat. lib. i. c. 24. dicit, “Quemadmodum ex voce Philosophia cognoscimus, quam, quasi Philosophia scriptum esset, pronunciamus.” Alium vero in sua Φ litera fuisse Græcis sonum, atque in F Latinis, idem Vossius c. 26. ex Cicerone & Fabio hoc confirmat, quod ridiculo fuit Græculus quī pro Fundanio nomine Latino Phundanium dicebat (quanquam istuc neque in hoc neque in illo invenio, quæsi vi enim). “Nam F, quod Græci ignorabant, molliùs sonabat, quàm Φ , teste Prisciano.” Idem Vossius c. 24. Quod autem dictum est de Φ litera in Græcis nominibus ab Latinis per PH scripta, intelligendum est ab illis factum, postquam Græcæ literæ esse in honore cæpissent. Priùs enim in nominibus, quæ à Græcis sumssissent sibi, Φ per F scribebant, quod maximum argumentum est, eas ejusdem planè fuisse potestatis. Priscianus ut suprà, Φ *cujus locum apud nos f obtinet, quod ostenditur in his maximè dictionibus, quas à Græcis sumssimus; hoc est fama, fuga, fur, à φῆμη, φυγή, φῶρ.* De V consonante etiam facta ab Latinis, quæ semper vocalis fuit apud Græcos, unde habebant Latini, satis dictum est; ubi non de vocali V modo, sed etiam de consonantibus F & Φ , quæ eundem fere sonum referre videantur, agitur, præsertim de F, ubi habes testimonium luculentum Prisciani. Tantummodo addam ea quæ dicit Vossius lib. i. de Art. Gram. c. 24. “Olim V efferebant, ut Germani duplex W. Nempe pronunciabant, *Winum, Wallum, Widua*, &c. unde nostrum. *Wine, Wall, Widow.*—& c. 26. “Quippe ex nostra sententia V consonum, sive Vau sonuit, ut in *Wire, Wind*: nec aliter extulere Latini, *Vinum, Ventus*, quàm *Winum, Wentus.*—& c. 28. “At Vau, ut semel.

“ iterumque

“ iterumque diximus, sonuit, ut duplex W. Neque hac parte tantum
 “ erratur in pronunciandis Latinis & Æolicis, sed etiam Hebræis: apud
 “ quos sextum elementum tanquam Wau debet pronunciari.” Ita quidem
 rem fuisse apud recentiores Æoles, satis credo. De Æolibus vero antiquis
 & Phoenicibus nihil quidquam credo. Qui enim potuit fieri, ut Pelasgi
 Phoenicium W in F, Æoles Pelasgicum F in W rursus, tam discre-
 pantis soni literas, converterent? Quod si Phoenicium Vau sonuisse, ut
 nostrum V, animum inducamus, quæ est nostra sententia, nihil erat fa-
 cilius, quia (ut Vossius ipse c. 26. fatetur) eodem pæne modo F & V
 sonant.

C A P. XXI.

Quæ fuerit Simonidis ætas, accuratius explanatur Not. 19. De inventis
 ab Simonide literis Plinius dicit, lib. vii. c. 56. *Totidem post eum [Pala-
 medem], Simonidem melicum [adjecisse] Z, H, Ψ, Ω. Quarum omnium vis
 in nostris recognoscitur.* De inventis ab illo vocalibus longis H & Ω quæ
 Velius Longus dixit in Putschii Grammat. p. 2214, plenè sunt *Postea,
 ait quidam putant, Simonides invenit duas vocales quas dixit φῖσαι μακρὰς,
 η & ω, ut essent ἀντιστοιχὰ τῷ ε καὶ τῷ ο; ut quo modo hæ literæ longæ
 dicerentur η & ω, ita & illæ breves natura.* At non nunc id quidam
 putant, sed omnes docti quidem ad unum idem sentiunt. De † pro aspi-
 ratione, sicut † pro spiritu tenui, post H vocalem longam ex aspiratione
 factam, scripto, sic ait Priscianus lib. i. pæne extremo capite de numero
 literarum p. 560 Putschii Grammat. H literam non esse ostendimus, sed
 notam aspirationis, quam Græcorum antiquissimi, similiter ut Latini, in versu
 scribebant. Nunc autem diviserunt, & dexteram ejus partem supra literam
 ponentes ψilen notam habent, quam Remnius Palæmon exilem vocat: Grillius
 vero ad Virgilium de accentibus scribens lenem nominat. Sinistram autem
 contrariæ illi aspirationis dasian, quam Grillius flatilem vocat. Et Isidorus
 Origin iib. i. c. 18. de figura Accentuum; Quorum duorum accentuum
 figuram Latini ex ipsa litera aspirationis fecerunt. Unde si jungas has,
 facis eandem aspirationis notam H. Rursus si medium ejus apicem scindis,
 δασεῖαν †, & ψιλὴν † facis. Hic tamen erravit, dum, quod fecerunt
 Græci, in Latinos transtulit. Quando autem factum fuit, nisi nunc,
 cū ex H fecerunt E longam? tunc enim aliqua opus erat, nota, quæ,
 ademta H, aspirationi ante vocales ferviret. Qui ergo ademit H, notam,
 quæ ejus officium præstaret, dedit. Atque ita erat res, judice Salmasio

in Herodis Attici inscriptionem p. 52. “Tunc enim ex H, quæ aspi-
 “rationi tantum serviebat, E longum fecerunt, ipsamque H in duas
 “partes sciderunt, † & ‡, ut ex ejus partibus totam aspirandi rationem
 “conficerent. adposita enim hac nota † vocalibus eundem usum præsta-
 “bat, quem olim integra H.” Et paullo infra, “Tantum igitur abest,
 “ut H conflata fuerit ex duabus illis aspirandi notis † & ‡, ut contra
 “eæ notæ ex dividuo H factæ sint ab Ionibus, ut aspirationi servirent,
 “postquam integrum H in numerum vocalium receperunt, & pro E
 “longo usurparunt. Posteriores ergo istæ notæ sunt, & ab Ionibus
 “inventæ.” Quum autem harum notarum figura haud multum dissimi-
 lis esset Æolici digamma F, quippe uno apice transverso differebant inter
 sese; nihil ampliùs. Duas enim digamma lineolas transversas habuit; unam
 dasea; (atque adeò similes erant p̄file & digamma deorsum versus inver-
 sum, ut aliquando figura hac H scripserunt) hinc, ut sæpe errorem creat
 similitudo, factum est ut frequenter hæ aspirationis notæ in digamma
 commutarentur. Hoc, credo, accidit in duabus ex quatuor exemplis,
 quæ Dionysius Halicarnass. attulit, quî ostenderet, digamma F veteres
 Græcos solere ante nomina, quibus vocales erant principia, apponerè,
 (vide ejus verba Not. 8.) primo scilicet, & quarto. Si enim legitur cum
 digamma, scribendum erat *Ἡλένα* & *Ἡάνερ*; cum veteres Græci non
 noverunt *ἦ*, nè Iones quidem, ante Simonidem; ut semel atque iterum ex
 Platone cognostis. quum primùm vero *ἦ* pro *ἠ* longa fuerunt usi, *Ἡ-
 λένν*, & *Ἡάνηρ* scripserunt. Accidit etiam, ut opinor, in hoc versu (quem
 ex Astyage Grammatico habet Priscianus, ut digamma F ostenderet pro
 consonante simplici solere accipi, p. 546. Putschii Gram.)

Ἠοίομενος Ἡλέναν ἠλικώπιδαν,

quæ propter *Ἡλέναν* alicujus esse Dorici poëtæ puto, sed post Simonidem,
 ut ex altera vocali longa *ῶ* facile potes cernere. quamobrem
 ego potiùs credo scribendum esse

Ἠοίομενος ἦλέναν ἦλικώπιδαν.

neque opus est consonante ante *ἦλέναν*, cum ultima syllaba in *Ἠοίομενος*
 longa sit cæsura. Et quod ibidem scribit Priscianus, *Æoles idem F inve-
 niuntur pro duplici consonante digamma potuisse* [quasi quia est duplex Gamma,

duplex

[duplex consonans esse possit] ut Νέσσορα δὲ Ἑ παιδός; quid obstat, cur non scribi possit cum aspirationis nota

Νέσσορα δὲ Ἑ παιδός?

æque atque apud Homerum Iliad. Ω. 851.

Κλαίει μόνον Ἑ παιδός ἀμύμονος, ὅς οἱ ἔμελλε

φθίσεσθι—

cujus ætate scribebatur μόνον Ἑ—Ἡός Ἡοι.—Et quod habet Priscianus ibidem F digamma Æolis est, quando in metris pro nihilo accipiebant, ut

Ἄμμες δ' Ἐφρήσαντο, τόδ' ἄρ' ἔθετο μῶσα λιγεία.

Id dictum esset magis verè de duabus aspirationis notis: atque adeò in hoc versu (quanquam Æolici est poëtæ, ut ostendunt ἄμμες & ἄρ' cum μῶσα, sed post Simonidem, quod apparet ex utraque vocali longa) δ' Ἐφρήσαντο scribendum mihi videtur esse. neutiquam enim τῷ Ἀττικῷ Ἡ τὸ Ἀιολικόν F functum officio, ut pro nihilo in metris duceretur, puto; sed semper fuisse consonantem, cui potestas primùm fuit nostra V, pòst deinde W; quidquid dicit Priscianus, & post eum viri doctissimi Salmasius & Vossius. quanquam Æoles (qui semper spiritum asperum rejiciebant) suum digamma F solere ante quævis nomina, quibus vocales erant principia, nullo discrimine apponere, non nego; sed tamen pro consonante. Ita Pelasgi, unde cum literis cæteris fuit digamma Æolibus, æquè atque Æoles, ponebant suum digamma F ante vocales tum lenes, tum asperas. Hinc pro Ἀλείῃς, aut, ut tum cæteris Græcis, præterquam Æolibus, mos erat scribendi, Ἡαλείῃς, sibi ipsi fuerunt Ἐαλῆῃς, de quibus suprà demonstratum est Not. 8. Faliscos autem vocabant Latini, qui etiam literas ab iis acceperunt; unde scimus illam F fuisse consonantem, & indicio est illud Virgilii Æn. vii. 695.

Hi Fescenninas acies, æquosque Faliscos.

Neque aliter evenit, ut novi Latii urbs inter Minturnas & Fundos, prius dicta Hormiæ, pòst diceretur Formiæ, ut traditum est ab Strabone lib. v. p. 233, Ἐξῆς δὲ Φορμίαι Λακωνικόν κῆσμα ἔστιν, Ορμίαι λεγόμενον πρότερον δια τὸ εὐόρμον. quandam enim partem, haud quidem minimam & Formiis finitimam, Pelasgi obtinebant etiam de campis, qui olim dicti sunt Campani, ad pastum pecoris aptissimis & jucundissimis

cundissimis ad aspectum, quum ex eorum parte quandam barbaram gentem Auruncos expulissent. Dionysius Halicarnass. de Pelasgis lib. i. c. 22. κατέχον δέ τινα καὶ ἔτοι τῶν καλεμένων Καμπανῶν, ἐνέσταν πάνυ καὶ τὴν ὄψιν ἠδίστων, πεδίων ἐκ ἐλαχίστην μοῖραν, ἔθνος τι βαρβαρικὸν Ἀυρώκας ἐκ μέρους ἀνάστησαντες αὐτῶν. Auruncos autem, antiquissimum populum Italiæ, ut è Virgilio Æn. vii. 206. colligere poteris, regiones, quæ utraque parte ripas Liris fluminis contingant, incoluisse, certa res est. Quum vero Pelasgi, & qui Pelasgos sequebantur, pro Ὀρμίας Formias dicebant, F ut consonantem adhibebant, quod testimonio poëtarum cognoscimus. Exempli fatis est ille Catulli versiculus Epig. xli. 4.

Decoctoris amica Formiani.

ubi F est consonans, aut periit hendecasyllabum. Nec dubito, quin, ut Pelasgi, ita Æoles suo digamma F ad eundem istunc usi essent modum, semper pro consonante ante nomina, quibus vocales erant principia; & quum aliter evenit, error sit aspirationis notæ in digamma commutatae. Neque ante nomina, quibus vocales erant principia, modo literæ aspirationis H nota aspirationis † locum obtinebat post vocales longas inventas, sed etiam, nisi me animus fallit, in medio nomine post consonantem idem facere invenitur; idque post inventas vocales longas & consonantes asperas. In vetere enim illo & insigni marmore, in quo Apotheosis Homeri consignatur, inter vocales longas & consonantes aspiratas (unde, quæ sit ejus ætas, vides) sub temporis alati figura nomen KIPONOS insculptum habemus; quod Spanhemio, & qui commentario illustravit clarissimo Cupero placet legi KHPONOS; mihi vero potius KIPONOS, quod propius accedit ad marmor, in quo solus evanuit medius notæ aspirationis apex vetustate. Hoccine enim est credibile, quo marmore H pro longa vocali in verbis undeviginti (nec plura habet marmor) septies inest, in eo ut semel pro litera aspirationis occurrat? quare is, qui hoc marmor constituit, quum vetere scriptura Heroici temporis, quod Homerus descripsit, vetustatem, Homerumque ipsum antiquissimum vellet ostendere, quam potuit veterrima usus est scribendi ratione: & cum non potuit KHPONOS, litera aspirationis H jam longa vocali facta, cum nota aspirationis † KIPONOS, non novo modo XPONOS, insculptum dedit. Adeò verum est, quod scribit Vossius lib. ii.

de Art. Gram. c. 2. " Uti hodie apud nos, ita & apud vetustos Græcos, solus spiritus densus hanc notam habuit vocibus præfixam, H. " Pòst placuit, ut nota hæc dextra sui parte † signaret spiritum densum, læva † tenuem. Tandem quoque ad celeriores motum anguli " sunt hebetati, factique pares semicirculi c o." Atque hæc aspirationis nota † à Græcis aliquando ad Latinos, sed recentiores, transiit. Invenitur certè in Manuscriptis Latinis. Audi Salmasium in Herod. Attic. Inscript. p. 43-4. " Illud etiam valde notatu dignum, in plerisque veteribus codicibus Latinè scriptis, Latinis vocibus anteponi †, more " Græcorum, ut homo, humus, & similibus. quod nos vidimus in antiquissimo Glossarum codice, qui servatur in Bibliotheca Palatina, & " in Isidoro manu exarato ejusdem Bibliothecæ, & aliis non paucis." Unde ille error Isidori suis Latinis tribuentis, quod multis ante sæculis à Græcis esset factum. Atque hoc cum in morem consuetudo scribendi perduxerat, non incredibile est, eandem istanc similitudinem literæ F & hujus notæ aspirationis † in Latinis, haud aliter atque in Græcis, errorem creasse. Certè propter hanc rem videtur deceptus Salmasius ipse, dum ut exemplum, veteres Latinos H & F nullo discrimine in vocabulis compluribus usurpasse, *Heliconem* & *Feliconem* profert p. 51. in Inscript. Herod. Attic.

C A P. XXII.

Harum vero duarum consonantium, quas Simonidem Plinius adjecisse dicit, alteram, nempe Z, veterem fuisse, & in antiquissimo utroque Alphabeto Græco, ostendi Not. 9, in eoque Aristotelem auctorem habeo, qui apud Plinium ipsum hanc inter prisca vult fuisse. Totidem tamen consonantes etiam, quot vult Plinius, adjecit Simonides. Invenit enim, & ad prisca ex elementis longa & duplicia adjecit secundum Suidam in Σιμωνίδης: προσεζεύσε δὲ καὶ τὰ μακρὰ τῶν στοιχείων, καὶ διπλά. Ubi τὰ μακρὰ sunt H & Ω, τὰ διπλά Ξ & Ψ; cum Z à primo fuit. Erravit ergo Plinius Ξ à Palamede additam docens, cujus tantummodo potestatem suæ figuræ X dederat Palamedes, quod suprà demonstratum est Not. 19. De Ψ litera Græcorum ex Tsade Phœnicio, seu Samaritano & vetere Hebræico, facta, hæc habet Vossius de Art. Grammat. lib. i. c. 21. " Porro quod Græci finxere Ψ, id ex eo est, quia Hebræi ha-

berent

berent Tfade, quod valet TS. Græci autem non tam nota τσ, quàm πσ indigebant. Unde pro Tfade recepere Ψ, potestate paulum diversa, sed non valde dissimili figura. Non indignisse autem Græcos, vel etiam Latinos, Tfade, arguit, quod in vocibus Hebræis ex Tfade sive Tf, vel solum T retinent, vel solum S. Ut ex Tfor, tum est Τύφος, tum Sarra. Nam eadem Sarra ac Tyrus: uti poëtis pro eodem sumuntur *Sarranum ostrum & Tyrius murex*. Quod in nostro Simonidis Alphabeto inter literas adhibitum est à me Λ vel fortè L, in Callistrati quidem Samii Alphabeto, quod in usu mansit quotidiano usque adhuc, Λ fuit. quamdiu vero antea, an & temporibus Simonidis fuerit, non ita certa res est. Eodem tempore, quo Simonidis longas vocales non adhibebant Attici, non Λ, sed L utebantur, Herode Attico iudice. Occurrit enim in Columna Farnesiana LOION, id est, λῶιον *melius*, quod si Atticis, Ionibus olim dictis, tum fuit L, certè adhuc mansit Æolibus, qui eam cum literis unà cæteris, æquè ac Latini, à Pelasgis acceperant. Nec litera L in illa columna modo est, sed etiam D, sicut in ipso initio Inscriptionis ODENI, quod est, ὀδενί *nemini*; atque E pro ē longa, ut METAKINESAI, hoc est, μετακινῆσαι *transmovere*, ubi S quoque habemus; H pro h esse illic, suprà demonstratum est Not. 10; & item O pro ō longa, ut HODOI, hoc est ὁδῶ *via*; & R, ut TRIOPIOI pro Τριοπίς, quod est templi & fundi nomen, ubi Π etiam media est inter R Latinam & Π Græcam; denique Υ, si non antiquissima, alia atque antiquior ea, nunc quæ est, ut MARTYS *testis*. Adeò verum est, quod habet Plinius de literis, lib. vii. cap. 58. *Veteres Græcos fuisse easdem pæne, quæ nunc sunt Latine.*

C A P. XXIII.

De X litera docet Plinius lib. vii. cap. 56. *Quibus [Cadmi literis] Trojano bello Palamedem adjecisse quatuor hac figura Θ Ξ Φ X. — Aristoteles — duas ab Epicharmo additas Θ X, quàm à Palamede mavult.* De Θ litera adversum Aristotelem causam pro Plinio dixi Not. 19, veteribus nummis adhibitis AΘE & ΘE, certissimis testibus, Θ prius in usu fuisse, quàm Simonidis longas vocales; ideòque Palamedem adjecisse, non Epicharmum Simonide posteriorem. De Ξ litera Plinium errasse, & errandi causam ostendi in superiore nota. X vero pro Ξ, tanquam apud Latinos, à Græcis etiam olim usurpata, ut in aliquot

nummis antiquis AXYP & NAXI, vidimus, rectè argumenti loco sumi potest, non adhuc ab Simonide repertam fuisse Ξ literam, saltem usu receptam non fuisse. Non posse ergo ad Epicharmum Simonide ætate posteriorem, ut primum inventorem, referri; sed ad aliquem ante Simonidem, qui, nisi Palamedes, nemo potuit esse. Quamobrem rectè dicit Plinius, *Palamedem adjecisse literam hac figura X*. Nec malè *Aristoteles ab Epicharmo additam X, quàm à Palamede maluit*; quum Epicharmus non Alphabeto modò restituit, ubi pæne Simonidis opera perierit, sed etiam illi potestatem novam, nunc quæ est, CH dedit. Ac potestas, ut docet Vossius de Art. Gram. lib. i. c. 12, sola est forma essentialis literæ, qua invicem distinguuntur literæ: figura, ut & nomen earum tantum accidens est. Siquis meliùs, uti concilientur inter se hi scriptores, sciat & communicarit, debeam illi gratiam. Interim mihi satis est, quod in utraque re auctorem habeo, quem sequar.

C A P. XXIV.

Verba ipsa in iis ineditis Vossiani codicis in Homeri Iliada Scholiis ad H. v. 183, quæ excerpfit Spanhemius, & nobis exhibuit, pag. 85. de Us. & Præstant. Numism. hæc sunt, 'Ουχ' οἱ αὐτοὶ ὃ ἦσαν περὶ Πάριν τοῖς Ἕλλησι χαρακτῆρες. διάφορα δὲ καὶ τὰ τῶν φοιχέων ὀνόματα. Καλλίστρατος δὲ ὁ Σάμιος ἐπὶ τῶν Πελοποννησιακῶν ταύτην μετένευκε τὴν Γραμματικὴν, καὶ παρέδωκεν Ἀθηναίοις, ὡς φησὶν Ἐφωρος. Ubi Scholia nobis tradunt, ut dictum ab Ephoro, primum, *literarum formas apud Græcos non easdem Troicis temporibus fuisse, ac postea*; quod Herodis Attici iudicium quam maximè confirmat, tum autem *elementorum nomina etiam alia dicta fuisse*, propiùs, ut opinor, ad Phœnicia, seu Samaritana, accedebant. Post hæc, *Callistratum Samium Peloponnesiaco bello transtulisse in illam, nunc quæ est, & tradidisse Atheniensibus, ut dicit Ephorus*. Hic Ephorus cum Theopompo unà Isocratis fuit discipulus, ut ex Cicerone in Bruto scias, atque adeo claruit Olymp. cxi. Quod autem Callistratus auctor hujus quatuor & viginti literarum Alphabeti fuit, idque apud suos populares Samios, scriptoris fide antiquioris etiam Ephoro comprobari potest; nempe Andronis Ephesii, Philippi Macedonis æqualis. Philippus autem occisus fuit Olymp. cxi. 1. Ait enim Suidas in Σαμίων δῆμος: ὅτι παρὰ Σαμίοις εὐρέθη πρώτοις τὰ καὶ γράμματα ὑπὸ Καλλίστρατος. ὡς Ἀνδρῶν ἐν Τρίποδι. Hinc Samii πολυγράμματοι, id est, qui

qui multis utuntur literis, erant aliis Græcis, qui nondum eorum literas quatuor & viginti acceperant, & priscis utebantur solis. quod Aristophanes alludens confirmat hoc versu ἐ Βαβυλωνίοις, quæ deperiit comœdia, apud Plutarchum in Pericle pag. 166. Σαμίων ὁ δῆμος ἔστιν, ὡς πολυγράμματος! quanquam Plutarchus aliam interpretationem secutus est. Hoc enim aliquis dicit, ubi Babylonios ex pistrino vidit, illorum aspectum admiratus (qui frontem habebant multis inustam literis, ut solebant servi improbi, in pistrinum dediti usque ad necem, nonnunquam etiam capti ex hostibus). Hesychius Σαμίων ὁ δῆμος. φησί τις παρὰ τῷ Αριστοφάνει, τὸς ἐκ τῷ μύλωνος ἰδὼν Βαβυλωνίους, Σαμίων ὁ δῆμος ἔστιν, ὡς πολυγράμματος! καταπληττόμενος τὴν ὄψιν αὐτῶν, addit καὶ ἐπαπορῶν ἐξ *animi pendens, quid illud sit negotii*. malo ego cum Suida ἐπισκώπτων τὸς ἐστιγμένους *stigmatias cavillans*. Pergit Hesychius ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα ἱστορία, δι' ἣν πολυγράμματος ἔφη Σαμίων δῆμον, ἔπει δὴ Ἑλλήνων Σάμιοι πολυγράμματοι ἐγένοντο πρῶτοι καὶ χρησάμενοι καὶ διδόντες εἰς τὸς ἄλλους Ἕλληνας τὴν διὰ τῶν τεσσάρων καὶ ἑκοσι τοιχείων χρῆσιν. hinc in ambiguo nomine πολυγράμματος ludit Comicus. Athenienses vero non ante archontem Eucliden receperunt Callistrati Samii literas quatuor & viginti, sive ut vocantur etiam, Ionum literas. Urbem enim *Ionie nobilissimam Samum* dicit Cicero fuisse ad Quint. lib. i. ep. i. cap. 8, ut nē eamus ad Geographos. His autem literis ut uterentur, quidam Archinous Atheniensibus persuasit. Suidas ibid. τὸς δὲ Ἀθηναίους ἐπεισε χρῆσθαι τῶν Ἰώνων γράμμασιν Ἀρχίνους ὁ Ἀθηναίος ἐπὶ ἄρχοντος Εὐκλείδου. Euclides archon fuit anno secundo Olymp. xciv, ut ἐ Diodoro cognitum est: quanquam ille his, quæ de tyrannis triginta habet ad annum 4tum hujus Olympiadis, maximos viros fefellit, quasi ad Olympiadis finem essent tyranni. Euclides enim primus archon fuit post tyrannis imperium abrogatum, & reipublicæ procurationem populo redditam. Ei rei firmat fidem lex illo tempore lata, quam legas apud Andocidem, qui tum fuit, Orat. i. p. 215. Τοῖς δὲ νόμοις χρῆσθαι ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος. *Legibus uti jam inde ab Euclide archonte*, hoc est, ut Cornelius Nepos in vita Thraſybuli, qui legem tulit, c. 3, interpretatur, *ne quis ante actarum rerum accusaretur, neve mulctaretur; eamque illi legem Oblivionis appellarunt*. In alterutram ergo partem peccat Diodorus, vel quod biennio ante Euclidem archontem, vel quod biennio post tyrannos exactos præter æquum facit. prius censent Eusebius, Scaliger, & Petavius; certè, quod

Diodorus

Diodorus de tyrannis dicit, id illi sequuntur; censet item Petitus: posterius censet Dodwellus, quem tu vide sis in Annalibus Xenophonteis viii^o anno. Pergit Suidas τὸς δὲ Βαβυλωνίους ἐδίδαξε διὰ Καλλιστράτου Ἀριστοφάνης ἔτεσι πρὸ τοῦ Εὐκλείδου καὶ ἐπὶ Εὐκλέους. Cave hunc Callistratum cum Callistrato Samio confundas. Hic Callistratus actor fuit Atheniensis, per quem Aristophanes fabulas dedit politicas, sive in quibus de re publica agitur; sicut in Euripidem & Socratem privatos scriptas per Philonidem. Anonymus περὶ Κωμωδίας, ἐδίδαξε δὲ πρῶτος ἐπὶ ἀρχοντος Φιλοτίμου [Ἀριστοφάνης] διὰ Καλλιστράτου [immo πρῶτον ἐπὶ ἀρχοντος Διοτίμου]. τὰς μὲν γὰρ πολιτικὰς τέτρω φασὶν αὐτὸν διδόναι, τὰ δὲ κατ' Εὐριπίδου καὶ Σωκράτους Φιλωνίδου. Eucleem autem, qui eo anno archon fuit, quo Aristophanes Babylonios per Callistratum dedit, Aristoteles habet, dicens cometam illo archonte visum fuisse, Meteorolog. lib. i. cap. 6. ἐπὶ δ' ἀρχοντος Ἀθηνησιν Εὐκλέους τοῦ Μόλωνος, ἐγένετο κομήτης ἀστὴρ πρὸς ἄρκτον, μῆνός γε μνησιῶνος περὶ τροπὰς ὄντος τοῦ ἡλίου χειμερινός. Ita editio Sylburgiana; sed Aristotelis codex, quem secutus est Joannes Grammaticus, plenius habet ἐπὶ δὲ τοῦ ἀρχοντος Ἀθηνησιν Εὐκλέους τοῦ Μήλωνος τοῦ μετὰ Διοτίμου, ἐγένετο, &c. ex quo, Eucleem archontem fuisse Olymp. lxxxviii. 2, & ab Diodoro Euclidem perperam dictum esse, constat, cum, ut ipse vult, superiore anno, nempe hujus Olympiadis primo, Diotimus archon fuit. Ab Euclide ergo archonte Olymp. xciv. 2, ad Eucleem archontem Olymp. lxxxviii. 2, retro numerantur anni quatuor & viginti. Quare apud Suidam rescribendum est τὸς δὲ Βαβυλωνίους ἐδίδαξε διὰ Καλλιστράτου Ἀριστοφάνης ἔτεσι πρὸ τοῦ Εὐκλείδου καὶ ἐπὶ Εὐκλέους. quod addidit Suidas, ut, Samios quatuor & viginti literis usos annis quatuor & viginti ante, quam eas recepissent Athenienses, testimonio Aristophanis ostenderet: quod haud multo post factum abs Callistrato hoc quatuor & viginti literarum Alphabetum erat, si verus est Ephorus, qui dicit, factum id Peloponnesiaco bello; quando annus, quo Athenis archon fuit Euclees, Peloponnesiaco belli erat quintus. Vide Dodwelli Annales Thucydideos. quanquam ille hic Diodorum secutus Euclidem nominat. Ille autem alter Isocratis discipulus Theopompus de eo, qui persuasit Atheniensibus, uti his Ionum literis uterentur, in historia dixit. Sequitur enim apud Suidam περὶ δὲ τοῦ πείσαντος ἱστορεῖ Θεόπομπος. Atque Atheniensium habita ratione, τὴν γραμματικὴν μετ' Εὐκλείδου ὄντα, hunc vocabant modum scribendi per quatuor & viginti literas

literas Græci, ut scire est ex Plutarchi Aristide p. 319. τὸν δὲ χρόνον πολλὸν νεώτερον. ὡς ἐλέγχει τὰ γράμματα τῆς μετ' Εὐκλείδην ὄντα γραμματικῆς. *Illum vero multò ætate posteriorem, ut fidem faciunt literaturæ post archontem Euclidem literæ.*

C A P. XXV.

Quod dixi de C litera in Alphabeto Latino ab initio, ut Pelasgicæ Γ locum, ita potestatem habente, confirmat Verrius Flaccus dicens, quod antiqui per C literæ formam nihilominus G usurpabant. Legas enim apud Festum *Orcum*, quem dicimus, ait Verrius ab antiquis dictum *Vragum*, quod Ε V literæ sonum per O efferebant, Ε per C literæ formam nihilominus G usurpabant, — quod is Deus maximè nos urgeat. Hoc est, quod *Oracum* (unde *Orcus* per Syncopen) scribebant *Vragum* dixerunt, per O literæ formam V literæ sonum efferentes [quod suprà demonstratum est Not. 16.] & per C literæ formam G literæ sonum efferentes: quod si *Orcus* ab *urgeo* derivetur, tum antiqui scribebant *orceo*. Idem Festus *Prodigia*, quod prædicunt futura; permutatione G literæ. Nam quæ nunc C appellatur, ab antiquis G vocabatur. Scilicet antiqui prodicunt scriptum efferebant *prodigunt*; non ut nunc prædicunt efferunt permutatione literæ cum sono G. Nam quæ nunc *Ce* appellatur, ab antiquis *Ge* vel *Gamma* vocabatur. Ita scribit Marius Victorinus lib i. extremo cap. de Orthograph. C autem Ε nomen habuisse G, Ε usum præstitisse; quod nunc *Caius* per C, Ε *Cneus* per Cn, quamvis utriusque syllabæ sonus G exprimat, scribuntur. Unde hæc prænomena duo scripta sunt à Græcis, non, ut alia Latina nomina, per K, sed per Γ, Γαῖος vel Γαῖος, & Γναῖος. Occurrit priùs in Novo Testamento, utrumque apud Plutarchum. Idem priùs in eodem capite de Orthograph. dixerat pag. 2459. Edit. Putschianæ, *Pro G apud antiquos C poni solitum, ut pro agro Gabino Cabino; pro lege lece; acna pro agna.* Ita tamen, ut in his apud antiquos literæ C, apud novos literæ G, non varius esset sonus pronuntiandi; sed idem, ac nunc qui est literæ G. Hinc Ausonius Idyllio de Literis,

Prævaluit postquam Gammæ vice functa priùs C.

Sed à Grammaticis ad omnium Latinæ linguæ monumentorum antiquissimum, columnam Duilianam, nosmet recipiamus, in qua videas **LECIONES** pro *legiones*; **MACISTRATOS** pro *magistratus*; **EXFOCI-
ONT**

ONT pro *exfugiunt*; PVCNANDOD pro *pugnando*. “ Nummi insu-
 “ per fidem faciunt [inquit Spanhemius de Us. & Præstant. Numism.
 p. 102.] “ in quibus inter alia occurrit OCVLNIVS pro OGVLNIVS.
 [vide, amabo, Fulv. Ursini Famil. Roman. ex antiq. Numism.] addit
 Spanhemius, “ Virorum in his literis principum diversæ de antiquis
 “ Græcorum literis minusque veræ subinde notationes ad veterum num-
 “ morum fidem ac scripturam, tanquam antiquissima & certissima ejus-
 “ dem rei monumenta, exigendæ continuò ac revocandæ.” Atque ut
 tertia in ordine literarum Latinis C eandem potestatem habuit, ac tertia
 in eodem ordine Græcis & prius Phœnicibus & nunc Samaritanis,
 nempe sonum G, ita forma ipsa C Græca mihi videtur esse. Nonnun-
 quam enim fuisse usurpatam olim à veteribus illis Græcis, certum &
 clarum est Gelæ & Agrigenti oppidorum Siciliæ nummis antiquis. sicut
 apud Parutam in nummo primo sub titulo Dell Alicata CEΛA, cùm
 in secundo sit ΓΕΛA, in tertio ΓΕΛ, in omnibus cum dimidia figura
 Minotauri, ut liqueat nummos ejusdem urbis esse. Minotaurus autem
 monstrum Cretæ, fuisse ex Creta hîc advenas, est indicio. Antiphemus
 enim è Rhodo & Entimus ex Creta colonis deductis ex communi con-
 sensu condiderunt. Thucydides vi. 4. Γέλαν δὲ Ἀντίφημος ἐκ Ρόδου καὶ
 “ Ἐντιμος ἐκ Κρήτης ἐποίκους ἀγαγόντες κοινῇ ἔκτισαν ἔτει πέμπτῳ καὶ τεσσα-
 ρακοστῷ μετὰ τὴν Συρακοσῶν οἰκισιν. Item sub titulo Fiume Salso numm.
 tertio, nono, decimo tertio CEΛΑΣ, atque undecimo ab dextra ad fini-
 stram ΖΑΛΘΟ. Gelas flumen, unde urbi id erat nomen. Thucydides
 ibid. καὶ τῇ μὲν πόλει ἀπὸ τῆς Γέλα ποταμῶς τ' ὄνομα ἐγένετο. Item sub
 titulo Di Gergenti num. 17. AKRAC quod genus scribendi Græcis di-
 citur Βερεφνδόν, quum in scribendo more boum arantium se vertat
 aliquis & flectat. Et num. 18 una ex parte AK, altera ex parte CAΣ.
 in quibus etiam Latinum R habemus. Qui autem Græci fuerint, qui
 ea essent usi forma Gammæ, rogas? Gelenfes fuerunt partim Cretes, partim
 Lindii è Rhodo insula. Hinc locus, quo in loco urbs erat, & quem primùm
 muro muniebant, Lindii vocabatur. Thucydides ibid. τὸ δὲ Χωρίον, ὃ
 νῦν ἡ πόλις ἐστίν, καὶ ὁ πρῶτον ἐτειχίσθη, Λίνδιοι καλεῖται. Jura legesque
 Doricæ

Doricæ fuerunt illis datæ. Thucydides, νόμιμα δὲ Δωρικά ἐτέθη αὐτοῖς. ut fuisse Dore videatur. quanquam Lindios & Rhodios cæteros, ante conditam ipsam urbem Rhodum, non vult Strabo Dore, sed Æoles fuisse. vide ipsum p. 653. Quod vero ad dialectum & dialecti literas attinet, paullum interest, Dore, an Æoles fuerint, quod suprà demonstravimus Not. II. Cretam plures incolebant populi, lingua inter se differentes, ut dixit poëta, qui eos nominavit, Od. τ. 175.

Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη, ὃν μὲν Ἀχαιοί,

Ἐν δ' Ετεόκρηντες μεγαλήτορες, ὃν δὲ Κύδωνες,

Δωριέες τε τριχαῖκες, δῖοί τε Πελασγοί.

Ex quibus Eteocretas & Cydonas ex ipsa ortos Creta, Straboni fit verisimile; reliquos advenas fuisse. Ex his Achæi fuerunt Æoles. Pelasgos autem literas cæteris omnibus dedisse puto. Agrigentum vero à Gelenfibus (à Græcis Γελῶνι dicuntur) conditum demonstrat Thucydides ibidem.

Ἐτεσι δὲ ἐγγύτατα ὀκτώ καὶ ἑκατὸν μετὰ τὴν σφετέραν οἰκησιν Γελῶνι Ἀκράγαντα ὥκισαν. Nunc autem ut tempora inspiciamus, si Gelam Antiphemus & Entimus condiderunt anno quarto & quadragesimo post conditas Syracusas, ut dixit Thucydides; tum Gela condita fuit Olymp. xxiii. 1. Syracusas enim in Sicilia conditas ad quartum annum Olympiadis undecimæ Eusebius Scaligeri refert. Et si fere ab sua sibi urbe condita centum & octo anni fuerunt, cū Gelenfes Agrigentum condiderunt, ut idem inquit; tum Agrigentum fuit conditum Olymp. I. 1. quo tempore nondum apud Græcos Gamma C forma scribi desierat ut ex hujus urbis nummis post hoc tempus signatis certum & clarum est. Verūm ut aliquot post annos hujus literæ forma à Græcis videtur fuisse immutata, & in morem consuetudo perduxit, ut pro C scriberetur Γ; ita apud Latinos, sed multis, credo, post sæculis, in plerisque verbis potestas hujus literæ fuit immutata; cū prava consuetudo pronuntiandi tantum invaluit, ut, pro vetere sono quem efficit Γ, novum atque eundem, quem Pelasgicum Ϙ, ipforum q, & Ionicum K efficiunt, sonum referret. Neque istuc tam mirum videbitur ei, qui secum reputet, quanta sit harum literarum C & G inter se affinitas, quæ ejusdem sunt ordinis mutæ, & facillimè vertuntur altera in alteram. *Auctio certè ab augendo dicta est: ὅ numeris cū habeant C, ut ducenti, trecenti, sexcenti, G reli-*

qui habent, ut quadringenti, nongenti, cum G. verba sunt Marii Victorini p. 2459 Edit. Putsch. De tempore autem, quum ista soni C mutatio in sonum K Latinis cæpit fieri, nihil certi habemus. Satis hoc certum est, ante primum bellum Punicum cæpisse, quandoquidem in columna Duiliana usus est hujus C literæ utroque modo, vetere & novo, tum pro F, tum pro K positæ prius suprâ ostendimus; nunc de posteriore. Hujusmodi sunt CASTREIS pro *castris*, CEPET pro *cæpit*, CONSOL pro *consul*, CLASEIS pro *classes*, POENICAS pro *Punicas*, COPIAS *copias*, DICTATORED pro *dictatore*, CUM SOCIES pro *cum sociis*, CAPTOM pro *captum* ter; in quibus omnibus jam tum C, quantum ego suspicor, literæ Græcæ K potestatem & sonum arripuerat; ut nè addam CARTACINIENSIS pro *Carthaginenses* bis, & pro K & pro F. Ita hoc tempore una litera C vim in se literarum duarum F & K, & potestatem habuit duos varios efficiendi sonos, in aliis verbis, aut etiam ejusdem verbi syllabis, unum, in aliis alterum. Nam etsi F & K literæ affines soni sunt maximè, at diversæ duæ sunt literæ, diverfi soni tamen. qui varii unius literæ soni, necesse fuit, in multis ut vulgus incertum de pronuntiatione facerent. Id ut nè fieret, Sp. Carvilius voluit esse remedio, adjecta nova forma literæ G, quod Plutarchus in Quæst. Rom. suis retulit, ubi *macellum* à Gr. μαγείρων [Æolicè μαγέρων, Salmasius de Ufuris] dictum esse judicat. quia ut $\bar{\alpha}$ & $\bar{\gamma}$ cognatæ erant literæ apud Romanos, ii utebantur $\bar{\alpha}$ pro $\bar{\gamma}$: καὶ γὰρ τὸ $\bar{\alpha}$ πρὸς τὸ $\bar{\gamma}$ συγγένειαν ἔχει παρ' αὐτοῖς. ὅψε' γὰρ ἐχρήσαντο τῷ γάμμα, Καρβίλις Σπόριος προσεξεδρόντος. pag. 277. ejus autem nomen, qui G literam cæteris inventam addidit, est Sp. Carvilius, ut certo scimus è nummo Goltziano in Fastis ad A. V. CDXIX inscripto SP. CARVIL. SP. F. id est, SPurius CARVILIus SPurii Filius. Non tamen is erat Carvilius, qui eo anno consul fuit, sed is, ut puto, quem, in sequenti pagina dicit Plutarchus, Romæ primum aperuisse ludum, in quo literæ discerentur, libertum Carvili illius, abs quo Romæ primo factum fuit divortium. Ὅψε' δὲ ἤρξαντο μιθεῖν διδάσκειν. καὶ πρῶτος ἀνέωξε γραμματῶδιδασκαλεῖον Σπόριος Καρβίλιος ἀπελεύθερος Καρβίλις τῷ πρώτῳ γαμετὴν ἐκβαλόντος. De tempore autem quo hoc factum fuit divortium, in variis & discrepantibus scriptorum sententiis, quem potius sequamur, quàm Ciceronis

ronis æqualem, Ser. Sulpicius, illo iudice in Bruto, *longè omnium non ejusdem modò ætatis, sed eorum etiam qui fuissent, in jure civili principem?* Sic est ejus sententia, quam Gellius libro quarto cap. 3. scripsit, *Servius quoque Sulpicius in libro, quem composuit de Dotibus, tum primùm cautiones rei uxoriæ necessarias esse visas scripsit, quum Sp. Carvilius, cui Ruga cognomen fuit, vir nobilis, divortium cum uxore fecit, quia liberi ex ea, corporis vitio, non gignerentur, anno urbis conditæ 10XXIII, M. Atilio, P. Valerio, Coss.* Hi autem consules erant anni Varroniani DXXVII, in quo non videtur sibi constare Sulpicius. Hinc aliqui putant in scribendo numero librarium errasse; alius consulum nomina censet mutanda. Sed multo facilius fuit illi errare in numero, quàm in totis nominibus. Quanquam in historia Romana idem annus variè numeratur pro variis Epocharum hypothefibus. Ita hunc annum, qui in Epocha Varroniana est Urbis conditæ DXXVII, numerus non quadriennio minor modò, sicut hic 10XXIII, sed etiam sex totis annis minor in Fabii Pictoris Epocha designat, nempe 10XXI. Vide Dodwellum de Cyclis Tab. xiii. ad Diff. x. p. 878. Quod si Ser. Sulpicio Epocha, quæ est Capitolinorum marmorum, placuit, is annus, quo erant consules quos ipse nominat, erit 10XXVI, ex quo, librario erranti 10XXIII facere, quàm facile fuit? hic ergo Sp. Carvilius, abs quo primo factum fuit divortium, Ser. Sulpicio *vir nobilis*, certè is est, qui bis consul fuerat, anno DXX & DXXVI, atque in priore consulatu egerat victor de Sardis triumphum. Atque hujus Carvili libertus fuit Sp. Carvilius, qui primus Romæ ludum aperuit in quo literæ discerentur, & docere incepit mercede. Et qui Sp. Carvilius meliùs dici potest G literam cæteris inventam addidisse, quàm is magister ludi, cujus auctor primus fuisset? eamque ego credo literam gratia tyronum ac rudium discipulorum maximè ab illo excogitatam, nè, quia una litera C cum duarum literarum F & K potestate ac vi erat, nunc hac, nunc illa, eò fieret, ut in nominibus pronuntiandis ignari errarent, aut incerti hæsitarent. ideoque C communi utriusque potestatis literæ notam cognitionis ab imo esse additam, qua, ut propria, ejus potestas vetus ab nova distingueretur. atque ita ex C facta est G. quod non fuit ante annum Urbis conditæ Varronianum DXXVII, ut dictum est; hoc est, annis ante secundum Punicum bellum novem; ut ego errarem, & Vossius est in culpa, qui scribit p. 37 de Art. Gram.

“ Videtur is Carvilius ludum habuisse Grammaticum Romæ circa an-

“ num 10XL,” cum scribere oportuit illum DXXX. Annus autem 10XXVII fuit pòst positam columnam Duilianam ob Pænos primùm classe devictos annis triginta & tribus. Serò igitur, quod dixit Plutarchus, nec nisi post longam annorum seriem utebantur G litera, Sp. Carvili invento, Latini. Idcirco Diomedes appellat *novam* lib. ii. cap. de litera pag. Edit. Putsch. 417-8, cujus verbis de hac litera finem faciam dicendi mihi: *G nova est consonans, in cujus locum C solebat apponi, hodieque cum Gaium notamus Cæsarem, scribimus C. Cæsarem. Ideoque post b literam tertio loco digesta est, ut apud Græcos γ posita reperitur in eo loco.*

C A P. XXVI.

Ex tribus literis C, K, q, ejusdem quondam potestatis apud Latinos, sed diversis temporibus, eam potestatem jure optimo habuit q; cùm in antiquissimo Alphabeto Phœnicio, nunc Samaritano, (unde cæteræ, de quibus agimus, ortæ sunt) Koph, cujus locum atque ordinem post Pelasgicum Koppa fervat q, eam sola habuit: Caph vero, unde Ionicum K, fuit Ch; Gimel, unde Γ & C, fuit g. Eandem etiam potestatem fuisse in Pelasgico Alphabeto Koppa, ex aliquot nummis antiquis Crotonis, Syracusarum, & Corinthi suprà demonstratum est Not. II. Et quam aliam habuisse potestatem apud Latinos credibile est, quàm prius habuit apud Pelasgos, unde cum literis acceperunt cæteris Latini? Neque enim diversæ duæ sunt literæ Ϙ & q. sed diversæ duæ ejusdem literæ figuræ. hinc in aliquot regum Syriæ nummis antiquis litera q significatur numerus nonaginta, quod Koppæ, ut proprium esset suum, Callistratus dedit, sicut Antiochi Grypi apud Vaillantium in Hist. Reg. Syriæ pag. 335, qp, hoc est an. cxc Seleucidarum, qui est Olymp. CLXIV. 2. item p. 338, Aqp, cxci. & p. 339, Bqp, cxcii. & p. 341. Δqp, cxciv. & p. 344, Ξqp, cxcvii. ubi Ξ quoque pro Z. & Antiochi Cyziceni p. 348, Θqp, cxcix. confirmat Hesychius, cui Koppa est p aversum; τὸ Κόππα, ὃ ἐστὶν ἀπετραμμένον p. quod est ipsum Latinorum q. Hesychii locum habes Not. II. quando igitur figura Latinorum q fuit una duarum, quas habuit Pelasgicum Koppa, & fortasse antiquior, eam certè à Pelasgis acceperunt, neque, ut videtur, alia cum potestate, atque apud Pelasgos fuit; præsertim cùm, ut C literæ potestas tum erat G, quod superiore nota demonstratum est, neque adhuc illis K fuit, ut mox videbimus, aliam nullam cum ea potestate habebant literam. Atque
ita

ita rem fuisse indicat Plautus in Cistellaria Act. ii. Sc. i. v. 30. *Quod dedi, datum non vellem: quod reliquum est, non dabo*; ubi, nisi *reliquum* constat ex quatuor syllabis, & legatur *relicuum*, versus claudicat, qui est Trochaicus tetrameter catalecticus, atque adeo respuit Iambum. Ita antiquissimi Manuscripti Codices in Lucretio habent lib. i. v. 561.

Nunquam relicuo reparari tempore posset:

malim tamen cum Lambini libris veteribus *rellicuo*. Ita quoque Lambini Codd. Bertin, & Mem. in Lucretii iv. v. 974.

Rellicuas tamen esse vias in mente patentes.

Hoc ergo tempore adhuc q literæ ea fuit potestas, quæ modo C literæ data erat. Non enim potuit fieri, ut ex *quas*, *cuas*; ex *quo*, *cuo*; ex *quum*, *cuum*, ex unis geminas sibi conficerent syllabas, nisi eadem esset potestas utrique, & utraque esset tanquam altera eadem litera. Neque aliter q, atque C, pronuntiarunt illa ætate qua erat Cicero; ut ex ejus joco in verbis *coque* & *quoque* ludentis cognosci potest. Fabius lib. vi. cap. 3. *cum is candidatus, qui coqui filius habebatur, coram eo suffragium ab alio peteret, Ego quoque tibi jure favebo*. Donatus in Adelph. Act. iii. Sc. iii. v. 69. *Et Ciceronis dictum refertur in eum, qui coqui filius secum causas agebat; Tu quoque aderas huic causæ. Nam apud Veteres coquus non per C literam, sed per q scribebatur*. quando scilicet C literæ potestas erat G. si enim verbum *quoque* aliter, ac verbum *coque* efferebant, neque utrumque uno eodemque sono pronuntiandi, quem si Græcè scribas, efficit *κοκε*, nulla erat amphibolia; jocus ex ambiguo abiit, periit. hinc illi Veteres in scribendo C & q promiscuè utebantur; alii hac, alii illa in verbo eodem. sic *quotidie* & *cotidie* scripserunt: utrum alteri anteferretur, controversias inter se habebant Grammatici. Annæus Cornutus præfert *quotidie*; Velius Longus, Papirianus, Marius Victorinus, & Beda *cotidie* malunt. Sed Cornutum audiamus apud Cassiodorum p. 2283 Putschii Grammat. *Nonnulli putant auribus deserviendum, atque ita scribendum ut auditur. Est enim fere certamen de recta scriptura, in hoc, utrum quod audimus, an quod scribi oportet, scribendum sit. Ego non omnia auribus dederim. Quotidie, sunt qui per co, cotidie scribant; quibus peccare licet: desinerent, si scirent quotidie inde tractum esse, à quot diebus, hoc est omnibus diebus. Ex quibus certum & clarum est, syllabam primam in*
quotidie,

quotidie, at pronuntiarunt, effecisse sonum *co*, unde ii, qui auribus deserviebant, cotidie scripserunt. Quid enim est *auribus deservire*, nisi ita scribere, ut auditur, seu vocis sonum, ut ad aures accessit, in verbo scribendo sequi? Itaque non mirum est, nonnullos *cum*, nonnullos *quum* scripsisse; neque abs *quis*, *cujus* & *cui* provenire; quanquam, secundum analogiam omnium partium orationis, quæ per casus declinantur, eandem literam in prima parte omnes casus servant, quam in nominativo habuerint. immo, ut Scaurus ait p. 2261 Putschii Grammat. in recto *quis*, & *cuis* scripserunt: *Quis quidam per Cuis scribunt, quoniam supervacuam esse Q literam putent.* rectè, an non, parvi pendo. signi tamen hoc fat est, haud minùs q literæ potestatem esse suam, propterea quod V sequitur, quam C literæ suam. Qui vero in his verbis q scripserint, Donatus ad hoc Terentii restat *Chremes, Qui mihi exorandus est*, Andr. Act. i. Sc. i. v. 140, docet, *Legitur et expurgandus. si expurgandus; lege cui, non qui, quia cui per q veteres scripsere.* Si ergo veteres per q, tum novi per C scripsere. qui C literæ usus novorum tantum invaluit, & pleraque omnia arripuit sibi, ut vix in his atque hujusmodi paucis relictus q literæ esset locus. Annæus Cornutus apud Cassiodorum in Putschii Grammat. p. 2283. *Q litera tunc rectè ponitur, cum illi statim V litera, & alia quælibet una pluresve vocales conjunctæ fuerint, ita ut una syllaba fiat. cætera per C scribuntur.* Idque videtur significare ipsa figura Q literæ ex C & V composita; quæ, quanquam satis antiqua erat, ut quam columna Farnesiana in particula Que octies habeat, præ altera tamen ejus figura q prorsus nova erat, neque ante, quam C, ejus potestate maximam partem arrepta, invaluisse, inventa. Velius Longus pag. 2218 Putschii Grammat. *Nam ipsa quoque nota qua scribitur, si modo antiquam literæ figuram spectes, ostendit C esse & V pariter literas in se confusas.* Quæ Vossius sic interpretatur De Art. Gramm. p. 32. “ Nam qui ejus in scribendo ductum considerarit, reperiatur in “ ea, qua parte caudam trahit, ad literam C esse adjectam V, cujus pars “ una protrahitur, altera hiatum C literæ compescit.” Adeo ut nova figura hujus literæ Q ostenderet, quid reliquum esset ei suæ potestatis antiquæ.

Quanquam autem ad hunc modum literæ erant Latinis, quæ vim in se & potestatem haberent Kappæ apud Græcos, jam plus satis, pro una duæ, K tamen *literam*, ut affirmat Isidorus in Gothofredi Auctor. Ling. Lat. p. 822, *Sallustius ludimagister postea Latinis adjecit*. aliter in MS. *Salvius* nomen dictum est. Utraque Romana gens plebeia erat Sallustia & Salvia. præter enim Sallustium historicum Thucydidis æmulum, erat Sallustius Ciceronis amicus, cujus meminit in Epist. ad Attic. I, II, & alibi. Item Salvius erat tabellarius ex iis, quibus, si quid esset, quod ad Q. fratrem diligentius perferri vellet, Cicero dedit. Vide Epist. ad Q. iii. 1 & 2. Antiquissimus, qui mihi occurrit, usus hujus literæ est in Fastis Capitolinis ad annum ccxxviii consul Q. FABIVS. M. F. K. N. VIBULAN. ubi, ut M. F. est Marci filius, ita K. N. est Cæsonis nepos. hic enim Q. Fabius erat M. Fabii filius, qui Marcus fratrum trium, biennio postquam septem continuis annis consules fuerant, cum omni familia & clientibus ad Cremerem occisorem, solus reliquit filium. Vide Dionysium lib. ix. c. 22, & 59, cui lib. viii. c. 87, est Μάρκος Φάβιος Κάσιωνος υἱός. Primus autem Fabiorum, cui prænomen erat Cæsoni, ex utero matris exsectus fuit. Valerius in Epitom. de Nom. ratione, *Kæsones appellati sunt, qui è mortuis matribus exsecti erant*. Latini autem K litera in hoc prænomine idcirco usi sunt, quia ex prænominibus undecim, quæ singulis literis scribuntur, notat & significat *Caium* C litera, *Quintum* Q; atque adeo necesse habebant se ad K literam Græcam recipere, qua nota secerneretur *Cæso* ab illis & internosci posset. Item in vetere Calendario Romano, (quod in tabula marmorea Augusti temporibus incisum in ædibus Maffæorum Romæ visebatur) ubi præter Nundinarum dies, Calendas, Nonas, & Idus, Festi, Fasti, Nefasti, & Comitiales dies notantur, primo versu habemus K. IAN. id est, *Calendæ Januariae*, ad quam se recipere literam, pro certa *Calendarum* nota ob eam rem necesse habebant, quia nota comitialis diei erat C; qui comitiales dies anni primo mense undeviginti erant; neque Q litera tum utebantur, nisi cum V & alia vocali in eadem syllaba. Ita in Fastis Capitolinis legitur SER. TVLLIVS. REX. DE. ETRVSCIS. VI. K. DEC. ANN. CXXCII. ubi K. DEC. est *Calendis Decem-*
bribus.

bribus. Atque hac quidem causa rerum distinctionis in his Ciceronis verbis pro Roscio Amerino, c. 20. *Sin autem sic agetis, ut arguatis aliquem patrem occidisse, neque dicere possitis, aut quare, aut quomodo; ac tantummodo sine suspitione latrabitis: crura quidem vobis nemo suffringet* [sicut canibus latrantibus]: *sed si ego hos bene novi, literam illam, cui vos usque eo inimici estis, ut etiam eas omnes oderitis, ita vehementer ad caput affigent, ut postea neminem alium nisi fortunas vestras accusare possitis.* Per literam illam ego cum Lambino, Vossio, & Grævio K literam intelligo, (non C, ut putant Manutius & Hotomannus) impressam atque inustam fronti calumniatorum, ut pœnam accusatori, qui aliquem cum capitis ejus periculo calumniatus sit, lege Remmia constitutam; cujus legis mentio facta est in ejusdem orationis superiore cap. non quòd ad id probandum Pauli J. Cti auctoritas adjuvet, sed quòd è literis, quibus in judiciis uti publicis consueverunt, C esset nota rei sententiis judicum condemnati. Qua de re Asconius sic ad Ciceronis in Q. Cæcil. Divination. *In divinationibus & in aliis causis majoribus universi judices in cistam tabulas simul conjiciebant suas, easque insculptas literas habentes, A absolutio- nis, C condemnationis, cum de alicujus capite agebatur; NL ampliatio- nis; his enim literis significabant non liquere.* Reo autem absoluto, accusatori continuo, si falsum crimen intulisse constabat, & in evidenti calumnia deprehensus erat, pœna lege Remmia irrogabatur, ut fronti literæ nota inureretur. Quis ergo credat, in uno judicio atque ejus continuatione uni literæ C potestatem duas ita dissimiles res, *condemnari & calumniari*, significandi datam esse? Q autem non ponebant, nisi cùm illi statim V litera & alia quælibet una pluresve vocales conjunctæ fuerint, ita ut una syllaba fieret, sicut in *Quinctus*, quod suprà demonstratum est. itaque præter Græcam K non habebant, quò se reciperent. Ei rei firmat fidem Valerius Probus Grammaticus sub Neronis imperio non ignobilis, qui, ut alias, itidem juris civilis literas interpretatur, dicens, *K. K. calumniæ causa.* adeò ut non una K literæ nota, sed duæ calumniatoris fronti impressæ atque inustæ fuisse videantur. Et Julianus in Misopogone confirmat Antiochenes adloquens; *πόθος δὲ ὑμᾶς εἰσεσι- τῷ Κάππα. καὶ ὑμῶν γε οἱ πολὺν χρόνον τῆςδε τῆς πόλεως θεοὶ διπλὴν δοῖεν, ὅτι πρὸς τούτῳ καὶ τὰς ἀστυγέτονας ἐσυκοφαντήσατε πολλοὺς ἱερεῖς καὶ ὁμοδῶλους*
ἐμῶν

ἐμοί, ὡς δὲ παρ' αὐτῶν ἐν τὰ εἰς ἐμὲ ἔχοντες. *Et vos desiderium K literæ capit* [quo ænigmate Antiochenſes intellexerunt *Constantium* (cui in imperio ſucceſſit *Julianus*) cujus nominis initium K eſt]. *Et vobis Dii hanc urbem tuentes duplicem K dent*, propterea quòd præter hoc civitates veſtræ urbi finitimas ſacras & Diis mecum ſervientes calumniati eſtis, falſum crimen obiectantes, quaſi ab illis eſſent, quæ contumelioſè in me compoſita ſunt. ut duplicis K pœnam iis, qui calumniati fuerint, conſtitutam fuiſſe, jam ſatis certum ſit. Multa alia ſunt, quorum nota eſt K apud *Valerium Probum*. ſcilicet quum calumniæ cauſa, cæſo, & calendæ, quæ K nota ſignificabantur, initium ducunt abs ca; hinc erant qui non in his verbis K litera uterentur modo, ſed etiam in omnibus, quoties A ſequatur, neceſſarium putarent, æque atque Q, quoties V cum alia vocali in eadem ſyllaba ſequatur. idque faciebant, expeditiorem & compendiariam ſcribendi viam quærentes. ut enim veteres Græci interdum O pro ſyllaba, quam nomine ſuo expreſſit, utebantur, quod ſuprà demonſtravimus Not. 7, ita hi, quia B literæ *Be*, C *Ce*, D *De*, erant nomina, pro *bene bne*, pro *cera cra*, pro *decimus dcimus* ſcripſerunt, atque ad eundem iſtunc modum in aliis quia K notæ *Ka* erat nomen, pro *canus Knus*, *carus Krus* ſcripſerunt; quæ dicit *Scaurus* de K in *Putſchii Grammat.* p. 2253. *Hac tamen antiqui in connexione ſyllabarum ibi tantum utebantur, ubi A litera ſubjungenda erat. quoniam multis vocalibus iſtantibus, quoties id verbum ſcribendum erat, in quorum retinere hæ literæ nomen ſuum poſſent, ſingulæ pro ſyllaba ſcribebantur, tanquam ſatis eam ipſo nomine explerent, ut puta Decimus, D per ſe, inde cimus; item Cera, C ſimplex, & RA; & Bene, B & NE: ita & quoties Kanus & Karus ſcribendum erat, quia ſingulis literis primæ ſyllabæ notabantur, K prima ponebatur, quæ ſao nomine A continebat, quia ſi C poſuiſſent, cenus & cerus futurum erat, non canus & carus.* Adeò ut minimè ſit mirum tam multorum nominum apud *Valerium Probum* notam eſſe K: & non factam eſſe omnium, quotquot ca ſit initium, magis mirum ſit. Atque auctor his rebus, credo, fuit iſte ludimagiſter, qui K literam Latinis adjecit, ſeu *Salluſtius*, ſeu *Salvius* erat. Quidquid tamen dicunt, *Quinctiliano* K, ut litera, videtur redundare. Eam vero agnoſcit quorundam nominum eſſe notam, lib. i. cap. 4. *At Grammatici ſaltem omnes in hanc descendant re-*

rum tenuitatem, desinere aliquæ nobis necessariae literæ, — an rursus aliæ redundant, — ut K, quæ & ipsa quorundam nominum nota est. Sed plenius & magis apertè cap. 7. Nam K quidem in nullis verbis utendum puto, nisi quæ significat, etiam ut sola ponatur. Hoc eò non omisi, quòd quidam eam, quoties A sequatur, necessariam credunt; cum sit C litera, quæ ad omnes vocales vim suam perferat. Improbat ergo Quintilianus K literam Latinis adjectam, eorumque judicium de nimio ejus usu, quos postea Scaurus secutus est; in his tantùm verbis, quorum nota est, ejus usum concedens. Quorum nominum esset nota, è Fastis Capitolinis, Calendario vetere Romano, eorumque judiciis suprà cognovimus; nempe *Cæsonis, Calendarum, & Calumniæ*. Terentianus tamen Maurus, omissa *calumnia*, caput habet,

Trochaici tetrametri catalectici. { K similiter ! otiosa ! cæteris sermonibus,
Tunc in usu est, ! quom Kalendas ! adnotamus, ! aut Kaput.
Sæpe Kæsones notabant ! hac vetusti ! litera.

scilicet eo tempore K erat Juris Civilis nota, qua caput legis, aut testamenti significabant. Hinc in vetusta Mafferiorum tabula, in qua est donatio loci ad Phetrium [*φεντρειον* Scal.] struendum, L. Publilio Celso II & C. Clodio Crispino consulibus, item Q. Ninnio Hasta & P. Manilio Vopisco consulibus, id est, annis Trajani imp. 16to & 17mo, Christi 113to & 114to, apud Gruterum pag. ccxiv, legitur INDE. PAGINA. XXVII. KAPITE. VI. sequitur tamen INDE. PAGINA. ALTERA. CAPITE. PRIMO. iterum sequitur INDE. PAGINA. VIII. KAPITE. PRIMO. quæ Scaliger interpretatur de *Capitibus* legis. In sequenti pagina apud Gruterum N. 2. Marmor Petelinum incipit KAPVT. EX. TESTAMENTO. desinit KAPVT. QVOD. AD. VESTRVM. HONOREM. PERTINET. Melius vero Scaurus in hac re dixit, quàm Terentianus, in Putschii Grammat. p. 2252. K quidam supervacuum esse literam judicaverunt, quoniam vice illius fungi C satis posset; sed retenta est, ut quidam putat, quoniam notas quasdam significaret, ut Kæsonem, ut Kaput, & Kalumniam, & Kalendas.

F I N I S.

E R R A T A.

In Homeri Vita, pag. 27. not. lin. 5. pro Quarto lege Quartæ.

In Historia Literarum, pag. 25. lin. penult. pro septemdecim lege septemdecim.

ΗΡΟΔΟΤΟΣ Ο ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΥΣ

ΠΕΡΙ

Ο ΜΗΡΟΥ

ΓΕΝΕΣΙΟΣ, καὶ ΗΛΙΚΙΗΣ, καὶ ΒΙΟΤΗΣ.

Maxima cura collatus

Cum Manuscripto Codice Bibliothecæ Bodleianæ.

Interprete CONRADO HERESBACHIO,

Ac multis recognoscente H. STEPHANO.

ΗΡΟΔΟΤΟΣ Ο ΑΛΙΚΑΡΝΑΞΕΥΣ

Ο ΜΗΡΟΥ

ΤΕΡΕΣΙΟΣ & ΝΑΙΚΙΝΣ & ΒΙΟΤΗΣ

Μάξιμος ούτος κολλήσας

Ούτος Μανυλίσκος Κωδικός Βιβλιοθήκης Βολέσιανης

Interpretis Conrado Harrschbachio

Ac multis recognoscens H. STEPHANO

A D

LECTOREM.

QUI Græcis literis eruditus esse velit, ut Homerum optimum auctorem egregiè præter cæteros diligentius legat, monendus & hortandus est; vel hac è multis causa, quod, cum hujus libris nullum est opus antiquius scriptum Græcè, eo pacto, quæ sit prima vis & notio plurimorum verborum, penitus perspiciet & cognoscet. Priusquam autem Poëtam ipsum discipulo legendum det, ut illi ostendat magister, qui esset, qualis & quantus, lumen animi & ingenii, ad lectoris voluntatem conciliandam, ipsumque excitandum, monet Erasmus. namque is in libello De Ratione Studii, cap. v. de Ratione instituendi discipulos scribit, *Primo loco ad conciliandos auditores, laudes ejus, quem prælegendum sumit, paucis explicet.*—— *Veluti comædiam (ut hoc exempli loco sumamus) Terentianam interpretaturus, imprimis de auctoris fortuna, de ingenio, de sermonis elegantia paucis differat.* Hoc autem à poëmata Homeri interpretaturo discipulis quæ potest melius fieri, quàm Herodoti librum de vita Homeri illis inspiciendam dando? At fatin' hoc certum est, inquires, Herodoti esse? Certum est per Tatianum (ut dixit prius Fabricius) antiquissimorum illorum, qui, quæ Homeri opera essent, quid ejus genus, & quo tempore floreret, indagârunt & protulerunt, Herodotum Halicarnasseum fuisse. hic enim in Orat. ad Græcos, §. xlviii. *περὶ γὰρ τῆς ποιήσεως τῷ Ὅμηρῳ, inquit, γένεσι τε αὐτῷ, καὶ χρόνῳ καθ' ὃν ἤκμασεν, προηρέησαν οἱ πρεσβύτατοι, Θεαγένει τε ὁ Ῥήγιος κατὰ Καμβύσην γεγονώς, Σησιμβροτὸς τε ὁ Θάσιος, καὶ Αντίμαχος ὁ Κολοφάνιος, Ἡρόδοτός τε ὁ Ἀλικαρνασσεύς, καὶ Διονύσιος ὁ Ὀλύνθιος.* Atque adeò una cum reliquis Herodoti scriptis ab omnibus, post principem H. Stephanum in Græca editione

editione anni 1570, hic liber de Homero semper edi solet publicè. Itaque huic libello Ionicæ elocutionis, qua usus est Herodotus, cujusque est regula cum Hippocrate, vestigia multa non desunt; magnum signum, cujus generis fuerit is qui scripsit; quanquam ii, quorum elocutio maximè differret, in transcribendo mutârunt. quod esse verum è manu scriptis codicibus cuiusvis facile est noscere, unde modò hi, modò illi, quod erat proprium Ionum, servant integrum, in cæteris omnibus vitiatum. Et quod maximum est, vix aliquod verbum, aut locutio est in hac Vita Homeri, quin in Herodoti Historiarum libris quærendo investigari possit; ut unus utriusque operis auctor sit habendus. Nam quod aliam fuisse censet in hac Vita ætatem Homeri ipsius, atque in historiarum libris; si id erat, quod cogito, hanc post illas scriptam fuisse; quid istuc tam mirum est, id quod priùs putârit verum, si in diligentius exquirendo repudiârit? Certè, ut in hac Vita multa sunt, quæ, nisi homo antiquissimus, nullus scire potuisset, ita nulla alia sunt Herodoto auctore indigna. Neque aliquem, quod diligentius legerit, pœnitebit, sed operæ pretium satis amplum putabit, quod tot res in legendo Homero aperuerit & explicârit; quarum unam hanc dicam, quod hinc sciri potest, quî evenerit, ut duplicis generis Græci elocutione, pro una duabus dialectis sit usus Homerus; cum sola una alii sunt usi scriptores omnes, præter poëtas, qui Homerum sequuntur quasi magistrum. nempe quia, ut ab hac Vita intelligi potest, Æolico genere Smyrnæ in Ionum finibus natus fuit, & in Chio insula Ionie prope Æolida multos annos habitabat; ut, cum confines erant utriusque regionis, ubi natus fuit Homerus, & ubi habitabat, utraque dialecto multa jam consuetudine videantur usi. Vale, mi Lector, & tibi si filius erit, noli illi tantum commodi per te claudi.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ ²ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΗΟΣ ΕΞΗΓΗΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ

Ο Μ Η Ρ Ο Υ

Γ Ε Ν Ε Σ Ι Ο Σ ἡ Β Ι Ο Τ Η Σ.

Κ Ε Φ. Α΄.

περὶ
Ὁμήρου
γενέσιος.

ΗΡΟΔΟΤΟΣ ὁ Ἀλικαρνασεὺς ³, περὶ Ὁμήρου γενέ-
σιος ἡ ἡλικίης ἡ βιοτῆς, τάδε ἰσόρηκε, ζητήσας
ἐπεξελθεῖν εἰς τὸ ἀτρεκέστατον. ἐπεὶ γὰρ ἡ πάλαι Αἰο-
λιῶτις Κύμη ἐκρίζετο, συνῆλθον ἐν ταυτῷ πανηλοδαπὰ ἔθ-

a

νεα

¹ Tit. MS. Cod. Barocc. Ἡροδότῃ περὶ τῆς βίης τῆς Ὁμήρου.

² Ita prima Edit. Florent. cum Homero in fol. 3. Aldi Editt. duæ Argentorat. Wolf. Cephal. Ita nummum Severi ΑΛΙΚΑΡΝΑΚΕΩΝ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ cum simplici C conspiciendum dat Spanhemius, pag. 626. Ita Cod. MS. Melæ Collegii Novi ubique Urbem exhibet *Halicarnasum*. Et quod magis est, Herodoto i. 144. est Ἀλικαρνησεὺς, & urbs Ἀλικαρνησός. (quanquam ii. 178. sit Ἀλικαρνησός ut & viii. 104.) unde ex more Ionum scribendum puto ΑΛΙΚΑΡΝΗΣΗΟΣ.

³ Ita Edit. Florent. Aldinæ & Argentoratenfes, nisi quod vitiosè cum leni spiritu. Cod. Barocc. Ἀλικαρνασεὺς, vero nomine & ut sibi

5 νεα Ἑλληνικά, καὶ δὲ καὶ ἐκ Μαγνησίας, ἄλλοι τέ τινες, καὶ
 Μελάνωπος ὁ Ἰθαγενέος τῷ Κρίθωνος, ὁ πολύφορος⁴, ἀλλὰ
 βραχέα τῷ βίῳ ἔχων. ἔτος δὲ ὁ Μελάνωπος ἔγημεν ἐν
 τῇ Κύμῃ τὴν θυγατέρα Ὀμύρητος, καὶ αὐτῷ γίνεσθαι ἐκ
 κοίτης θῆλυ τέκνον, ᾧ ἔνομα τίθεσθαι Κριθίς. καὶ αὐτὸς
 10 μὲν ὁ Μελάνωπος καὶ ἡ γυνὴ αὐτῷ ἐτελεύτησαν τὸν βίον·
 τὴν δὲ θυγατέρα ἐπιτρέπει ἀνδρὶ, ᾧ ἐχρήτο μάλισα,
 Κλεάνακι τῷ Ἀργεῖῳ. Χρόνος δὲ προϊόντος, συνέβη τὴν β'
 παῖδα μιγεῖσθαι ἀνδρὶ λαθραίως ἐν γαστρὶ χεῖν. τὰ μὲν
 ἐν πρῶτα ἐλάνθανεν. ἐπεὶ δὲ ἤσθετο ὁ Κλεάναξ, ἤχθετο
 15 τῇ συμφορῇ. καὶ καλεσάμενος τὴν Κριθίδα χωρὶς πάντων
 ἐν αἰτίῃ μεγάλη εἶχεν, ἐπιλεγόμενος τὴν αἰσχύνην τὴν πρὸς
 τὰς πολίτας. προδιδύεται ἔν⁵ περὶ αὐτῆς τάδε. ἔτυ-
 χον οἱ Κυμαῖοι κλίζοντες τῷ Ἑρμείῳ κόλπῳ τὸν μυχόν.⁶
 κλίζομένοισι

sibi ipsis vulgo sunt in Nummis. Vide Holstenium ad Stephanum in
 Notis p. 26. Spanhemium Edit. Amstelodam. p. 789. Harduini Numm.
 Populor. & Urb. Vaillant. Num. Græc. Imp. p. 80, 97, 116, 143,
 149. Herodotum verò scripsisse puto Ἀλικαρνησεύς, quo modo scribitur
 i. 144. ἀνὴρ ὢν Ἀλικαρνησεύς.

⁴ MS. Barocc. πολύφορτα.

⁵ Ita MS. Barocc. fed. Edit. Florent. δὲ, Ald. 3. & Argentorat. 2.

⁶ Edit. Florentin. Aldi 2nda Argentorat. 2nda. & MS. Barocc. μυ-
 χόν. contra Grammaticorum regulas, quibus acutus finalis non nisi
 in Orationis contextu vertitur in gravem. Aldus 1mus dedit μυχόν
 in 1ma & 3tia. hunc cum Argentorat. 1ma & aliis ipse sequor.

κλιζομένοισι δὲ τὴν πόλιν Σμύρναν ἔθετο τὸ ὄνομα Θησεὺς,
 20 μνημεῖον ἐθέλων καλᾶσθαι τῆς ἐωϋτῆ γυναικὸς ἐπώνυμον.
 ἦν γὰρ αὐτῇ ⁷ τῆνομα Σμύρνη. ὁ δὲ Θησεὺς ἦν τῶν τὴν
 Κύμην κλισίων, ἐν τοῖς πρώτοις Θεσσαλῶν, ἀπὸ Εὐμήλε
 τῷ Ἀδμήτῃ, κάβα εὖ ἔχων τῷ βίῃ. ἐνλαῦθα ὑπεκρίθει
 ὁ Κλεάναξ τὴν Κριθηίδα πρὸς Ἰσμηνίην τὸν Βοιωτίον τῶν
 25 ἀποίκων λελογχότα, ὅς ἔτυχεν αὐτῷ ἐὼν ἐταῖρος ταμά-
 λισα. ⁸ Χρόνῃ δὲ προῖόντος, ἐξελθῶσα ἡ Κριθηὶς μετ' ἑ
 ἄλλων γυναικῶν πρὸς ἐορτήν τινα ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν ⁹ κα-
 λόμενον Μέλῃα, ἥδη ἐπίτοκος ἔσα, τίκει τὸν Ὀμηρον, ἔ
 τυφλόν, ἀλλὰ δεδορκότα. καὶ τίθεται ὄνομα τῷ παιδί Με-
 30 λησιγενέα, ἀπὸ τῷ ποταμῷ τὴν ἐπωνυμίαν λαβῶσα.

Κ Ε Φ. Β.

περὶ
 Ὀμήρου
 βιοτής.

ΤΕΨΩ μὲν ἔν ἡ Κριθηὶς ἦν ¹⁰ παρὰ τῷ Ἰσμηνίᾳ. προῖ-
 ὄντος δὲ τῷ χρόνῃ ἐξῆλθε, καὶ ἀπὸ ἐργασίας χειρῶν ὠρμημέ-
 νη ἔτρεφε τὸ παιδίον καὶ ἐωϋτήν, ἄλλοτε παρ' ἄλλων ἔργα
 α 2 λαμβάνουσα,

⁷ Edit. Florent. αὐτῇ. Nobiscum facit MS. Barocc. Ald. 3. & Argentorat. 2.

⁸ Edit. Florent. τὰ μάλισα, ut et Ald. tertia & Argentorat. 2. duæ etiam priores Ald. τα μάλισα divisim, sed cum nullo articuli accentu.

⁹ Ita MS. Barocc. at Edit. Florent. cum Ald. 3bus & Argentorat. 2bus non repetito articulo.

¹⁰ MS. Barocc. ἦν ἡ Κριθηὶς.

λαμβάνουσα, καὶ ἐπαίδευσε τὸν παῖδα, ἀφ' ὧν ἐδύνατο. Ἦν
 35 δέ τις ἐν Σμύρνῃ τῆτον τὸν χρόνον, Φήμιος τένομα, παῖδας
 γράμματα καὶ τὴν ἄλλην μουσικὴν διδάσκων πᾶσαν. ἔτος
 μιθεῖται τὴν Κριθηίδα, ὧν μονότροπος, ἐριεργῆσαι αὐτῷ.¹¹
 ἔρια τινὰ¹², ἃ παρὰ τῶν παίδων εἰς μιθεὶς ἐλάμβανεν. ἡ
 δὲ παρ' αὐτῷ ἐργάζετο πολλῷ κοσμίῳ καὶ σωφροσύνῃ
 40 πολλῇ χρωμένη, καὶ τῷ Φημίῳ κάρηα ἠρέσκετο. τέλος
 δὲ προσηνέγκατο αὐτῇ λόγους, πείθων ἐωϋτῷ συνοικεῖν, ἄλλα
 τε¹³ πολλὰ λέγων οἷς μιν ὥετο προσάξεσθαι. καὶ ἔτι περὶ
 τῆ παιδός, υἱὸν ποιέμενος. καὶ ὅτι τραφεὶς καὶ παιδευθεὶς
 παρ' αὐτῆς ἄξιός τις λόγους εἶναι. ἐώρα γὰρ τὸν παῖδα ὄντα
 45 συνετὸν καὶ κάρηα εὐφυέα. ἔς τ'¹⁴ ἀνέπεισεν αὐτὴν ποιεῖν
 ταῦτα. Ὁ παῖς δὲ ἦν τε¹⁵ φύσιν ἔχων ἀγαθὴν, ἐπιμε-β'
 λίας τε καὶ παιδεύσιος προσγινομένης, αὐτίκα πολλὸν τῶν
 πάντων

¹¹ Edit. Florent. αὐτὴν. Sed nobiscum facit MS. Barocc. Ald. 3. & Argentorat. 2.

¹² Ita Edit. Florent. & MS. Barocc. sine inclinatione accentûs. Primus inclinavit Aldus Grammaticos secutus, & post eum Argentoratenses, cum aliis.

¹³ Edit. Florent. & MS. Barocc. ἄλλατε conjunctim, neque aliter, ut videtur, Ald. 3. & Argentorat. ima.

¹⁴ Ita Edit. Florent. & MS. Barocc. separatim, ut Ald. 3tia & Argentorat. duæ, MS. cum spiritu aspero.

¹⁵ Edit. Florent. Ald. 2. priores, & Argentorat. ima ἦντε—ἐπιμελίηστε conjunctim. MS. Barocc. ut & Ald. 3tia separatim. Argentorat. 2da ἦντε conjunctim, ἐπιμελίας τε separatim.

πάντων ὑπερείχε. χρόνῳ δὲ ἐπιγενομένῳ¹⁶ ἀνδρέμενος,
 ἔδεν τῷ Φημίῳ ὑποδέεσθαι ἣν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ. ἢ ἔτι
 50 ὁ Φήμιος ἐτελεύτησε τὸν βίον, καταλιπὼν πάντα τῷ παιδί.
 ἔ πολλῷ δὲ ὕστερον, ἢ ἡ Κριθηῖς¹⁷ ἐτελεύτησεν.

Κ Ε Φ. Γ΄.

Ὁ δὲ Μελησιγενὴς ἐπὶ τῇ διδασκαλίᾳ καθεισθήκει. καθ'
 ἐωϋτὸν δὲ γενόμενος, μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐωρᾶτο
 ἢ αὐτῷ θωύμασαι καθεισθήκεισαν αἱ τε ἐγχώριοι, ἢ τῶν ξέ-
 55 νων οἱ ἐσαπικνεόμενοι. ἐμπόριον γὰρ ἦν ἡ Σμύρνη, ἢ σῖτος
 ἐξήγετο πολὺς αὐτόθι, ἐκ τῆς ἐπικειμένης χώρας δαψιλέως
 κάρτα ἐσαγόμενος ἐς αὐτήν. οἱ ἔν ξένοι, ὁκότε παύσοιντο
 τῶν ἔργων, ἀπεχόλαζον παρὰ τῷ Μελησιγενεῖ ἐγκαθί-
 ζοντες. Ἦν δὲ ἐν αὐτοῖς τότε ἢ Μέντης ναύκληρος ἀπὸ τῶν
 60 περὶ Λευκάδα τόπων, καταπεπλευκὼς ἐπὶ σῖτον, ἔχων
 ναῦν, πεπαιδευμένος τε ἀνὴρ, ὡς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ, ἢ πο-
 λυῖσως. ὅς μιν ἔπεισε τὸν Μελησιγενῆ μεθ' ἐωϋτῷ πλεῖν,
 καλαλύσαντα τὴν διδασκαλίαν, μισθὸν τε λαμβάνοντα, ἢ τὰ
 δεόντα πάντα. ἢ ὅτι τε¹⁸ χώρας ἢ πόλεως θεήσασθαι ἄξιον
 εἴη

¹⁶ MS. Barocc. ἐπιγινομένῳ.

¹⁷ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. & Ald. 3. Primus articulum omisit Lonicerus in Argentorat.

¹⁸ Ita MS. Barocc. Pleonafmo Homero familiari. In Edit. autem Florent. deest particula τε, ut & Ald. tribus & Argentorat. duabus.

65 εἴη αὐτῷ, ἕως νέος ἐστί. καὶ μιν οἶομαι μάλισα τέτοισι προ-
αχθῆναι· ἴσως γὰρ καὶ τῇ ποιήσῃ τότε ἐπενόει ἐπιθήσεσθαι.
Καλαύσας δὲ τὴν διδασκαλίαν ἐναυλίλλετο μετὰ τῷ Μέν-β
τεω. καὶ ὅπῃ ἐκάστοτε ἀφίκοιτο, πάντα τὰ ἐπιχώρια διεω-
ρᾶτο, καὶ ἰσορέων ἐπυνθάνετο. εἰκὸς δὲ μιν ἦν καὶ μνημόσυνα
70 πάντων γράφεσθαι. Ανακομιζόμενοι δὲ ἐκ Τυρσηνίης¹⁹ καὶ
τῆς Ἰβηρίας, ἀπικνέοντο εἰς Ἰθάκην· καὶ τῷ Μελησιγενεῖ συ-
νέβη, νοσήσαντι τὰς ὀφθαλμοὺς, κάρῃα δεινῶς ἔχειν. καὶ αὐ-
τὸν θεραπείης ἕνεκα, πλεῖν μέλλων εἰς τὴν Λευκάδα, κατα-
λιπεῖν²⁰ ὁ Μέντης παρὰ ἀνδρὶ φίλῳ ἐωϋτὲς εἰς τὰ μάλισα
75 Μέντορι τῷ Ἀλκίμῃ Ἰθακησίῳ, πολλὰ δεηθεὶς ἐπιμελείην²¹
ἔχειν. ἐπαναπλώσας δὲ ἀναλήψεσθαι αὐτόν. ὁ δὲ Μέν-
τωρ ἐνοσήλευσεν αὐτὸν ἐκτενέως. καὶ γὰρ τῷ βίῃ ἀρκεόντως
εἶχε, καὶ ἤκεν εὖ εἰς δικαιοσύνην τε καὶ φιλοξενίην μακρῷ μά-
λισα τῶν ἐν Ἰθάκῃ ἀνδρῶν. ἐλθὼντα συνέβη τῷ Μελησι-
80 γενεῖ περὶ Ὀδυσσέως ἐξισορῆσαι καὶ²² πυνθεσθαι. οἱ μὲν
δὴ

¹⁹ Ita MS. Barocc. fed Edit. Florent. Ald. 3. & Argentorat. 2. Τυρσηνίας, fed prior lectio Ionum propria, & Herodotea. Vide i. 94. & 163.

²⁰ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Ald. 3. & Argentorat. 2. fed vitiosè pro κατέλιπεν. Vide suprà lineas 7, 8, & 53, 54.

²¹ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Ald. 3. & Argentorat. 2.

²² Ita MS. Barocc. Edit. Florent. Ald. 3. & Argentorat. 2. vitiosè omittunt π.

δὴ Ἰθακήσιοι λέγουσι τότε μιν παρ' ἐωϋτοῖς τυφλωθῆναι, ὡς
 δὲ ἐγὼ φημι, τότε μὲν ὑγιῇ γενέσθαι, ὕστερον δὲ ἐν Κολο-
 φῶνι τυφλωθῆναι. συνομολογῶσι δὲ μοι καὶ Κολοφῶνιοι
 τέτοιοι. Ὁ δὲ Μέντης ἀναπλέων ἐκ τῆς Λευκάδος προσ- γ
 85 ἔρχεν εἰς τὴν Ἰθάκην, καὶ ἀνέλαβε τὸν Μελησιγενέα, χρό-
 νον τε ἐπὶ συχνὸν συμπεριέπλει αὐτῷ. ἀπικομένῳ δὲ
 εἰς Κολοφῶνα συνέβη, πάλιν νοσήσαντα τὰς ὀφθαλμοὺς μὴ
 δύνασθαι διαφυγεῖν τὴν νόσον, ἀλλὰ τυφλωθῆναι ἐνλαῦθα.
 ἐκ δὲ τῆς Κολοφῶνος τυφλὸς ἐὼν ἀπικνέεται εἰς τὴν Σμύρ-
 90 ναν, καὶ ἔτῳς ἐπεχείρει τῇ ποιήσει.

Κ Ε Φ. Δ΄.

Χρόνος δὲ προΐοντος, ἐν τῇ Σμύρνῃ ἄπορος ἐὼν τῆ βίῃ,
 διανοήθη ἀπικέσθαι εἰς Κύμην· πορευόμενος δὲ διὰ τῆ Ἑρμῆ
 πεδίῳ ἀπικνέεται εἰς Νέον τείχος, ἀποικίην Κυμαίων.
 ὠκίωται δὲ τῷτο τὸ χωρίον ὕστερον Κύμης ἔτεσιν ὀκτώ. ἐν-
 95 ταῦθα λέγεται αὐτὸν, ἐπισάντα ἐπὶ σκυλεῖον τι ²³, εἰπεῖν
 πρῶτα τὰ ἔπεα τάδε.

Αἰδέσθε ξενίων κεχρημένον ἠδὲ δόμοιο,
 Οἱ πόλιν αἰπεινὴν Κύμην ἐριώπιδα κέρην
 Ναίετε, Σαρδῆνης πόδα νεάτοιν ὑψικόμοιο,

Ἄμ-

* ²³ Ita Edit. Florent. & MS. Barocc. non inclinato accentu. Pri-
 mus inclinavit Aldus, ut post eum Argentoratenses, aliique.

100 Ἀμβρόσιον πίποντες ὕδωρ θεία ποταμοῖο
 Ἑρμῆ δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς.
 ἡ δὲ Σαρδῆνη ὄρος ἐστὶν ὑπερκείμενον τῇ τε Ἑρμῆ ποταμῷ
 καὶ τῇ Νέῃ τείχεσσι. τῷ δὲ σκυλεῖ ὄνομα ἦν Τύχιος· ἀκέ-
 σαντι δὲ τῶν ἐπέων ἔδοξεν αὐτῷ δεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον.
 105 ἤλεσσε γὰρ αἰτέοντα ²⁴ τυφλόν. καὶ ἐκέλευσεν εἰσιέναι τε
 αὐτὸν εἰς τὸ ἐργαστήριον, ²⁵ καὶ μετέξειν ²⁶ ἔφη τῶν παρεόν-
 των. ὁ δὲ ἐσῆλθε. καθήμενος ²⁷ δὲ ἐν τῷ σκυλείῳ, πα-
 ρεόντων καὶ ἄλλων, τὴν τε ποίησιν αὐτοῖς ἐπεδείκνυτο, Ἀμ-
 φιάρεώ τε τὴν ἐξελασίαν τὴν ἐς Θήβας, καὶ τὰς ὕμνας τὰς
 110 ἐς θεὸς πεποιημένους αὐτῷ. καὶ περὶ τῶν λεγομένων ὑπὸ
 τῶν παρεόντων ἐς ²⁸ τὸ μέσον γνώμας ἀποφαινόμενος θαύ-
 ματος ²⁹ ἄξιός ἐφαίνετο εἶναι τοῖς ἀκέσσι. Τέως μὲν β'
 ἐν

²⁴ Ita MS. Barocc. Edit. Florent. ἀλγέοντα, ut & Ald. 3. & Argentorat. duæ.

²⁵ Totum hoc additur ex MS. Barocc. In Edit. Florent. deest, ut & Ald. 3. & Argentorat. 2.

²⁶ Ita MS. Barocc. Edit. Florent. Ald. 3. & Argentorat. 2. μεθέξειν. Sed illud magis Ionicum est.

²⁷ Ita Edit. Florent. & MS. Barocc. quorum lectionem, ut ut minus Ionicam, summâ fide damus. Ita Ald. 3. & Argentorat. 2.

²⁸ Ita Edit. Florent. Ald. 3. & Argentorat. 2. Sed MS. Barocc. εἰς uti videtur minus rectè.

²⁹ Ita MS. Barocc. Edit. Florent. minus rectè θαύματος. Cum MS. Barocc. faciunt Ald. 3. & Argentorat. 2.

ἔν καλῆχεν ὁ Μελησιγενὴς περὶ τὸ Νέον τείχος, ἀπὸ
τῆς ποιήσιός γε τῆ βίη τὴν μηχανὴν ἔχων. ἐδείκνυον
115 δὲ ³⁰ οἱ Νεοτειχεῖς μέχρις ἐπ' ἐμῶ τὸν χώρον, ἐν ᾧ κατίζων
τῶν ἐπέων τὴν ἐπιδείξιν ἐποίεετο. καὶ κάρλα ἐσέβοντο τὸν τό-
πον, ἐν ᾧ καὶ αἰγείρος ἐπεφύκει, ἣν ἐκείνοι ἔφασαν, ἀφ' ὧ ὁ
Μελησιγενὴς ἦλθεν, αὐτοῖς πεφυκέναι.

Κ Ε Φ. Ε'.

Χρόνος δὲ προῖόντος, ἀπόρως κείμενος, καὶ μόλις τὴν τρο-
120 φὴν ἔχων, ἐπενοήθη εἰς τὴν Κύμην ἀπικέσθαι, εἴ τι ³¹ βέλ-
τιον πρήξει. μέλλων δὲ πορεύεσθαι τάδε τὰ ἔπεα λέγει,
Αἶψα πόδες με φέροιεν εἰς αἰδοίων πόλιν ἀνδρῶν.
Τῶν γὰρ καὶ θυμὸς πρέφρων καὶ μήτις ἀρίστη.
ἀπὸ δὲ τῆ Νέης τείχεος πορευόμενος ἀπικέσθαι εἰς τὴν Κύμην,
125 διὰ Λαρίσσης τὴν πορείαν ποιησάμενος· ἦν γὰρ οὕτως
αὐτῷ εὐπορώτατον. καὶ ὡς Κυμαῖοι λέγουσι, τῷ Φρυγίης
βασιλῆϊ Μίδῃ τῷ Γορδῖεω, δεηθέντων πενθερῶν αὐτῶ, ποιεῖ
b τὸ

³⁰ MS. Barocc. δ'οἱ, sed minùs Ionicè. Nobiscum faciunt Edit. Florent Ald. 3. & Argentorat. 2.

³¹ Ita MS. Barocc. Edit. Florent. Ald. 3. & Argentorat 2. ὅτι, sed ut puto pejus. Non enim certò sciebat, sed visurus erat, si sibi melius ibi fuerit.

τὸ ³² ἐπίγραμμα τόδε, τὸ ἔτι καὶ νῦν ἐπὶ τῆς σήλης τῆς μνή-
ματος τῆς Γορδίου ἐπιγέγραπται :

130 Χαλκῇ ³³ παρθένος εἰμι, Μίδεω ³⁴ δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι·

Ἔς τ' ἂν ὕδωρ τε ῥέοι ³⁵, καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλοι,

Ἡελίος τ' ἀνιῶν λάμποι λαμπρὰ τε σελήνη,

Αὐτὴ τῇδε μένυσσα πολυκλαύτη ἐπὶ τύμβῳ ³⁶

Ἀγέλέω παριῶσι, Μίδης ὅτι τῇδε τέθαπται.

135 Κατίζων δὲ ἐν ταῖς λέγχαις τῶν γερόνων ἐν τῇ Κύμῃ ὁ
Μελησιγενὴς τὰ ἔπεα τὰ πεποιημένα αὐτῷ ἐπεδείκνυτο, καὶ
ἐν τοῖς λόγοις ἔτερπε τῆς ἀκρόντας· καὶ αὐτὴ θωῦμασαι κα-
θιζήκεισαν. Γινῆς δὲ ὅτι ἀποδέκονται αὐτὴ τὴν ποίησιν οἱ β'
Κυμαῖοι, καὶ εἰς συνήθειαν ἔλκων τῆς ἀκρόντας, λόγους πρὸς

140 αὐτὴς τοιῶσδε προσήνεγκε, λέγων, ὡς εἰ θέλοιεν αὐτὸν
δημοσίῃ τρέφειν, ἐπικλεεσάτην αὐτῶν τὴν πόλιν ποιήσει.

τοῖς

³² Ita MS. Barocc. Edit. Florent. Ald. 3. & Argentorat. 2. καὶ.

³³ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3. & Argentorat. 2. nisi
quòd MS. Barocc, vitiosè Χαλκῇ, Aldin. 1ma & 3tia Ἀλκῇ. Magis
Ionicum fateor, quod exhibet Barnesius Χαλκίῃ.

³⁴ Ita MS. Barocc. Edit. Florent. Ald. tres & Argentorat. 2. Μίδης.
sed altera est ex Ionum mente.

³⁵ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Ald. 3. & Argentorat. 2. ut etiam
τεθήλοι, λάλποι.

³⁶ Ita Edit. Florent. & MS. Barocc. Primus Aldus dedit πολυ-
κλαύτῳ ἐπὶ τύμβῳ, quem sequuntur Argentorat. aliique.

τοῖς δὲ ἀσέβει βελομένοις τε ἦν ταῦτα, καὶ αὐτοὶ παρή-
 νεον, ἐλθόντα ἐπὶ τὴν βελὴν δεηθῆναι τῶν βελευτέων, καὶ
 αὐτοὶ ἔφασαν συμπρῆξαι. ὁ δὲ ἐπέθετο αὐτοῖς, καὶ βελῆς
 145 συλλεγομένης, ἐλθὼν ἐπὶ τὸ βελαῖον ἐδείξατο τῷ ἐπὶ τῇ τιμῇ
 ταύτῃ καθεσῶτος, ἀπαγαγεῖν αὐτὸν ³⁷ ἐπὶ τὴν βελὴν. ὁ δὲ
 ὑπεδέξατό τε, καὶ ἐπεὶ καιρὸς ἦν, ἀπήγαγε. κατασὰς δὲ ὁ
 Μελησιγενὴς ἔλεξε περὶ τῆς τροφῆς τὸν λόγον, ὃν καὶ ἐν ταῖς
 λέγχαις ἔλεγεν. ὥς δὲ εἶπεν, ἐξελθὼν ἐκάθητο. Οἱ δὲ γ'
 150 ἐβδελύοντο, ὅτι χρεὼν εἶη ἀποκρίνασθαι αὐτῷ. προθυμ-
 μένους δὲ τῷ ἀπάγοντος αὐτὸν, καὶ ἄλλων ὅσοι τῶν βελευ-
 τέων ἐν ταῖς λέγχαις ἐπήκοοι ἐγένοντο, τῶν βελευτέων ἕνα
 λέγεσθαι ἐναντιωθῆναι τῇ χρεΐμει αὐτῷ, ἄλλα τε ³⁸ πολλὰ
 λέγοντα, καὶ ὡς εἰ τὰς ὁμήρου δόξει τρέφειν αὐτοῖς, ὅμιλον
 155 πολλόν τε καὶ ἀχρεῖον ἔκχουσιν. ἐντεῦθεν δὲ καὶ τῶνομα Ὀμη-
 ρος ἐπεκράτησε τῷ Μελησιγενεῖ ἀπὸ τῆς συμφορῆς· οἱ γὰρ
 Κυμαῖοι τὰς τυφλὰς ὁμήρου λέγουσιν· ὥς τε πρότερον ὀνο-
 μαζομένους αὐτῷ Μελησιγενέος, τῷτο γενέσθαι τῶνομα Ὀ-
 μηρος· καὶ οἱ ξένοι διήνεγκαν, ὅτε μνήμην αὐτῷ ἐποιῶντο.

b 2

Ἐτελεύτα

³⁷ MS. Barocc. αὐτὸν : sed Edit. Florent. Ald. 3tia & Argentorat.
 2. uti nos damus αὐτόν.

³⁸ Ita Edit. Florent. & MS. Barocc. Ald. autem τε fine Accentu,
 ut & Argentor.

- 160 Ἐτελεύτα δ' ἔν ὁ λόγος τῷ ἄρχοντι μὴ τρέφειν τὸν Ὀμη- δ' ρον· ἔδοξε δέ πως τῇ ³⁹ ἄλλῃ βελῇ. ἐπελθὼν δὲ ὁ ἐπι-
 σάτης καὶ παρεζόμενος αὐτῷ διηγήσατο τὰς ἐναντιωθέντας
 λόγους τῇ χρήμῃ αὐτῆς, καὶ τὰ δόξαντα τῇ βελῇ. Ὁ δὲ,
 ὡς ἤκουσεν, ἐσυμφόρησεν τε, καὶ λέγει τὰ ἔπεα τάδε·
- 165 Οἴη μ' αἴσῃ δῶκε παλῆς Ζεὺς κύρμα γενέσθαι,
 Νήπιον αἰδοίης ἐπὶ γένεσι μητρὸς ἀτάλλων,
 Ἦν ποτ' ἐπύργωσαν βελῇ Διὸς αἰγίοχοιο
 Λαοὶ Φρίκωνος, μάργων ἐπιβήτορες ἵππων,
 Ὀπλότεροι μαλεροῖο πυρὸς κρίνουλές Ἀρηα,
 170 Αἰολίδα Σμύρνην, ἀλιγείτονα, ποτνιαῖον,
 Ἦν τε δι' ἀγλαὸν εἰσιν ὕδωρ ἱεροῖο Μέλητος.
 Ἐνθεν ἀπορνύμεναι κῆραι, Διὸς ἀγλαὰ τέκνα,
 Ἦθελέτην κληῖσαι δῖαν ⁴⁰ χθόνα καὶ πόλιν ἀνδρῶν.
 Οἱ δ' ἀπανηνάσθην ἱερὴν ὅπα, φημι αἰοιδῆν.
- 175 Ἀφραδίην τῶν μὲν τε παθῶν τις φράσσεται αὖθις,
 Ὃς σφιν ὀνειδέησιν ⁴¹ ἐμὸν διεμήσατο πότημον.

Κῆρα

³⁹ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Ald. 3tia & Argentorat. duæ.

⁴⁰ Ita MS. Barocc. & rectè. Nam à Ζεὺς vel Δις, Διὸς fit Δίιος, Δία, Δίιον, contractè Δῖος, Δία, Δῖον. Aldus primus dedit δῖαν, quem sequuntur Argentorat. & alii.

⁴¹ Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3: & Argentorat. 2, omnes vitiosè ὀνειδέσιν.

Κῆρα δ' ἐγὼ, τὴν μοι θεὸς ὤπασε γεινομένῳ περ,
 Τλήσομαι, ἀκράαντα ⁴² φέρων τετληότι θυμῷ.
 Οὐδέ τι μοι φίλα γυῖα μένειν ἱεραῖς ἐν ἀγυιαῖς
 180 Κύμης ὀρμαίνεσι. μέγας δέ με ⁴³ θυμὸς ἐπείγει
 Δῆμον ἐς ἀλλοδαπῶν ⁴⁴ ἵεναι ὀλίγον περ ἔοντα.

Κ Ε Φ. 5.

Μετὰ τῷτο ἀπαλλάσσεσθαι ἐκ τῆς Κύμης ἐς Φωκαίην,
 Κυμαίοις ἐπαρησάμενος μηδένα ποιητὴν δοκιμον ἐν τῇ χώ-
 ρᾳ γενέσθαι, ὅτις ⁴⁵ Κυμαίης ἐπαγλαῖε. ἀπικόμενος δὲ
 185 ἐς Φωκαίην τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἐβιότευσεν, ἔπεα ἐνδεικνύμενος
 ἐν ταῖς λέγχαις κατίζων. ἐν δὲ τῇ Φωκαίῃ τῷτον τὸν
 χρόνον Θεσορίδης τις ⁴⁶ ἦν γράμμαλα διδάσκων τὰς παῖ-
 δας, ἀνὴρ ἔκ κρήγυος· καλανοήσας δὲ τῷ Ὀμήρῳ τὴν ποιήσιν
 λόγους τοιᾶσδε αὐτῷ προσήνεγκε, φᾶς ἔτοιμος εἶναι θερα-
 πεύειν

⁴² Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3. & Argentorat. 2. ἀκράαν-
 τον, fed malè. Vide Odyss. τ. 565.

⁴³ Ita MS. Barocc. Vitiosè Edit. Florent. Ald. 3. & Argentorat.
 2. μοι.

⁴⁴ Ita MS. Barocc. Edit. Florent. Ald. 3. & Argentorat. 2. ἀλλο-
 δαπὼν, fed minùs rectè.

⁴⁵ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Ald. 3. & Argentorat. 2. Ionicè
 pro ὅστις.

⁴⁶ Habet accentum τὶς tum in Edit. Florent. tum in MS. Barocc.
 nisi quòd in priore vitiosè sit τὶς. Primus sine accentu dedit Aldus,
 quem sequuntur Argentorat. & alii.

190 πεύειν ἢ τρέφειν αὐτὸν ἀναλαβὼν, εἰ ἐθέλοι ⁴⁷ ἄγε πεποιη-
 μένα εἴη αὐτῷ τῶν ἐπέων ἀναγράψασθαι, ἢ ἄλλα ποιῶν
 πρὸς ἐωϋτὸν ἀναφέρειν αἰεὶ. Τῷ δὲ Ὀμήρῳ ἀκέσαντι
 ἔδοξε ποιητέα εἶναι ταῦτα· ἐνδεὴς γὰρ ἦν ⁴⁸ τῶν ἀναγκαίων
 ἢ θεραπεύης. διατρέβων δὲ παρὰ τῷ Θεσορίδῃ ποιεῖ Ἰλιά-
 195 δα τὴν ἐλάσσω, ἥς ἡ ἀρχή,
 Ἰλιον αἰίδω ἢ Δαρδανίην εὐπωλον ⁴⁹,
 ἥς περὶ πολλὰ πάθον ⁵⁰ Δαναοὶ θεράποντες Ἄρης·
 ἢ τὴν καλεσμένην Φωκαίδα, ἣν φασιν ⁵¹ οἱ Φωκαῖς Ὀμη-
 ρον παρ' αὐτοῖσι ποιῆσαι. Ἐπεὶ δὲ τὴν τε Φωκαίδα ἢ β'
 200 τᾶλλα πάντα παρὰ τῆς Ὀμήρου ὁ Θεσορίδης ἐγράψατο,
 διενόηθη ἐκ τῆς Φωκαΐδος ἀπαλλάσσεσθαι τὴν ποίησιν θέλων
 τῆς Ὀμήρου ἐξιδιώσασθαι, ἢ ἐκ ἑτι ὁμοίως ἐν ἐπιμελείᾳ
 εἶχε τὸν Ὀμηρον. ὁ δὲ λέγει αὐτῷ τὰ ἔπεα τάδε,
 Θεσορίδῃ

⁴⁷ Ita Edit. Florent. Aldin. 3. & Argentorat. 2. sed MS. Barocc. ἐθέλει.

⁴⁸ Ita Edit. Florent. Aldin. 3. & Argentorat. 2. MS. Barocc. εἶναι, quod ferri posset.

⁴⁹ Ita Edit. Florent. & MS. Barocc. cum Spondæo in quinto loco. Primus dedit Aldus εὐπωλον cum Dialysi, quem sequuntur Argentorat. 1ma & alii præter Argent. 2dam.

⁵⁰ Ita Edit. Florent. Ald. 3. & Argentorat. 2. MS. Barocc. πολλ' ἐπαθον, sed alterum magis est ex Ionum usu.

⁵¹ Edit. Florent. ἣν φασιν, sed nobiscum faciunt MS. Barocc. Ald. 3. & Argentorat. 2. & Grammatici.

Θεσορίδῃ ⁵², θνητοῖσιν ἀνωΐζων πολέων περ,
 205 Οὐδὲν ἀφρασότερον πέλεται νόξ ⁵³ ἀνθρώποισιν.
 Ὁ μὲν δὲ Θεσορίδης ἐκ τῆς Φωκαίης ἀπηλλάγη ἐς τὴν
 Χίον, καὶ διδασκαλίην ⁵⁴ κατεσκευάσατο, καὶ τὰ ἔπεα ἐπι-
 δεικνύμενος, ὡς ἐωϋτὲ ἐόντα, ἔπαινόν τε πολλὸν εἶχε, καὶ
 ὠφελεῖτο· ὁ δὲ Ὅμηρος πάλιν τὸν αὐτὸν τρόπον διητᾶτο
 210 ἐν τῇ Φωκαίῃ, ἀπὸ τῆς ποιήσιος τὴν βιοτὴν ἔχων.

Κ Ε Φ. Ζ΄.

Χρόνῳ δὲ ἔ πολλῷ μετέπειτα ἄνδρες Χῖοι ἔμποροι ⁵⁵
 ἀπίκοντο ἐς τὴν Φωκαίην· ἀκέσαντες δὲ τῶν ἐπέων τῇ
 Ὁμήρῳ, ἃ πρότερον ἀκηκόεσαν πολλάκις ἐν τῇ Χίῳ τῇ
 Θεσορίδῳ, ἐξήγγελλον, ὅτι ἐν τῇ Χίῳ τις ἐπιδεικνύμενος
 215 τὰ ἔπεα ταῦτα, γραμμάτων διδάσκαλος, ὠφέλημα κάρτα
 πολλὸν ἔπαινον ἔχει ⁵⁶. Ὁ δὲ Ὅμηρος κατενόησεν, ὅτι

Θεσο-

⁵² Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3. & Argentorat. 2. omnes Θεσορίδης. Sed illum Atticismum vocativi non novit Homerus.

⁵³ Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3. & Argentorat. 2. νόον, omnes vitiosè.

⁵⁴ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3. & Argentorat. 2. fine articulo τὴν.

⁵⁵ Ita MS. Barocc. Sed Edit. Florent. Aldin. 3. & Argentorat. 2. omnes malè ἔμπειροι.

⁵⁶ Edit. Florent. Aldin. 3. & Argentorat. 2. κάρτα πολλὸν ἔχει nullo cū substantivo. MS. Barocc. uti nos damus, fortè nimis, cū unum

Θεσορίδης αὖν εἶη, καὶ παντὶ θυμῷ ἐσπέδαζεν εἰς τὴν Χίον
 ἀπικέσθαι. καταβὰς δὲ ἐπὶ τὸν λιμένα εἰς μὲν τὴν Χίον
 καὶ καταλαμβάνει ἑδὲν πλοῖον πλέον, εἰς δὲ τὴν Ἐρυθραίην ⁵⁷
 220 τινὲς ἐπὶ ξύλῃ παρσκευάζοντο πλεῖν. Καλῶς δὲ εἶχε
 τῷ Ὀμήρῳ δι' Ἐρυθραίης τὸν πλῆν ποιήσασθαι. καὶ προσ-
 ελθὼν ἔχρηζε παρὰ τῶν ναυτέων δέξασθαι αὐτὸν σύμ-
 πλυν, πολλά τε προσαγωγὰ ⁵⁸ λέγων, οἷς σφέας ἔμελ-
 λε πείσιν· τοῖς δὲ ἔδοξε δέξασθαι αὐτόν. καὶ ἐκέλευον
 225 ἐσβαίνειν εἰς τὸ πλοῖον. ὁ δὲ Ὀμηρος πολλὰ ἐπαινέσας
 αὐτὸς ἐσέβη. καὶ ἐπεὶ ἔζετο, λέγει τὰ ἔπεα τάδε.
 Κλυθὶ Ποσειδάων μεγαλοφρονὲς ἐννοσίγαιε,
 Εὐρυχόρε μεδέων ἠδὲ ξανθῆ Ἑλικῶνος.
 Δὸς δ' ἔρον καλὸν ⁵⁹, καὶ ἀπήμονα νόσον ἰδέσθαι
 230 Ναύταις, οἳ νηὸς πομποὶ ἠδ' ἀρχοὶ ἔασι.
 Δὸς δ' εἰς ὑπώρειαν ὑψικρήμνοιο Μίμαντος

Αἰδοῖον

unum sit satis, quanquam ferri potest per appositionem ὠφέληλα ἐπαι-
 νον ἔχει. Sed cum sextâ antè lineâ legatur ἐπαινόν τε πολλόν ἔχει καὶ
 ὠφέλετο, videtur scribendum ὠφέλημα κάρτα πολλόν καὶ ἐπαινον ἔχει.

⁵⁷ Ita MS. Barocc. fed Edit. Florent. Aldin. 3. & Argentorat. 2.
 Ἐρυθραίαν, minus ex Ionum proprietate.

⁵⁸ Ita Edit. Florent. Aldin. 3. & Argentorat. 2. fed MS. Barocc.
 καὶ προσαγωγὰ, nec malè.

⁵⁹ MS. Barocc. rectè distinguit puncto post καλόν. Non enim est
 δὸς ἰδέσθαι ἔρον καλόν, fed δὸς ἔρον καλόν, καὶ ἰδέσθαι ἀπήμονα νόσον.

Αἰδοῖον⁶⁰ μ' ἐλθόντα βροτῶν ὁσίων γε⁶¹ κυρῆσαι.

Φῶτα τὲ⁶² τισαίμην, ὅς ἐμὸν νόον ἠπεροπεύσας

ᾠδύσατο Ζῆνα ξένιον ξενίην τε τραπέζην⁶³.

235 Ἐπεὶ δὲ ἀπίκοντο εὐπλοήσαντες ἐς τὴν Ἐρυθραίην, τότε Ὀ-β
μηρος τὴν αὐλιν⁶⁴ ἐπὶ τῷ πλοίῳ ἐποίησας· τῇ δὲ ὑπεραίῃ
ἔχρηζε τῶν ναυτέων τινὰ ἡγήσασθαι αὐτῷ ἐς τὴν πόλιν.
οἱ δὲ συνέπεμψαν ἓνα αὐτῶν. πορευόμενος δὲ⁶⁵ Ὀμηρος,
ἐπεὶ ἔτυχε τῆς Ἐρυθραίας τραχείης ἢ ὀρεινῆς ἐξσης, φθέγ-

240 γεται τάδε τα⁶⁶ ἔπεα.

Πότνια γῆ πάνδωρε, δότερα μελίφρονος ὄλβου,

Ὡς ἄρα δὴ τοῖς μὲν φωτῶν εὖοχθος ἐτύχθης,

Τοῖσι δὲ δύσβωλος ἢ τρηχεὶ οἷς ἐχολώθης.

Ἀπικόμενος δὲ⁶⁷ ἐς τὴν πόλιν τῶν Ἐρυθραίων ἐπηρώτησε γ'

C

περὶ

⁶⁰ Ita Edit. Florent. Aldin. 3. & Argentorat. 2. MS. Barocc. αἰδοίων.

⁶¹ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3. & Argentorat. 2.

⁶² Ita Edit. Florent. & MS. Barocc. non inclinato accentu τὲ.
Primus inclinavit Aldus, quem sequuntur Argentorat. & alii.

⁶³ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3. & Argentorat. 2.

⁶⁴ Ita MS. Barocc. sed Edit. Florent. Aldin. 3. & Argentorat. 2.
αὐλήν.

⁶⁵ MS. Barocc. δ', sed altera magis Ionismum sapit, quam dedere
Edit. Florent. Aldin. 3. & Argentorat. 2.

⁶⁶ Ita MS. Barocc. Ita ferè alibi vid. pag. 9. sed Edit. Florent.
Aldin. 3. & Argentorat. 2. τάδε ἔπεα sine articulo.

⁶⁷ Ita Edit. Florent. Aldin. 3. & Argentorat. 2. MS. Barocc. δ', sed
altera magis est Ionica.

245 περὶ τῆ εἰς τὴν Χίον πλῆ· καὶ τινος προσελθόντος αὐτῷ
 τῶν ἐωρακότων ἐν τῇ Φωκαίῃ ἢ ἀσπασαμένῃ, ἔχρηζεν αὐτῇ
 συνεξευρεῖν αὐτῷ πλοῖον, ὅπως ἂν εἰς τὴν Χίον διαβαίῃ.
 Ἐκ μὲν δὴ τῆ λιμένος ἔδεν ἦν ἀπόστολον, ἄγει δὲ αὐτὸν ἐνθα
 τῶν ἀλίων τὰ πλοῖα ὀρμίζεται. καὶ πως ἐντυγχάνει
 250 μέλλουσι τισὶ ⁶⁸ διαπλεῖν εἰς τὴν Χίον, ὧν ἐδέετο προσελθῶν
 ὁ ἄγων αὐτὸν ἀναλαβεῖν τὸν Ὀμηρον. οἱ δὲ ἔδεναι λόγον
 ποιησάμενοι ἀνήγοντο· ὁ δὲ Ὀμηρος φθέγγεται τάδε τὰ
 ἔπεα.

Ναῦται ποντοπόροι συγερεῖ ἐναλίγκιοι ἄτῃ,
 255 Πτωχάσιν αἰθύνῃσι ⁶⁹ βίον δύσζηλον ἔχοντες,
 Αἰδεῖσθε ξενίῳ Διὸς σέβας ὑψιμέδοντος.
 Δεινὴ γὰρ μέτ' ὅπῃς ⁷⁰ ξενίῃ Διὸς, ὅς κ' ἀλίτῃται.
 ἀναχθεῖσι δὲ αὐτοῖς συνέβη ἐναντίῃς ἀνέμῃ γενομένην παλιν-
 δρομῆσαι, ἢ εἰς τὸ χωρίον ἀναδραμεῖν ὅθεν ἀνηγάγοντο, ἢ
 260 τὸν Ὀμηρον ἀναλαβεῖν καθήμενον ἐπὶ τῆς κυματωγῆς· μα-
 θὼν δὲ αὐτὸς πεπαλινδρομηκότας ἔλεξε τάδε. " Ὑμᾶς,
 " ὦ

⁶⁸ Ita non inclinato accentu Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3.
 & Argentorat. 2.

⁶⁹ Ita optimè MS. Barocc. Edit. Florent. αἰθέουσιν. Aldin. 3tia αἰ-
 γυήουσιν. 1ma & 2da, item Argentorat. 2. αἰθύνουσιν, omnes vitiosè.

⁷⁰ Ita legendum pro μέτοπισ, quod est in MS. Barocc. Aldin. 3. &
 Argentorat. 2. Pessimè Edit. Florent. μέτοπιν.

” ὦ ξένοι, ἔλαβεν ὁ ἄνεμος ἀντίος γενόμενος. ἀλλ’ ἔτι
 καὶ νῦν με δέξαδε, καὶ ὁ πλεῖς ὑμῖν ἔσαι. οἱ δὲ ⁷¹ ἀλιεῖς
 ἐν μεταμελείῃ ⁷² γενόμενοι ὅτι ἔ πρότερον ἐδέξαντο, εἰπόν-
 265 τες ὅτι ἔ καταλιμπάνουσιν ἢ ἐθέλοι συμπλεῖν, ἐκέλευον
 ἐσβαίνειν· καὶ ἔτως ἀναλαβόντες αὐτὸν ἀνήχθησαν, καὶ ἴχθυσιν
 ἐπ’ ἀκτῆς.

Κ Ε Φ. Η’.

Οἱ μὲν δὴ ἀλιεῖς πρὸς ἔργον ἐτράπησαν· ὁ δὲ Ὀμηρος
 τὴν νύκτα ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ κατέμεινε, τὴν δὲ ἡμέραν πο-
 270 ρευόμενος ⁷³ καὶ πλανώμενος ἀπῖκετο εἰς τὸ χωρίον, ὃ Πί-
 τυς καλεῖται. καὶ ταῦθα αὐτῷ ἀναπαυομένῳ τὴν νύκτα
 ἐπιπίπτει καρπὸς τῆς πίτυος, ὃν δὴ μετεξέτεροι σρόδιλον,
 οἱ δὲ κῶνον καλέουσιν. ὁ δὲ Ὀμηρος φθέγγεται τὰ ἔπεα ⁷⁴
 τάδε.

275 ” Ἀλλη τίς σε ⁷⁵, πεύκη, ἀμείνονα καρπὸν ἴησιν
 Ἰδὼς ἐν κορυφῇσι πολυπλύχῃς ἠνεμοέσσης.

С 2

” Ἐνθα

⁷¹ Ita Edit. Florent. Aldina 3. & Argentorat. 2. fed MS. Barocc. d’. illud autem magis Ionicum.

⁷² Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3. & Argentorat. 2.

⁷³ Edit. Florent. & MS. Barocc. πορευόμενος. Sed rectius Aldus dedit πορρευόμενος, quem sequuntur Argentorat. & alii.

⁷⁴ Ita MS. Barocc. ex Ionum proprietate, toties suprà confirmata. Edit. Florent. Ald. 3. & Argentorat. 2. ἔπη minùs rectè.

⁷⁵ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3. & Argentorat. 2.

Ἐνθα σίδηρος Ἄρης ἐπιχθονίοισι βροτοῖσιν

Ἔσσεται, εὖτ' ἂν μιν Κεβρήνιοι ἄνδρες ἔχωσι.

Τὰ δὲ Κεβρήνια τῆτον τὸν χρόνον κλίζειν οἱ Κυμαῖοι πα-
 280 ρεσκευάζοντο πρὸς τῇ Ἰδῇ, καὶ γίνεται αὐτόθι σίδηρος.
 Ἐντεῦθεν ἀναστὰς Ὀμηρος ἐπορεύετο κατὰ φωνὴν ⁷⁶ β'
 αἰγῶν νεμομένων. ὡς δὲ ὑλάκλειον αὐτὸν οἱ κύνες, ἀνέκρα-
 γεν. ὁ δὲ Γλαῦκος, ὡς ἤκασε τῆς φωνῆς, ἦν γὰρ τῆτο
 ὄνομα τῷ νέμοντι τὰς αἶγας, ἐπέδραμεν ὀτραλέως, τὰς τε
 285 κύνας ἀνεκαλεῖτο καὶ ἀπεσόβησεν ἀπὸ τῆς Ὀμηρος. ἐπὶ
 πολὺν δὲ χρόνον ἐν θωύμαλι ἦν, ὅπως τυφλὸς ὢν, μόνος
 ἀπίκοιτο ἐς τοιάτῃς χώρας, καὶ ὅτι θέλων. προσελθὼν
 τέ μιν ἰσόρreen ὅσις τε ἦν, καὶ τίνι τρόπῳ ἀπίκοιτο ἐς τόπῃς
 αἰοικήτῃς καὶ ἀσιβέα χωρία, καὶ τίνος κεχρημένος εἴη. Ὁ
 290 δὲ Ὀμηρος αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἑαυτῆς ⁷⁷ πάθην καταλεγό-
 μενος εἰς οἶκλον προηγάγετο. ἦν γὰρ ὡς εἰκεν εἶδ' ἀγ-
 νώμων ὁ Γλαῦκος. ἀναλαβὼν δὲ αὐτὸν ἀνήγαγεν ἐπὶ τὸν
 σταθμὸν· πῦρ δὲ ⁷⁸ ἀνακαύσας δεῖπνον παρασκευάζει, καὶ
 παραθεῖς

⁷⁶ Ita Edit. Florent. Aldin. 3. & Argentorat. 2. sed MS. Barocc.
 φωνὴν τινά.

⁷⁷ Ita Edit. Florent. & MS. Barocc. Fateor ἐαυτῆς, quod dedit
 Aldus & post eum Argentorat. magis esse Ionicum. sed mihi religio
 est discedere à MSS.

⁷⁸ Ita Edit. Florent. Aldin. 3. & Argentorat. 2. sed MS. Barocc.
 πῦρ τῆς.

παρθαίς δειπνῆν ἐκέλευεν ὁ Γλαῦκος. Τῶν δὲ κυνῶν μὴ
295 ἐδιόνων ἢ ὑλακλῆνων δειπνῆν καθάπερ εἰώθεσαν, λέγει
πρὸς τὸν Γλαῦκον Ὅμηρος τὰ ἔπεα ταδε.

Γλαῦκε πέπων, ἐπιὼν τὸ ἔπος, τὸ ἐνὶ φρεσὶ θήσω ⁷⁹,
Πρῶτον μὲν κυσὶ δειπνον ἐπ' αὐλείησι θύρησι
Δῆναι. ὥς γὰρ ἄμεινον· ὁ γὰρ ⁸⁰ ἢ πρῶτον ἀκεί
300 Ἄνδρὸς ἐπερχομένῃ, ἢ ἐς ἔρκεα θηρὸς ἰόντος.
ταῦτα ἀκέσας ὁ Γλαῦκος ἤδη τῇ παραινέσει, ἢ ἐν θυ-
ματι εἶχεν αὐτόν. δειπνήσαντες δὲ διὰ λόγων εἰσιῶντα.
ἀπηγεομένῃ δὲ Ὅμηρος τὴν τε πλάνην τὴν ἐωῦτῃ, ἢ τὰς
πόλεις ἃς ἐσαπίκοιτο, ἐκπληκτὸς ἦν ὁ Γλαῦκος ἀκέων ⁸¹.
305 ἢ τότε μὲν ἐπεὶ ὥρη κοίτη ἦν, ἀνεπαύετο ⁸². Τῇ δ' ὕσε- γ
ραίῃ διενοήθη ὁ Γλαῦκος πρὸς τὸν δεσπότην πορευθῆναι ση-
μανέων τὰ περὶ Ὅμηρος. ἐπιτρέψας δὲ τῷ συνδάλῳ νέ-
μειν τὰς αἶγας τὸν Ὅμηρον καταλείπει ἔνδον, εἰπὼν πρὸς
αὐτόν, ὅτι διὰ ταχέων ⁸³ πορεύσομαι. καταβὰς δὲ ἐς
Βολισσόν,

⁷⁹ Ita hunc versum habent Edit. Florent. MS. Barocc. Ald. 3. & Argentorat. 2. tantum distinctiones sunt à nobis.

⁸⁰ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3. & Argentorat. 2. tanquam pro ὅτι γὰρ.

⁸¹ Ita Edit. Florent. Ald. 3. & Argentorat. 2. sed MS. Barocc. ἐσακέων, quod minus probo, quia præcesserat ἐσαπίκοιτο.

⁸² Ita Edit. Florent. Ald. 3. & Argentorat. 2. sed MS. Barocc. ἀνέπαυε, sed ut opinor minus rectè.

⁸³ Ita divisim Edit. Florent. MS. Barocc. Ald. 3. & Argentorat. 2.

310 Βολισσὸν, ἔσι δὲ πλησίον τῆς χωρὶς τέτης, καὶ συγγενόμενος
 τῷ δεσπότῃ ἀπηγέετο ὑπὲρ Ὀμήρου πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν,
 περὶ τε αὐτῆς τῆς ἀφίξιός ⁸⁴, ἐν θωύμαλιν ποιεύμενος ⁸⁵,
 ἡρώτεε ⁸⁶ τε ὅτι χρὴ ποιεῖν περὶ αὐτῆς. ὁ δὲ ⁸⁷ ὀλίγα
 μὲν προσίετο τῶν λόγων, κατεγίνωσκε δὲ τῆς Γλαύκης ὡς
 315 ἄφρονος ἐόντος, καὶ τὰς ἀναπήρους δεχομένης καὶ τρέφοντος.
 ἐκέλευσε δὲ ὅμως τὸν ξεῖνον ἄγειν πρὸς ἑαυτὸν. Ἐλθὼν
 δὲ πρὸς τὸν Ὀμηρον διηγήσατο ταῦτα ὁ Γλαῦκος, καὶ ἐκέ-
 λευσε πορεύεσθαι τῆτον· ἔτω γὰρ εὖ πρήξαι· ὁ δὲ Ὀμη-
 ρος ἠέλεε πορεύεσθαι. ἀναλαβὼν ἔν αὐτὸν ὁ Γλαῦκος ἤγα-
 320 γε πρὸς τὸν δεσπότην. Διὰ λόγων δὲ ἰὼν τῷ Ὀμήρῳ ὁ δ'
 Χίος εὐρίσκει ἐόντα δεξιὸν καὶ πολλῶν ἔμπειρον, ἔπειθέ τε
 αὐτὸν μένειν, καὶ τῶν παιδίων ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι· ἦσαν
 γὰρ τῷ Χίῳ παῖδες ἐν ἡλικίῃ. τέτρες ἔν αὐτῷ παρατί-
 θησι παιδεύειν. ὁ δὲ ἔπρησσε ταῦτα· καὶ τὰς Κέρκωπας,
 325 καὶ Βατραχομουμαχίαν, καὶ Ἐπικιχλίδας, καὶ τὰλλα πάντα
 ὅσα

⁸⁴ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3. & Argentorat. 2.

⁸⁵ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3. & Argentorat. 2. Iones enim contrahunt εὐ pro ε in εὔ.

⁸⁶ MS. Barocc. ἡρώτα τε. Sed alterum magis Ionicum, quod habent Edit. Florent. Aldin. 3. & Argentorat. 2.

⁸⁷ Edit. Florent. & MS. Barocc. οὐδὲ conjunctim, sed minùs rectè. Separavit Aldus, quem sequuntur Argentorat & alii.

ἅσα παίγνια ἔσιν Ὀμήρῳ, ἐνταῦθα ἐποίησε παρὰ τῷ Χίῳ
ἐν Βολισσῷ⁸⁸. ὥς τε καὶ ἐν τῇ πόλει περιδότης ἦδη
ἐγένετο ἐν τῇ ποιήσει, καὶ ὁ μὲν Θεορίδης, ὡς τάχιστα
ἐπύθετο αὐτὸν παρεόντα, ὥχετο ἐκπλέων ἐκ τῆς Χίῃς.

Κ Ε Φ. Θ.

- 330 Χρόνῳ δὲ προΐοντος, δεηθεὶς τῆ Χίῃ πορεύσασθαι αὐτὸν εἰς
τὴν Χίον, ἀπῆκετο εἰς τὴν πόλιν· καὶ διδασκαλεῖον κατα-
σκευασάμενος ἐδίδασκε παῖδας τὰ ἔπεα. καὶ κάρηα δεξιὸς
ἐδόκεεν εἶναι τοῖς Χίοις, καὶ πολλοὶ θωῦμασαι αὐτῷ καθι-
στήκεσαν. συλλεξάμενος δὲ βίον ἱκανὸν γυναῖκα ἔγημεν,
335 ἐξ ἧς αὐτῷ θυγατέρες δύο ἐγένοντο· καὶ ἡ μὲν αὐτῶν ἄγαμος
ἐτελεύτησε, τὴν δὲ συνώκισεν ἀνδρὶ Χίῳ. Ἐπιχειρήσας β'
δὲ τῇ ποιήσει ἀπέδωκε χάριν ἣν εἶχε, πρῶτον μὲν Μέντορι
τῷ Ἰθακησίῳ ἐν τῇ Ὀδυσσεΐᾳ, ὅτι μιν κάμνοντα τῆς ὀφθαλ-
μῶς ἐν Ἰθάκῃ ἐνοσήλευεν⁸⁹ ἐκτενῶς⁹⁰, τῆνομα αὐτῷ ἐναρ-
340 μόσας ἐς⁹¹ τὴν ποίησιν, Ὀδυσσέως τε ἐταῖρον φᾶς εἶναι·
ποιήσας Ὀδυσσεά, ὡς ἐς Τροίην ἔπλεε, Μέντορι ἐπιτρέψαι
τὸν οἶκον, ἔοντι Ἰθακησίων ἀρίστῳ καὶ δικαιοτάτῳ. πολλακῇ
δε

⁸⁸ In MS. Barocc. *μολισσῷ*, at supra *μ* scribitur *κ*.

⁸⁹ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3. & Argentorat. 2.

⁹⁰ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3. & Argentorat. 2.

⁹¹ Ita Edit. Florent. Aldin. 3. & Argentorat. 2. sed MS. Barocc.
eis minus rectè.

δὲ καὶ ἄλλη τῆς ποιήσεως τιμῶν αὐτὸν, τὴν Ἀθηναίαν, ὁπότε
 εἰς λόγον τινὶ καθίσταται, τῷ Μέντορι εἰκυῖαν ⁹² ποιῇ. ἀπέ-
 345 δωκε δὲ καὶ Φημίῳ τῷ ἑαυτῷ διδασκάλῳ τροφεῖα καὶ διδασκα-
 λεία ἐν τῇ Ὀδυσσεΐᾳ ⁹³, μάλισα ἐν τοῖςδε τοῖς ἔπεσι·
 Κήρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέ' ἔθηκε
 Φημίῳ, ὃς δὴ ⁹⁴ πολλὸν ἐκαίνυτο πάντας αἰδῶν.
 Καὶ πάλιν·

350 Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν αἰδεῖν.
 μέμνηται δὲ καὶ τῆς ναυκλήρου, μεθ' ἧς ἐκπεριέπλευσε ⁹⁵, καὶ
 εἶδε πόλιάς τε πολλὰς καὶ χώρας, ὧν ὄνομα ἦν Μέντης, ἐν
 τοῖς ἔπεσι τοῖςδε·

Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὐχομαι εἶναι
 355 Υἱὸς, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.
 ἀπέδωκε δὲ ⁹⁶ χάριν καὶ Τυχίῳ τῷ σκυλῇ, ὃς ἐδέξατο αὐ-
 τὸν

⁹² Ita MS. Barocc. Edit. Florent. Aldin. 3. & Argentorat. 2. εἰκυῖαν, sed ut opinor minùs rectè; cùm Iones α non, nisi cùm productum fuerit, in η vertunt.

⁹³ Ita MS. Barocc. ex Ionicæ dialecti genio. Edit. Florent. Ald. 3. & Argentorat. 2. Ὀδυσσεΐα.

⁹⁴ Edit. Florent. MS. Barocc. Ald. 3. & Argentorat. 2. ὅς τε, sed peccante metro.

⁹⁵ Ita MS. Barocc. sed Edit. Florent. Aldin. 3. & Argentorat. 2. ἐκπεριέπλευσεν minùs rectè, sequente consonâ.

⁹⁶ Ita Edit. Florent. Aldin. 3. & Argentorat. 2. sed MS. Barocc. omittit δέ.

τὸν ἐν τῷ Νέῳ τείχει προσελθόντα πρὸς τὸ σκυλεῖον, ἐν τοῖς
ἔπεσι καταζεύξας ἐν τῇ Ἰλιάδι τοῖςδε·

Αἴας δ' ἐγλύθεν ἦλθε, φέρων σάκος ἥύτε πύργον,
360 Χάλκεον, ἐπ' αἰθέριον, ὃ οἱ Τύχιος κάμε τεύχων,
Σκυτοτόμων ὅχ' ἄριστος, ὅτλη ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων.

Ἀπὸ δὲ τῆς ποιήσεως ταύτης εὐδοκιμεῖ ⁹⁷ Ὅμηρος, περὶ γ'
τε τὴν Ἰωνίαν καὶ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἥδη περὶ αὐτῆς λόγος ἀνα-
φέρεται· καὶ οἰκέων δὲ ἐν τῇ Χίῳ καὶ εὐδοκιμέων περὶ τὴν
365 ποίησιν ⁹⁸, ἀπικεομένων ⁹⁹ πολλῶν, συνεβέβλευον οἱ ἐντυγ-
χάνοντες αὐτῷ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἀπικέσθαι· ὁ δὲ προσεδέξατο
τὸν λόγον, καὶ κάρτα ἐπεθύμει ἀποδημῆσαι. Κατανοήσας
δὲ ὅτι ἐς μὲν Ἄργος πολλαὶ καὶ μεγάλαι εἶεν εὐλογίαι
πεποιημέναι, ἐς δὲ τὰς Ἀθήνας οὐ, ἐμποιεῖ ἐς τὴν ποίησιν,
370 ἐς μὲν Ἰλιάδα τὴν Μεγάλην, Ἐρεχθέα μεγαλύνων, ἐν
νεῶν καταλόγῳ τὰ ἔπεα τάδε·

Δῆμον Ἐρεχθίδος μεγαλήτορος, ὃν ποτ' Ἀθήνη
Θρέψε Διὸς θυγάτης, τέκε δὲ Ζεῖδωρος ἄρσρα.
καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτῶν Μενεσθέα, ὡς πάντων εἴη ἄριστος
375 τάξαι περὶ στρατὸν καὶ ἵπποτας, ἐν τοῖςδε τοῖς ἔπεσιν εἶπε·
d Τῶν

⁹⁷ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3. & Argentorat. 2.

⁹⁸ Οἰκέων & εὐδοκιμέων nominativi, ut videtur, absolutè sumti.

⁹⁹ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3. & Argentorat. 2.

Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευεν υἱὸς¹ Πετεῶο Μενεοθεύς.
 Τῷδ' ἔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένητ' ἀνὴρ
 Κοσμήσαι ἵππους τε, ἢ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.
 Αἴαντα δὲ τὸν Τελαμῶνος ἢ Σαλαμινίης ἐν νεῶν καταλό-
 380 γῳ ἔταξε πρὸς Ἀθηναίους, λέγων τάδε.
 Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας,
 Στήσε δ' ἄγων ἵν' Ἀθηναίων ἴσαντο φάλαγες.
 ἔς δὲ τὴν Ὀδυσσεΐην² τάδε ἐποίησεν, ὡς Ἀθηναῖ ἔς λόγους
 ἐλθῶσα τῷ Ὀδυσσεΐ ἔς τὴν Ἀθηναίων πόλιν ἀπίκητο, τι-
 385 μῶσα ταύτην τῶν ἄλλων πολλῶ μάλισα.
 Ἰκετο δ' ἔς Μαραθῶνα ἢ εὐρυχόρους ἔς Ἀθήνας,
 Δῦνε δ' Ἐρεχθίδος πυκινὸν δόμον.

Κ Ε Φ. Ι.

Εμποήσας δὲ ἔς τὴν ποίησιν ταῦτα, ἢ παρασκευα-
 σάμενος, ἔς Ἑλλάδα βεβλόμενος ποιεῖσθαι³ τὸν πλεῖν
 390 προσίχει τῇ Σάμῳ. ἔτυχον δὲ οἱ ἐκείσε τὸν τότε και-
 ρὸν ἄγοντες ἐορτὴν Ἀπατέρια· καί τις τῶν Σαμίων ἰδὼν
 τὸν

¹ Ita MS. Barocc. Edit. Florent. Ald. 1ma, 2da & 3tia, & Argen-
 torat. 2. omnes uno ore. Apud Gronovium verò & in Homeri edi-
 tionibus ἡγεμόνευ' υἱὸς. υἱὸς autem non rarò priorem corripit apud
 Homerum, ut Il. δ. v. 473. "Ενθ' ἔβαλ' Ἀνθεμίωνος υἱὸν Τελαμῶνιος
 Αἴας.

² Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3. & Argenterat. 2.

³ MS. Barocc. ποιήσας.

τὸν Ὅμηρον ἀπιγμένον, πρότερον αὐτὸν ἐπισάμενος ἐν
 Χίῳ, ἐλθὼν ἐς τὰς φράτορας διηγήσατο ἐν ἐπαίνῳ μεγά-
 λῳ ποιεύμενος αὐτόν. οἱ δὲ φράτορες ἐκέλευον ἄγειν αὐ-
 395 τόν. ὁ δὲ ἐντυχὼν τῷ Ὀμήρῳ ἔλεξεν· ὦ ξένε, Ἀπα-
 τέρια ἀγέσης τῆς πόλιος, καλῶσί σε οἱ φράτορες οἱ ἡμέ-
 τεροι συνεορτάσοντα⁴. ὁ δὲ Ὅμηρος ἔφη ταῦτα ποιήσεν,
 καὶ ἦι⁵ μετὰ τῷ καλέσαντι. Πορευόμενος δὲ ἐγχερίμπλε- β'
 ται γυναιξὶ Κροτοτρόφῳ θυέσαις ἐν τῇ τριόδῳ. ἡ δὲ ἱέρεια
 400 εἶπε πρὸς αὐτὸν δυχεράνασα τῇ ὄψει, Ἄνερ, ἀπὸ τῶν
 ἱερῶν. ὁ δὲ Ὅμηρος ἐς θυμόν τε ἔβαλε⁶ τὸ ῥηθὲν, καὶ ἤρετο
 τὸν ἄγοντα, τίς τε εἴη ὁ φθεγξάμενος, καὶ τίνι θεῶν ἱερά⁷
 θύεται. ὁ δὲ αὐτῷ διηγήσατο, ὅτι γυνὴ εἴη Κροτοτρόφῳ θύε-
 σα. ὁ δὲ ἀκέσας λέγει τάδε τὰ ἔπεα,
 405 Κλυθί μοι εὐχομένῳ, Κροτοτρόφε, δὸς δὲ γυναῖκα
 Τήνδε νέων μὲν ἀνῆνασθαι φιλότητα καὶ εὐνὴν.

d 2

Ἡ

⁴ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3. & Argentorat. 2.

⁵ MS. Barocc. cum vitio εἴη.

⁶ MS. Barocc. ἔβαλε nec tamen cum vitio. μ enim in medio-
 vocum in Græcis Codicibus usurpatur pro ε, nec diversa est litera.
 Vide Alphabetum Græcum ex Codicibus Quarto Classis apud Weste-
 nium in Prolegomenis ad Nov. Testament. Græc. Edition. accuratiss.
 Pag. 1.

⁷ Ita Edit. Florent. Aldin. 3. & Argentorat. 2. Ita etiam MS. Ba-
 rocc. secus ac monuit Barnesius: quanquam ἱερά magis esse ex Ionum
 usu fateor.

Ἡ δ' ἐπιτερπέδῳ πολιορκητάφοισι γέγυσιν,
 ὦν ὥρη μὲν ἀπάμβλυνται⁸, θυμὸς δὲ μενοινᾷ.
 Ἐπεὶ δὲ⁹ ἦλθεν εἰς τὴν φρήτην, καὶ τῆ οἴκῃ, ἔνθα δὴ γ'
 410 ἐδαίνυντο¹⁰ ἐπὶ τὸν ἔδον ἔστη, οἱ μὲν λέγουσι καλομένῃ
 πυρὸς ἐν τῷ οἴκῳ, οἱ δὲ φασὶ τότε ἐκκαῦσαι σφᾶς, ἐπειδὴ
 Ὅμηρος τὰ ἔπεα εἶπεν.
 Ἄνδρες μὲν σέφανος παῖδες, πύργοι δὲ πόλῃος.
 Ἴπποι δ' ἐν πεδίῳ κόσμος, νῆες δὲ θαλάσσης.
 415 Χρήματα δ' αὖξει οἶκον. ἀτὰρ¹¹ γεραροὶ βασιλῆες,
 Ἥμενοι εἰν ἀγορῇ, κόσμος τ' ἄλλοισιν ὁρᾶσθαι.
 Αἰθόμενῃ δὲ πυρὸς, γεραρώτερος οἶκος ἰδέσθαι.
 εἰσελθὼν δὲ καὶ¹² κατακλιθεὶς ἐδαίνυντο¹³ μετὰ τῶν φρατό-
 ρων· καὶ αὐτὸν ἐτίμων, καὶ ἐν θωύματι εἶχον· καὶ τότε μὲν
 420 τὴν κοίτην αὐτῆς ἐποίησατο Ὅμηρος. Τῇ δὲ εἰσαύριον δ'
 ἀπο-

⁸ Ita legendum pro ἀπαμβλύνεται, quod habent Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3tia. & Argentorat. 2. cum polysyllaba oxytona in ὤνῳ producunt penultimam in præsenti & imperfecto.

⁹ MS. Barocc. ἐπεὶ δ' ἦλθεν, sed alterum quod exhibent Editt. Florent. Aldin. 3. & Argentorat. 2. magis Ionismum sapit.

¹⁰ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 2da. & Argentorat. 2. cum duplici ν. primus dedit Aldus cum simplici ν in 1ma & 3tia.

¹¹ Edit. Florent. contra metrum αὐτὰρ. cæteræ omnes ἀτὰρ.

¹² Copulativam optimè dedit MS. Barocc. malè omiffam ab Edit. Florent. aliisque.

¹³ Iterum Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 2da. & Argentorat. 2. cum duplici ν, Aldus in 1ma & 3tia cum simplici.

ἀποπορευόμενον ἰδόντες κεραμέες τινές, κάμινον ἐγκαίον-
 τες ¹⁴ κεράμῃ λεπτῇ, προσεκαλέσαντο αὐτὸν, πεπυσμένοι
 ὅτι σοφὸς εἴη, καὶ ἐκέλευόν σφιν αἶσαι, φάμενοι δώσειν αὐτῷ
 τῷ κεράμῃ, καὶ ὅτι ¹⁵ ἂν ἄλλο ἔχωσιν. ὁ δὲ Ὀμηρος
 425 αἶδει αὐτοῖς τὰ ἔπεα τάδε, ἃ καλεῖται κάμιнос.

Εἰ μὲν δώσετε μισθόν, αἶσω, ὦ κεραμῆες.
 Δεῦρ' ἄγ', Ἀθηναίη καὶ ὑπέρεχε χεῖρα καμίνῃ.
 Εὖ δὲ μελανθείεν κότυλοι καὶ πάντα μαλ' ἱερά ¹⁶.
 Φρυχθῆναί τε καλῶς, καὶ τιμῆς ὄνον ἀρέσθαι,
 430 Πολλὰ μὲν εἰν ἀγορῇ πωλεύμενα ¹⁷, πολλὰ δ' ¹⁸ ἀγυαῖς.
 Πολλὰ δὲ κερδῆναι ¹⁹, ἡμῖν δὲ δὴ ὥς σφι ²⁰ νοῆσαι ²¹.

Ἦν

¹⁴ Ita MS. Barocc. ita scriptum est suprā καίοντες πυρός. Ita sæpè Herodotus. ἐγκαίοντες, quod exhibent Edit. Florent. Aldin. 3. & Argentorat. 2. magis Atticum est.

¹⁵ Ita conjunctim Edit. Florent. MS. Barocc. Ald. 2da. & Argentorat. 2. primus Aldus in 1ma & 3tia separatim ὁ, τι.

¹⁶ Edit. Florent. & MS. Barocc. ἱερά. primus dedit Aldus ἱερά, quem sequuntur Argent. alique, & rectè quum dactylus aut tribrachys non locum habeant in sexto pede Hexametri, & ἱερά pro ἱερά Ionicum est, ut ex Herodoto discitur, frequentique in usu Homero. πάντα μαλ' ἱερά omnia sacra admodum, nempe vasa.

¹⁷ MS. Barocc. malè πωλεύμενα.

¹⁸ Edit. Florent. & MS. Barocc. malè δαναγαῖς. metro consuluit Aldus, quem Argentorat. & alii sequuntur.

¹⁹ Ita Edit. Florent. & MS. Barocc. Aldin. & Argentorat.

²⁰ Edit. Florent. & MS. Barocc. iterum malè σφιν. primus restituit metrum Aldus.

²¹ In omnibus his infinitivis, ne quis offendat in modi mutatione, subintelligitur εἶν, vel ἔστω, vel δὲς, aut hujusmodi aliquod verbum.

Ἦν δ' ἐπ' ἀναιδείην ²² τρεφθέντες ψεύδῃ ²³ ἄρηνδε,
 Συγκαλέω δ' ἥπειτα ²⁴ καμίνῳ δηλητήρας.
 Σύνλριβ' ὁμῶς Σμάραγόν τε ²⁵ καὶ Ἀσβετον ²⁶, ἥδε γ' Ἀδακλον ²⁷,
 435 Ὠμόδαμόν θ' ὃς τῇδε τέχνῃ κακὰ πολλὰ ²⁸ πορίζει ²⁹.

Πέρθε

²² Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Ald. 3. & Argentorat. 2. ex Ionum more.

²³ Ita omnes quatuor prædict. quanquam ψεύδῃ fateor magis esse Ionicum.

²⁴ Omnes quatuor prædict. habent δ' ἥπειτα, non rectè, cùm præcedat δ' versu proximo, & ἥπειτα nusquam legatur nisi præfixâ literâ δ', quare legendum, uti damus, δ' ἥπειτα per Crasin pro δ' ἥπειτα.

²⁵ In his fictis δηλητήρων, fornacibus pestiferorum & nocentium, nominibus, Edit. Florent. & MS. Barocc. habent μάραγόν τε. sed vox nauci est μάραγος. initialem literam σ evanidam fecit præcedentis dictionis ὁμῶς, in MS. Barocc. cum vitio ὁμος, finalis. σμάραγος autem, unde Homero & Hesiodo in usu est σμαραγέω, Hesiodo etiam σμαραγίζω, est ingens ille sonitus, quem dat fornax in incendio: Hesiod. in Theogonia v. 693. ἀμφὶ δὲ γαῖα φερέσβιος ἐσμαράγιζε καίονμένη.

²⁶ Ita MS. Barocc. & Argentorat. sed Edit. Florent. & Aldin. 3. contra metrum ἄσβετον, quod magis usitatum fateor. sed ut ab χέω, χέσω, fit ἀχέτος; ab σπέω, σπέσω, ἄσπετος; ita ab σβέω, σβέσω, formari etiam potuit ἄσβετος, quod, ut ἄσβετος, est inextinctus, & propriè refertur ad ignem; unde satis frequens in scriptoribus πῦρ ἄσβετον.

²⁷ Ita Edit. Florent. MS. Barocc. Aldin. 3. & Argentorat. 2. formatur à βάζω, loquor, & propriè est qui verbum potest nullum proloqui; eoque denotatur figulorum in incendio stupor, quò se vertant, nescientium. sequens vox Ὠμόδαμόν epitheton est ejus ignis, cujus vi etiam cruda domantur, argilla non excocta consumitur.

²⁸ Ita MS. Barocc. πολλά κακὰ contra metrum Edit. Florent. Ald. 3. & Argentorat. 2.

²⁹ MS. Barocc. πορίζει, sed minus rectè, cùm desit κε vel κεν, quod postulat.

- Πέρθε πύρ' αἶθεσαν ἢ δώματα ³⁰. σὺν δὲ κάμινος
 Πᾶσα κυκηθείη, κεραμέων μέγα κωκυσάντων.
 Ὡς γνάθος ἱππείη βρύκει, βρύκοι δὲ κάμινος
 Πάντ' ἔντοδ' αὐτῆς κεραμήϊα λεπλὰ ποιῶσα.
 440 Δεῦρο ἢ, ἡελίη θυγάτηρ πολυφάρμακε Κίρκη,
 Ἄγρια φάρμακα βάλλε, κάκισ δ' αὐτῆς τε ἢ ἔργα.
 Δεῦρο δὲ ἢ Χείρων ἀγέτω πολέας Κενταύρους,
 Οἳ θ' ³¹ Ἡρακλείης χεῖρας φύγον, οἳ τ' ³¹ ἀπόλονται.
 Τύπλοιεν τάδε ἔργα κακῶς, τύπλοι δὲ κάμινον ³².
 445 Αὐτοὶ δ' οἰμώζοντες ὀρώατο ἔργα πονηρά ³³.
 Γηθήσω δ' ὀρώων αὐτῶν κακοδαίμονα τέχνην.

Ὡς

³⁰ Ita damus cum Barnesio. sed MS. Barocc. Editt. Florent. Aldin. 1ma, 2da & 3tia, & Argentorat. 2æ, πέρθε πύραισσαν malè.

³¹ Ita cum MS. Barocc. & Editt. recentioribus separatim edimus, non cum Editt. omnibus vetustioribus conjunctim οἳθ' οἳτ'; cum hîc loci ferviant divîsioni, non usurpentur pro simplici qui.

³² Ita MS. Barocc. Editt. Florent. Aldin. 1ma, 2da & 3tia, & Argentorat. 2. omnes uno ore, nempe Χείρων. Cæteri Centauri figlina opera malè verberent, tundant; ipsum caminum dux eorum Chiron. Pro hoc tamen recentiores τίπλοι δὲ κάμινο;.

³³ Editt. omnes vetustiores neglexerunt punctulum ω subscriptum in ὀρώατο. In fine etiam vocis πονηρά gravem habent MS. Barocc. & Edit. Florent. item Argentorat. 1ma. Primus acuit Aldus.

Ὃς δὲ χ' ὑπερκύψει ³⁴, περὶ τέττα ³⁵ πᾶν τὸ πρόσωπον
Φλεχθείη, ὡς πάντες ἐπίσαιντ' αἵσιμα ῥέζειν.

Κ Ε Φ. ΙΑ'.

Παραχειμάζων δὲ ἐν τῇ Σάμῳ, ταῖς νυκτῶναις προσ-
450 πορευόμενος πρὸς τὰς οἰκίας τὰς εὐδαιμονεστάτας ἐλάμ-
βανέ τι, αἰδῶν τὰ ἔπεα τάδε, ἃ καλεῖται Εἰρεσιώνη.
(ὠδήγεν δὲ αὐτὸν, καὶ συμπαρήσαν αἰὲ τῶν παίδων τινὲς
τῶν ἐγχωρίων)

Δῶμα προσετραπόμεθ' ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο,
455 Ὃς μέγα μὲν δύναται, μέγα δὲ βρέμει ὀλβίος αἰεὶ.
Αὐτὰρ ἀνακλίνεσθε, θύραι· πλῆτος γὰρ ἔσσει ³⁶
Πολλὸς, σὺν πλῆτῳ δὲ καὶ εὐφροσύνη τεθαλυῖα ³⁷

Εἰρήνη

³⁴ Ita rectè MS. Barocc. malè ὁ δ' ἔχ' ὑπερκύψει Edit. Florent. & Aldina 1ma & 3tia. ὁ δ' ἔχ' ὑπερκύψει Edit. Aldin. 2da. ὁ δ' ἔχ' ὑπερ-
κύψει Edit. Argentorat. 2. utraque pejus, peccante metro.

³⁵ MS. Barocc. Editt. Florent. Aldin. 1ma, 2da & 3tia, & Argen-
torat. 2. περὶ ταῦτα, ut cum ὑπερκύψει conjungantur contra metrum.
pro περὶ Barnesius πρὸς, emendatione haud necessaria cum περὶ à
φλεχθείη per Tmesin abstrahatur.

³⁶ Ita rectè MS. Barocc. Edit. Florent. omnesque vetustiores ἔσσει
contra metrum.

³⁷ Ita rectè MS. Barocc. Edit. Florent. εὐφροσύνητε θηλυῖα. Aldin.
2da & Argentorat. 2. εὐφροσύνη τεθηλυῖα. Aldin. 1ma & 3tia εὐφρο-
σύνη τε θηλυῖα. omnes malè peccante metro.

- Εἰρήνη τ' ἀγαθή. Ὅσα δ' ἄγλα μεσὰ μὲν εἴη,
 Κυρβαίη δ' αἰεὶ κατὰ καρδόπερ ἔρποι ³⁸ μάζα.
 460 Τῷ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ διφράδα βήσεται ὕμνιν,
 Ἡμίονοι δ' ἄξισι κραταίποδες ³⁹ ἐς τόδε δῶμα.
 Αὐτὴ δ' ἰσὼν ὑφαῖνοι ⁴⁰ ἐφ' ἡλέκτρῳ βεβαυῖα.
 Νεῦμαί σοι, νεῦμαι ἐνιαύσιος, ὥς τε χελιδών.
 Ἐσηκ' ἐν προθύροισι. καὶ εἰ δώσεις τι, καὶ εἰ μὴ ⁴¹,
 465 Οὐ μενέω. εἰδ' ἤλθομεν ἐνθα συνοικήσοντε ⁴².
 ἦδετο δὲ τάδε ἐν τῇ Σάμῳ, ἐπὶ πολὺν χρόνον, ὑπὸ τῶν
 παίδων, ὅτε ἀγείροιν ἐν τῇ ἐορτῇ τῷ Ἀπόλλωνος.

e

K E Φ.

³⁸ Ita legitur in MS. Barocc. Edit. Florent. & omnibus veteribus, ut sit versus σπονδαῖζων, non ἔρπειο cum recentioribus, & melius convenit modo & tempore cum præcedenti εἴη.

³⁹ Malè MS. Barocc. κραταίποδας, ut Edit. Florent. ἄξιςιν. Rectè, uti editur, Aldina cæteræque omnes.

⁴⁰ MS. Barocc. Edit. Florent. cæteræque vetustiores malè transpositis verbis ὑφαῖνοι ἰσὼν.

⁴¹ MS. Barocc. καὶ εἰ μὲν τι δώσεις, εἰ δὲ μὴ, — Edit. Florent. καὶ εἰ μέντοι δώσεις, εἰ δὲ μὴ consentientibus Ald. 1ma & 2da & Argentorat. 2. nisi quod comma in fine additur. Aldin. verò 3tia καὶ εἰ μέντοι δώσοις, εἰ δὲ μὴ, — ad primum Lectio, quam damus, proximè accedit.

⁴² MS. Barocc. Οὐχ ἐτήξομεν· εἰ γὰρ συνοικήσοντε ἐνθαδ' ἤλθομεν. quicum consentit Edit. Florent. cæteræque omnes nostræ vetustiores. Οὐχ ἐτήξομεν videtur esse substitutum ex superiori versu ἔσηκ' ἐν προθύροισι, pro quo Οὐ μενέω magis est Homericum; cæterorum ferè verborum tantum ordo est inversus.

Περὶ
Ὁμήρου
τελευ-
τῆς.

ἈΡΧΟΜΕΝΟΥ δὲ τῆς ἑαυτοῦ, ἐπεχείρησε πλεῖν Ὁ-
μήρου εἰς τὰς Ἀθήνας ἐκ τῆς Σάμου. καὶ ἀναχθεὶς μετὰ
470 τινῶν ἐγχευρίων ἀπηνέχθη εἰς τὴν Ἴον, καὶ ὠρμίσθησαν ἔ-
κατὰ πόλιν, ἀλλ' ἐπ' ἀκτῆς. συνέβη δὲ τῷ Ὁμήρῳ
κατὰ πολὺ τι ἄρξασθαι μαλακῶς ἔχειν. ἐκβὰς δὲ ⁴³ ἐκ
τῆς πλοῖς, ἐκαιμάτο ἐπὶ τῆς κυματωγῆς ἀδυνάτως ἔχων.
πλείους δὲ ἡμέρας ὀρμίντων αὐτῶν δι' ἀπλοΐην ⁴⁴, κατα-
475 βαίνοντες αἰεὶ τινες τῶν ἐκ τῆς πόλιος ἀπερχόμενοι παρὰ
τῷ Ὁμήρῳ, καὶ ἐν θωύματι εἶχον αὐτὸν ἀκόντες αὐτῶν.
Τῶν δὲ ναυτέων καὶ τῶν ἐκ τῆς πόλιος τινῶν ἡμένων παρὰ β'
τῷ Ὁμήρῳ, κατέπλωσαν παῖδες ἀλιῆες τὸν τόπον, καὶ ἐκ-
βάντες ἐκ τῆς ἀκατίας, προσελθόντες αὐτοῖς, τάδε εἶπον·
480 Ἄγετε ὦ ξένοι, ἐπακέσσετε ἡμεῶν, ἂν ἄρα δύνηθε δια-
γνῶναι, ἅσ' ἂν ὑμῖν εἴπωμεν. καὶ τις τῶν παρεόντων
ἐκέλευε λέγειν. οἱ δὲ εἶπαν· Ἡμεῖς, ἅσσα ⁴⁵ εἴλομεν,
κατε-

⁴³ MS. Barocc. δ', fed Edit. Florent. cum cæteris omnibus δ', quod magis Ionicum est.

⁴⁴ Ita Edit. Florent. & omnes vetustiores. MS. Barocc. cum recen-
tioribus ἀπλοΐην. fed illud alterum magis est Ionicum.

⁴⁵ In MS. Barocc. scribitur ἅττα ^ω utrumque eadem manu scriptum.

κατελίπομεν· ἃ δὲ μὴ ἔλομεν, φερομεν. οἱ δὲ φασι⁴⁶
μέτρῳ εἰπεῖν αὐτὰς,

485 Ἄσσ' ⁴⁷ ἔλομεν, λιπόμεθα. τὰ ⁴⁸ δ' ἔχ' ἔλομεν, φερόμεθα.
ἐδυναμένων δὲ τῶν παρεόντων γινῶναι τὰ ρηθέντα, διηγή-
σαντο οἱ παῖδες, ὅτι ἀλιεύοντες ἐδὲν ἐδύνατο ἐλεῖν, καθή-
μενοι δὲ ἐν γῇ ἐφθειρίζοντο. καὶ ὅσους μὲν ἔλαβον τῶν φθει-
ρῶν, κατέλιπον· ὅσους δὲ μὴ ἐδύναντο, ἐς οἴκους ἀπεφέροντο.

490 ὁ δὲ Ὀμηρος ἀκῆσας ταῦτα, ἔλεξε τὰ ἔπεα τάδε.

Τοίων γὰρ πατέρων ἐξ αἵματος ἐκγεγάατε,

Οὔτε βαθυκλήρων, ἔτ' ἄσπετα μῆλα νεμόντων.

Ἐκ δὲ τῆς ἀδενείας ταύτης συνέβη τὸν Ὀμηρον τελευτῆσαι γ'
ἐν Ἰῳ, ἐπὶ παρὰ τὸ μὴ γινῶναι τὸ παρὰ τῶν παίδων ρηθὲν
495 (ὥς οἴονταί τινες) ἀλλὰ τῇ μαλακίῃ. τελευτήσας δὲ ἐν τῇ
Ἰῳ αὐτῷ ἐπ' ἀκτῆς ἐτάφη ὑπὸ τε τῶν συμπλεόντων καὶ τῶν

e 2

πολι-

⁴⁶ Ita MS. Barocc. sed Edit. Florent. cum cæteris vetustioribus φασιν malè sequente consona.

⁴⁷ MS. Barocc. ἄσ malè cùm sequatur τὰ & φθῆρες sunt masculini generis.

⁴⁸ Ita MS. Barocc. sed Edit. Florent. cum cæteris vetustioribus ἃ, at Manuscripti Lectio magis est Ionica.

πολιτεῶν⁴⁹, ὅσοι ἐν διαλογῇ⁵⁰ ἐγεγέννητο⁵¹ αὐτῷ. καὶ τὸ
ἐλεγείον τόδε ἐπέγραψαν Ἰήται ὕστερον χρόνῳ πολλῷ, ὡς
ἤδη ἢ τε ποίησις ἐξεπεπλώκεε καὶ ἐθαυμάζετο ὑπὸ πάντων,
500 ἔδδ' Ὀμήρου ἐστίν.

Ἐνθάδε τὴν ἱερὴν κεφαλὴν κατὰ γαῖα κάλυψεν⁵²,

Ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα θεῖον Ὀμηρον.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

Περὶ
Ὀμήρου
γένεσ.

ὍΤΙ δὲ ἦν Αἰολεὺς Ὀμηρος, καὶ ἔτε' Ἴων, ἔτε' Δωριεὺς,
τοῖς τε εἰρημένοις δεδήλωταί μοι, καὶ δὴ καὶ τοῖςδε τεκμαί-
505 ρεσθαι παρέχει· ἄνδρα ποιητὴν τηλικῷτον εἰκὸς ἐστίν, τῶν
νομίμων τῶν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις⁵³ ποιῶντα ἐς τὴν ποίη-
σιν, ἥτοι τὰ καλλίστα ἐξευρόντα⁵⁴ ποιέειν, ἢ τὰ ἐωϋτῷ
πάτρια

⁴⁹ Ita MS. Barocc. pro τῶν πολιτεῶν, quod est in Edit. Florent. cæterisque omnibus.

⁵⁰ Ita MS. Barocc. Edit. Florent. cæterisque omnibus præter Barneſium, qui διαλογῇ habet.

⁵¹ Ita MS. Barocc. confirmante Edit. Florent. nisi quod typographico errore edatur ἐγέννητο, unde tamen Aldus & omnes post eum dederunt ἐγένοντο.

⁵² Ita MS. Barocc. juxta illud Homeri Iliad. ξ. 114. Τυδείδης, ὃν Θῆ-
ῃσι χυτὴ κατὰ γαῖα κάλυψε. Edit. Florent. cæteræque omnes κα-
λύπτει.

⁵³ Ellipsis est vel præpositionis ἐκ vel nominis τινά.

⁵⁴ Id est aut quàm pulcherrima potuit invenire.

πάτρια ἔοντα. ἤδη τοίνυν τὰ ἐνθένδε αὐτοὶ τῶν ἐπέων ἀκρόν-
 τες κρινεῖτε. ἱεροποιίην γὰρ, ἢ τὴν κρατίστην ἐξευρὼν ἐποίη-
 510 σεν, ἢ τὴν ἐωϋτῇ πατρίδι⁵⁵ προσήκεσαν. λέγει γὰρ ὧδε.

Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
 Μηδὲς τ' ἐξέταμον, κατὰ τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
 Δίπλυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.

ἐν τέτοις ὑπὲρ ὀσφύος εἶδεν εἴρηται, ἢ ἐς τὰ ἱερὰ χρέονται·
 515 μονώτατον γὰρ τῶν Ἑλλήνων τὸ Αἰολικὸν ἔθνος εἰ καίει
 ὀσφύν. δηλοῖ δὲ καὶ ἐν τοῖςδε τοῖς ἔπεσιν, ὅτι Αἰολεὺς ὦν
 τοῖς νόμοις τοῖς τέτων ἐχρῆτο.

Καίει δ' ἐπὶ χίρῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἶθοπα οἶνον
 Λεῖβε. νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
 520 Αἰολέες γὰρ μόνοι τὰ σπλάγχνα ἐπὶ πέντε ὀβελῶν ὀπλῶ-
 σιν, οἱ δὲ ἄλλοι Ἕλληνες ἐπὶ τριῶν· καὶ γὰρ ὀνομάζουσιν
 οἱ Αἰολεῖς τὰ πέντε, πέμπε. Τὰ δ' ἔν ὑπὲρ τῆς γενέσιος
 καὶ τελευτῆς, καὶ βίη, δεδήλωταί μοι.

Κ Ε Φ.

⁵⁵ Ita optimè MS. Barocc. malè Edit. Florent. πατρίδα & qui eam
 sequuntur omnes usque ad Gronovium, qui vix meliùs τῇ πατρίδι. or-
 positas enim habemus ἱεροποιίην τὴν κρατίστην & τὴν ἐωϋτῇ πατρίδι
 προσήκεσαν.

Περὶ ἡλικί-
αις τῆς
Ὁμήρου.

ΠΕΡΙ δὲ ἡλικίης τῆς Ὁμήρου, ἐκ τῶνδ' ἂν τις ἐπι-
σκεπτόμενος ἀκριβῶς καὶ ὀρθῶς λογίζοιτο. ἀπὸ γὰρ τῆς εἰς
526 Ἴλιον στρατείας, ἣν Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος ἡγήσαν, ἔτε-
σιν ὕπερον ἑκατὸν καὶ τριάκοντα, Λέσβος ὠκίωθη κατὰ πόλεις,
πρότερον ἔστα ἄπολις. μετὰ δὲ Λέσβον οἰκιδεῖσαν ἔτεσιν
ὕπερον εἴκοσι, Κύμη, ἡ Αἰολιῶτις καὶ Φρικῶτις καλεομένη,
530 ὠκίωθη. μετὰ δὲ Κύμην ὀκτωκαίδεκα ⁵⁶ ἔτεσιν ὕπερον,
Σμύρνα ὑπὸ Κυμαίων κατωκίωθη, καὶ ἐν τῷ γίνεται Ὁ-
μήρου. ἀφ' οὗ δὲ Ὁμήρος ἐγένετο, ἑτεῶ εἰς ἑξακόσια εἰκο-
σίδυο μέχρι τῆς Ξέρξεω διαβάσεως, ἦν, στρατευσάμενος
ἐπὶ τῆς Ἑλλήσποντον, διέβη ⁵⁷ ἐκ
535 τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην. ἀπὸ δὲ τῆς ῥηϊδίως εἰς ἀριθ-
μῆσαι τὸν χρόνον, τῷ ἐθέλοντι ζητεῖν, ἐκ τῶν Ἀρχόντων
Ἀθήνησι. Τῶν δὲ Τροϊκῶν ὕπερον γέγονεν Ὁμήρος, ἔτεσιν
ἑκατὸν ἡξηκονταοκτώ.

⁵⁶ ὀκτώ καὶ δέκα separatim MS. Barocc.

⁵⁷ MS. Barocc. διέμνη, nec tamen vitiosa Manuscripti Lectio est.
vide pag. 27. in not. lin. 3.

H E R O D O T I

D E V I T A

H O M E R I

L I B E L L U S.

C A P. I.

Herodotus Halicarnasseus de natalibus, ætate, atque vitâ Homeri ista in memoriam contulit, conatus quam verissime referre. Quum enim illa quondam Æolum civitatis Cyme conderetur, eodem cum aliæ omnis Græci generis gentes confluerunt, tum è Magnesia & alii, & inter hos Melanopus Ithagene Crithonis filio genitus, homo fortunæ non perinde amplæ, sed arctæ & expeditæ. Hic Melanopus in ista Cyme Omyretis filiam duxit uxorem, procreavitque inde fæmineam prolem, cui nomen indidit Critheidem. Et ipse Melanopus quidem unâ cum uxore vita functus est; commissâ interim filia Cleanactis Argivi tutelæ, quo familiarissime uti consueverat. Porro tempore interjecto accidit, ut puella ista è furtivo concubitu prægnans fieret: Id quod primo suppressum quum Cleanax rescivisset, vehementer rei indignitate commotus, Critheidem seorsum ad se arcessitam acerbè objurgavit, commemorans quæ futura esset apud populares infamia. Postremò hujusmodi quippiam de illâ excogitat. Cymæi tum in Hermæi sinus recessu ædificabant. Civitati autem, quæ condebatur, nomen imposuit Smyrnam Theseus, ab uxoris nomine, cujus memoriam

riam relinquere volebat. Hic Theseus ex primariis Theſſalorum fuit, qui Cymen condiderant, ab Eumelo Admeti filio oriundus, vitæ facultatibus apprime inſtructus. Clam exportatam huc Critheidem Cleanax Iſmenia Bæotio commiſit, ex iis, qui coloniam illuc duxerant, & in primis ſibi amico. Progreſſu deinde temporis, Critheis cum aliis mulieribus ad feſtum quoddam egreſſa, juxta fluvium Meletum, quum partui jam vicina eſſet, Homerum peperit non cæcum, ſed videntem; nominavitque eum Meleſigenem à fluvio.

C A P. II.

Quum autem apud Iſmeniam Critheis antea diverſata eſſet, ab eo digreſſa, manuarum induſtria ſe filiumque aliebat, aliunde alia ſuſcipiens opera; unde filium quoque, quantum potuit, inſtituit. Erat autem eo tempore Smyrnæ quidam nomine Phemius, qui juventuti literas muſicæque aliam univerſam tradebat: hic quum eſſet ſolitarius, Critheidem conduxit, quæ lanas quaſdam pararet, quas à diſcipulis in mercedem acceperat. Illa vero in domo ejus operabatur, multa elegantia multaue frugalitate utens, ut Phemio impenſe placeret: adeo ut tandem eam verbis ad conjugium ſolicitaret, referens cum alia multa quibus ei fidem facere putabat, tum præterea de filio quem foret adoptaturus, qui liberaliter ab ipſo altus inſtitutusque vir egregius futurus eſſet. Siquidem hunc cernebat jam miram quandam & ingenii & indolis ſpem de ſe polliceri: donec perſuavit illi in hoc conſentire. Meleſigenes cum naturæ bonitate præſtans, tum cura accedente inſtitutioneque, continuo omnes adoleſcentes multum antecellit: atque temporis progreſſu vir factus, nihilo erat ipſo Phemio in doctrinâ inferior. Et quum Phemius vitâ functus univerſa ei legâſſet, non multo poſt Critheis quoque fato concedit.

C A P. III.

Meleſigenes itaque ludo præfectus, ſuique jam juris effectus, magnopere ab hominibus conſpiciebatur, & in admiratione erat non apud ſuos modò, verum apud peregrinos etiam, qui illuc conveniebant. Erat enim Smyrna emporium celebre, unde frumenta è vicinis agris abundè conveſta exportabantur. Peregrini igitur quum ab opere ceſſarent, Meleſigeni libenter vacabant conſidentes. Commodum inter hos Mentis fuit nauclerus, qui è finibus Leucadis nave ſua huc navigaverat propter frumenta, vir, quantum illa ferebant tempora, & eruditus, & multarum rerum notitia excellens. Hic Meleſigeni perſuaſit, ut relicto ludo ſecum navigaret, accepturus & mercedem & omnia neceſſaria; & quod dum juvenis eſſet, civitates regionesque ſpectare illi operæ pretium fore duceret. Et per taliâ potiſſimum eum arbitror pellectum. Forſan enim quoque poeſi jam animam admoveſcere cogitabat. Proinde diſſoluto ludo cum Mente navigavit; & quocunque locorum appellebat, ſtudioſè univerſa perrogabat, quæ forent peculiaria, & inſpiciens reſciſcebat; apparet etiam commentarios eum de

de singulis scripsisse. Porro quum ex Etruria & Hispania delati in Italiam deveherentur, contigit Melesigenem oculis jam ante ægrum, extremè laborare: ita ut Mentem, in Leucadem tracturum, eum medicinæ causa apud Mentorem Alcimi filium Ithacensem reliquerit, hominem sibi vehementer amicum; multis precibus eundem adigens, quò Melesigenes curam haberet tantisper, dum è Leucade revertens ipsum reciperet. Mentor verò Melesigenem ægrotantem sedulò curavit, vir nimirum facultatibus pollens: quique ob egregiam æquitatem hospitalitatemque ex Ithacensibus maxime prædicaretur. Atque hîc accidit, ut de Ulyssæ multa Melesigenes percontando cognosceret. Narrantque ipsi Ithacenses, tum visum eum amisisse ibidem: atqui ego affirmare non dubitem tum eundem convaluisse, at postea apud Colophonem prorsus cæcum factum fuisse; id quod ipsi quoque Colophonii mecum fatentur. At vero è Leucade Ithacam reversus Mentem, Melesigenem recipit, cum quo inde diu huc illuc circumnavigavit; donec Colophonem appellenti evenerit, ut vetere oculorum morbo tentatus, nequiverit eum effugere, sed visu privatus fuerit. E Colophone autem jam cæcus Smyrnam redeuns, ad poësin se convertit.

C A P. IV.

Tempore deinde interjecto, quum Smyrnæ victu necessariisque destituere-
tur, constituit Cymen proficisci: commodumque transiens Hermi pratum,
ad eum locum pervenit, qui appellatur Novus Murus, Cymæorum colo-
niam. Qui locus post Cymen conditus fuit annis octo. Hic memoratur
Melesigenes, apud coriarii officinam consistens, hæc prima carmina pro-
nunciâsse;

*Hospitium præbete viro profugoque vagoque,
Qui sublimem urbem Cymen, Eriopida prolem,
Radicem incolitis Sardenes alticomantis,
Divini potatis aquam qui fluminis Hermi,
Vorticibus torti, pater est cui Jupiter ipse.*

Sardena autem mons est imminens Hermo fluvio Novoque Muro. At
coriario illi nomen erat Tychio, cui continuo auditis versibus visum est
hominem recipiendum. Miseratus enim est miserum, & oculis multat-
um; jussitque præsentibus secum frui. Ille fuit ingressus & confidens in
Sutrina, præsentibus etiam aliis, tum poësin suam ostendit, & Amphiarai
in Thebas expeditionem & hymnos quos in deos scripserat. Et quum de
illis, quæ edebantur ab præsentibus in medium, judicaret, ac sensus suos,
proferret, in admiratione habitus est ab auscultantibus. Atque hætenus
apud Novum Murum agens è poësi victus subsidia habebat: ostenduntque
ad mea usque tempora Neotichenfes locum, ubi sedens carmina sua exhibue-
rit, eumque in magna habent veneratione, ubi etiam populus arbor crevit,
quam ab Melesigenæ adventu in eo dixerunt natam esse.

CAP. V.

Porro egestate postea adactus quum vix alimenta haberet, statuit Cymen ad feliciorum successum reverti: Iturusque hæc pronunciat carmina,

*Vos me hominum rapide plantæ portetis in urbem,
Quorum animus promptus, pollent qui mente sagaci.*

E Novo igitur Muro proficiscens venit Cymam, per Larissam itinere facto, utpote facillimo: & ut Cymæi narrant, flagitantibus ejus foceris, epigramma hoc scripsit Midæ, Phrygiæ regi, Gordii filio, id quod etiam nunc in Cippo monumenti Gordii inscriptum exstat,

*Ænea sum virgo, Midæ quæ incumbo sepulcro:
Dum fluit unda levis, sublimis nascitur arbor,
Dum sol exoriens, & splendida luna relucet,
Dum fluvii labuntur, inundant litora fluctus,
Hic constanter ago, lachrymasque in marmore tincto
Fixa, Midam moneo tumultum hinc, cære viator.*

Cymæ igitur in senum conventiculis carmina quæ fecerat ostentabat, colloquique suavitate auscultantes oblectans, etiam in sui admirationem pertrahebat. Intelligens igitur Cymæos poësin suam gratè recipere, & in consuetudinem audientes ducens, postremo hujusmodi conditione proponit, dicens si publicè eum alere vellent, se civitatem illorum celeberrimam redditurum. Qui præsentibus hæc audiebant, probabant; addentes se quoque adjuturos, si petitionem suam ad senatum referret; quod hortabantur eum facere. Melesigenes his verbis erectus, collecto senatu in curiam processit: rogatoque eo, cujus id munus erat, ut in senatum duceretur, ille nihil recusans, ubi opportunum erat, hominem deduxit. Hic consistens Melesigenes, eadem verba de alimentis habuit in senatu, quæ paulo ante in conventiculis proposuerat. Ubi dixisset, egressus sedebat. Dum autem senatores agitarent, quidnam par esset homini respondere, visumque esset tum ei qui deduxerat, tum aliis senatoribus, quotquot in conventiculis eum audierant, petitionem admittendum: unus tantum è senatoribus refertur Melesigenis postulatis calculo suo repugnasse, interque alia multa hæc quoque commemorasse: si semel ὀμύσῃς, hoc est cæcos, alendos susciperent, futurum esse, ut turbam & multam & inutilem haberent. Atque hinc primum Homeri nomen Melesigeni inditum est, ab isto casu, nam Cymæi cæcos ὀμύσῃς appellant. Jamque inde, qui prius Melesigenes, nomen obtinuit Homerus. Et extraneos discrepare contigit, quum mentionem ejus facerent. Itaque terminata est deliberatio ab magistratu, non alere Homerum, placuitque id fere cætero senatui. Accedens autem præfectus, & adficens, ipsi enarravit contrarias petitioni ejus sententias, & consulta senatûs: utque audiit, his versibus calamitatem suam deplorabat,

Hei

Hei mihi, quam fatum dat Jupiter almus iniquum.
Infanti mihi lac venerandæ ex ubere matris
Præbuit, Æolicæ Smyrnæ, quam martia quondam
Gens Phryconitis, certamine fortis equestri,
Condidit ad pelagus, præterlabente Melete.
Docta Jovis proles mecum hinc digressa volebat
Carminibus celebrare urbem, quam nomine dicunt
Cymam, quosque viros intra sua mœnia claudit :
Illi audire sacræ spreverunt carmina vocis.
Sed quicumque mihi cladem exitiumque paravit,
Non impune feret lævâ quod mente volutat.
At mihi quam dederint nascenti numina sortem,
Ægro animo quamvis, certum est perferre patique.
Sed jam per sacræ vestigia ponere Cymæ
Compita non suadet mihi mens, potiusque remota
Inque peregrina sedem mihi quærere terra.

C A P. VI.

Cymâ deinde abiens, Phocæam contendit, imprecans interim Cymæis, ne quis unquam insignis poëta in illâ regione existeret, qui Cymæos celebraret. Phocææ autem eodem modo victum paravit, in conventiculis passim carmina sua ostentans & confidens. Erat autem eo tempore in illa Thestorides quidam, qui pueros litteras docebat, homo fidei parum probatæ. Hic, consideratâ Homeri poësi, hujusmodi verbis eum compellavit, paratum se inquiens & ministrare ei, & victum suppeditare, si carmina quæ meditatus esset, describere pateretur, & alia subinde faciens, ad se deferret. Homerus, jam ministerii alicujus atque adeo necessarium indigens, recipiendam hanc conditionem putavit: commoratusque apud Thestoridem, minorem illam facit Iliadem cujus initium est,

Trojam & Dardaniam canto, quæ mater equorum,
Quæ Danaïs Mavorte satis mala plurima vexit.

Phocaidem quoque quam vocant Phocæenses, apud se conditam ab Homero aiunt. Jam vero Thestorides, ubi Phocaidem atque alia omnia ab Homero communicata descripsisset, constituit è Phocæâ discedere, Homerique poësin pro suâ venditare. Unde factum, ut quum Homeri non perinde curam haberet, ille ad Thestoridem hujusmodi sit usus disticho,

Thestoride, ex multis, mortalibus abdita quæ sunt,
Mens habet in primis cæcos humana recessus.

Thestorides igitur ex Phocæâ Chium concessit: ubi erecto ludo, carmina illa pro suis evulgans, egregiam simul laudem sibi paravit & fructum. Porro Homerus iterum pristino more vivere pergebat apud Phocæenses è poësi victum habens.

C A P. VII.

Tempore deinde non multo, viri aliquot è Chio eorum periti Phocæam veniunt; & audientes Homeri carmina quæ antea sæpius in Chio à Thestoride audierant, indicabant in Chio hæc ipsa à quodam ludimagistro pro suis cum magno fructu ostentari. Homerus intelligens continuo Thestoridem esse, toto studio properabat in Chium transmittere. Et quum portum adiisset neque offendisset navem, quæ illuc trajiceret, essent autem qui ob Ligna in Erythræam solvere pararent, belle convenire videbatur, si per Erythræam iter faceret. Accedens igitur nautas, oravit, ut comitem se navigationis reciperent, multis blandisque usus verbis, quibus, quod desideraret, persuaderet. Nautæ admittentes hominis preces, jusserunt navem eum conscendere. Quo impetrato Homerus confidens in navi, his versibus nautis bene precatur,

*Audi, qui pelagus valido Neptune tridenti
Imperioque regis, spatiosaque culta Heliconis;
Da precor his nautis reditum, ventosque secundos,
Qui mihi sunt comites placidi, navisque magistri:
At mihi da misero sacram contingere terram,
Aërius qua parte Mimas ad sidera surgit,
Inde hominis justis me fac succedere tectis,
Ulciscique virum qui me improbitate fefellit,
Læsit & hospitii sacra jura Jovemque benignum.*

Ubi autem secundo vento appulissent Erythræam, Homerus in navi diversatus est. Postero autem die rogavit, ut nautarum aliquis ad urbem eum duceret. Illi unum è suis simul miserunt. Quumque jam pergendo ad Erythræam propinquasset, quæ est aspera atque montosa, in hæc prorupit carmina,

*O sacra multorum largitrix terra bonorum,
Quam tu plana aliis & parte equalis ab omni,
Aspera contrà aliis in quos converteris iram.*

Ingressus deinde Erythræorum urbem, percontatur de navigatione versus Chium. Et cum forte quidam occurrisset salutaturus, qui eum in Phocæâ viderat, ab hoc contendit, ut secum dispiceret sicubi navis esset, qua in Chium transmitteret. Et quum in portu nullum esset trajecticium navigium, ille Homerum ad eum locum ducit, ubi piscatoriæ naviculæ stationem habebant. Et forte fortuna incidit in quosdam in Chium trajecturos. Hos adiens ille qui ducebat eum precatus est, ut Homerum acciperent. Verùm illi nulla ratione ejus habita solvebant. Homerus autem hæc cecinit carmina,

*Insidi nautæ, gens diris tristior ipsis,
Sæva quibus veluti mergis dant æquora victum,
Acriter à nobis Jovis hospitii ara colatur,
Tristis enim vultus Jovis est, pænæque paratæ,
His quibus hospitii non est pia tessera curæ.*

At vero in altam jam provectis contigit, ut adverso vento rapti, eodem unde solverant recurrerent, ubi etiamdum Homerum in litoris crepidine confidentem offenderunt. Qui cognito navis recurso, hunc in modum eos alloquitur; Vos, o peregrini, ventus adversus excepit; sed me nunc quoque admittite & secunda vobis erit navigatio. Piscatores autem, poenitentia ducti quod prius hominem non receperant, testatique se non relicturos eum, si velit simul navigare, jubent navem conscendere. Recepto Homero vela faciunt, & iter peragunt.

C A P. VIII.

Quibus ad sua opera digressis, Homerus in litore eâ nocte mansit. Ubi diluxit, itineri se accingens & oberrans, ad eum locum pervenit, qui appellatur Pinus: illicque quiescenti per noctem pini fructus est illapsus, quem aliqui *τρούλον* alii *κῶνον* appellant. Homerus autem hos cecinit versus,

*Funduntur fructus alia magis arbore dulces,
Quam foveat umbrosis felix in collibus Ida:
Hinc ferrum veniet Martis validæque secures,
His ubi consistet campis Cebrenia pubes.*

Eo enim tempore Cymæi Cebrenia ad Idam montem ædificare parabant, ubi ferrum effoditur. Cæterum illinc abiens Homerus, vocem caprarum ibidem pascentium sequutus, in canes incidit: qui cum adlatrarent, vociferabatur. Quod audiens Glaucus, (id enim erat caprario nomen) accurrit festinantèr, revocatosque canes ab Homero excussit. Atque ubi diu admiratus fuisset, quod nimirum cæcus existens, solus eo locorum pervenisset & quid vellet, tandem accedens rogabat, quisnam esset, quibusque modis ad inhabitata illa & non calcata loca divertisset, & cujus rei indigens. Homerus, omnem suam calamitatem commemorans, ad commiserationem Glaucum pertraxit. Siquidem homo erat (ut apparet) cordatus. Excipiens igitur Homerum, ad suum deduxit tugurium, incensoque igne cœnam instituit: qua apposita iussit cœnare hospitem. At vero quum canes à cibo abstinentes non cessarent suo more cœnitantem adlatrare, Homerus Glaucum his versibus alloquitur,

*Glauce precor, paucis me audi, pareque monenti:
Præ foribus stabuli canibus sua fercula primum
Fac tradas; nam sic melius. Custodibus illis,
Nec fera nec fures venient ad septa dolosi.*

Hæc audiens Glaucus, lætatus est admonitione illa, habuitque hominem in admiratione. Cœnati autem, ultro citroque habitis sermonibus oblectabantur. Nam quum Homerus errorem suum, civitatesque quas adiisset, commemoraret, Glaucus hæc audiens stupebat: & tunc quidem, quia cubandi tempus erat, quieti se dabat. Postero die Glaucus cogitavit ad herum suum proficisci, ad hæc de Homero indicanda. Proinde commissis

con-

conservo capris pascendis, Homerum intra tecta reliquit, promittens se quam festinantissimè iturum. Descendens autem ad Bolissum (erat vicinum huic loco) herumque suum adiens, narravit de Homero, quemadmodum res se habebat, deque ejus adventu, quem pro miraculo duceret: demum rogat, quid facere in eo conveniat. Herus parùm delectatus hoc nuncio, coepit cum Glaucō ut stupido exostulare, qui quoslibet mutilos reciperet aleretque; tandem præcepit, ut hospitem ad se perduceret. Glaucus vero ad Homerum reversus narravit, jussitque sequi se in urbem: fore enim hæc ei ad felicem fortunæ successum. Quibus non gravatim assentiens Homerus, caprarium sequitur. Hic Chius colloquutus cum Homero reperit hominem esse politum & multorum peritum, coepit suadere ei ut apud se commoraretur, liberorumque quos habebat adolescentes formandorum curam susciperet. Illa accepta conditione pueros sibi creditos erudit. Interim Cercopas, Batrachomyomachiam, Epicichlidas, & alia omnia quæcunque juvenilia ludicra Homeri exstant, apud Chium illum condidit in Bolisso; ita ut ex poësi coeperit per urbem inclarescere. Jam vero Thestorides ut primum intellexit Homerum adesse, navigans è Chio fugam capebat.

C A P. IX.

Deinde progressu temporis impetratâ ab hero Chium visendi copiâ, urbem adiit; ludumque illic instituens, pueros carmina docebat. Id quum magna dexteritate Chiis facere videretur, etiam multos sibi admiratores conciliavit, Hinc igitur victum parans copiosum, uxorem duxit, è quâ duas suscepit filias, quarum una decessit innupta, alteram viro Chio elocavit. Enimvero hic poësin excolens, gratiam reddidit, quam habuit; & primum quidem Mentori Ithacensi, in Odyssæa, ut qui laborantem ex oculis impense curavisset in Ithaca, ejus nomine poësi suæ inserto, quem Ulysses dicit esse focium: cujus fidei Ulysses Trojam navigans, domum familiamque crediderit; tanquam Ithacensium præstantissimo atque æquissimo. Sæpe etiam aliis poëmatis locis eundem laudibus vehit, siquidem Minervam, quoties in sermonem cum aliquo venit, Mentori tradit assimulatam. Ad hæc Phæmio præceptoris suo gratiam eruditionis simul et nutritionis in Odyssæa retulit, præcipue in his versibus,

Phæmius at cunctis præstantior arte canendi

Insignem Citharam, dederat quam præco, tenebat.

Et rursum,

Fundere & hanc pulsans modulamina dulcia cæpit.

Meminit & naucleri, in cuius comitatu circumnavigans, urbes locaque plurima perlustravit. Huic nomen erat Mentæ: cujus meminit his versibus,

Αἰχίοιο Μέντες ἰσχυροῦ γένεσσι κλυτὰ τεύχεα,

Ἰμπερίῳ Τάφει, τοῦτον ἔστιν ἡ τέχνη ναυτική.

Habuit etiam Tychio coriario gratiam, qui venientem ad futrinam apud Novum Murum hospitio excepisset. Hunc enim Iliadi inserit his versibus,

Com-

*Comminus accessit clypeo septēmplice tutus
Ajax; huic clypeum turris fabricârat ad instar
Urbe in Hyle Tychius: non futor doctior alter.*

A poësi vero hac inclarescit Homerus circa Ioniam; jam & in ipsam usque Græciam de eodem sermo proferebatur. Et quum habitaret in Chio multis visitatum venientibus, eruditionis existimatione augescens, inciderunt qui suaderent ut in Græciam se transferret. Quod consilium admittens, impense cupiebat illuc demigrare. Commodumque intelligens Argos multis egregiisque elogiis celebratum, Athenas non item, poësi suæ inserit, in majore quidem Iliade hos versus, quibus Erechtheum magnifice laudibus vehit, in navium catalogo,

*Ortum ab Erechtheo populum: nutriverat illum
Pallas Erechtheum, tellus quem vasta creârat.*

Menestheum etiam, ducem Atheniensium trahit in exercitu tam pedestri quam equestri ordinando peritissimum, idque his carminibus,

*Hos tunc ducebat patriâ virtute Menestheus
Maximus: huic nemo poterat certare regendis
Aut etiam ornandis vel equis, vel in arcta locandis
Agmina militibus.*

Ajacem vero Telamonium ipsosque Salaminios Atheniensibus in navium nomenclatore annumeravit, sic scribens,

*Bis sex è Salamine rates Telamonius Ajax
Egit et adduxit statuens in litore juxta
Cecropias naves.*

Postremo in Odyssæa Minervam, postquam cum Ulyssæ in colloquium venerit, ad Atheniensium urbem, quam præcipue colebat, concessisse fingit,

*Ad Marathona dehinc & magnas venit Athenas
Tetlaque Erechthei subiit.*

C A P. X.

His ubi complevit suam poësin et apta omnia composuit, animo in Græciam trajiciendi, Samum appulit: contigitque forte ut eodem tempore Samii Apaturia festum agerent. Hic Samius quidam agnito Homero (utpote quem jam ante in Chio vidisset,) tribules suos adiens, indicavit ejus adventum cum multa hominis celebratione. Tribules vero jubebant adduci eum. Conveniens igitur Homerum Samius, quandoquidem, inquit, Hospes, Apaturiorum festum agit civitas, invitant te nostri tribules ad idem festum concelebrandum. Homerus adfuturum se affirmans, comitatur invitantem. Illuc pergens, in mulieres impegit, quæ Curotropho sacra in trivio faciebant. Sacrifica occurrentis aspectu indignata, exclamat, Vir, inquiens, faceffas à sacris. Homerus dictum illud in animo volvens, rogabat quisnam esset qui loqueretur, & cui deo sacrificaretur. Dux ejus indicavit mulierem esse, quæ Curotropho sacrificaret. Quod audiens Homerus hæc carmina protulit,

Dive,

*Dive, preces audito meas, mulierque face ista
Aversata torum juvenili ætate vigentum,
Canorum veterumque senum capiatur amore,
Est ætas effæta quibus, sed prompta voluntas.*

Ubi vero ad tribulium collegium accessit Homerus, jamque in limine conclavis, in quo epulabantur, constitit, aliqui narrant jam tum illic ardente igne poëtam cecinisse, alii postea eos accendisse, quàm carmina ista cecinisset,

*Ut patris, nati, sic turres sunt decus urbis:
Sic & equi campum decorant, sic æquora naves,
Sic & opes ornant ædes: præsentia regum
Augusto in solio decorat fora lata sedentum:
At lucente domus multo est angustior igne.*

Ingressus autem & accumbens, cum tribulibus epulo fruens, in magno honore admirationeque est habitus, ibidemque ea nocte cubile sibi paravit. Crastino die conspicantes eum abeuntem figuli quidam, in furno tenuiorem tegulam coquentes, quum intellexissent hominem esse eruditum, ad se vocantes jussurunt canere, pollicentes cum tegulas, tum quicquid aliud haberent se illi duros. Homerus hæc illis cecinit carmina quæ vocantur Caminus, id est fornax,

*Si mihi mercedem dabitis figuli, ista canemus.
Huc ades o Pallas, dextrâque foveto caminum,
Pulchrè ut durecant calices, & mollia cuncta
Siccenturque probe, & figulis lucra magna reportent,
Vendita perque forum multa, & per compita multa.
Sic illis quæstus crescat, prudentia nobis.
At si deposito juvat irridere pudore,
Huc, precor, ut pestes veniant quæcunque per orbem
Grassantur, fundant & in hunc mala multa caminum.
Irruat huc Smaragus, gravis Asbetus atque Sabaëtes:
Contere tu, Pallas, flammamque & vasa camini,
Ille licet rapido multum nunc ferveat æstu.
Insuper Omodamus feriatque & damna det arti.
Omnia misceto, fornacem, vasa, domumque,
Ut fragor immensus fiat; figulisque tremiscant:
Non secus ac malæ crepitu clauduntur equinæ;
Sic subitâ fornax crepitetque cadatque ruinâ,
Inque lutum redeant calices & vasa minuta.
Huc quoque solis ades nata, incantare perita,
Inque ipsos & opus tua noxia sparge venena.
Huc ducat longo Centauros agmine Chiron:
Quique manu Herculeâ cecidere superque fuerunt,
Illi contendant opus omne, ipsumque caminum
In nihilum penitus redigant. Figuli ista videntes
Plorent; & lachrymis spectent ingentia damna.*

*Improbitalis ego spectabo hæc præmia latus.
Denique qui pronus fornacem respicit, illi
Flamma vorax faciem circa penitusque perurat.
Sic scelus agnoscent omnes, atque inde cavebunt.*

C A P. XI.

At vero in Samo hybernans, calendis beatiorum ædes adiens aliquid accipiebat, canens hæc carmina, quæ Eiresione, hoc est, ramalia, vocantur : ducente eum semper & comitante aliquot puerorum indigenarum choro,

*Venimus ad magnas ædes civemque potentem,
Cujus divitiis resonat domus atque redundat.
Vos aditum præbete fores : feliciter intrent
Divitiæ, & requies hilaris charitesque sequantur :
Vasa opibus tumeant, nihil hic videatur inane :
Sintque laboratæ Cereris repleta canistra.
Excelso curru nurus hic portetur, & ipsam
Veloci cursu revehant ad limina muli.
Hæc premat Electrum pedibus telasque labore.
Ast ego vos repetam, repetam (mibi crede) quotannis,
Non secus atque redit sub tectum garrula Progne.
Assumus in portâ : seu munera ferre placebit,
Seu nihil, est tamen hinc abeundi certa voluntas.
Non etenim hic habitare diu nec adesse paramus.*

Atque hæc carmina postea in Samo diu à pueris decantabantur, quoties in Apollinis festo stipem colligebant.

C A P. XII.

Ineunte deinde vere moliebatur Homerus è Samo Athenas navigare : solvensque una cum nonnullis incolarum, ad Ion appulit ; ubi stationem non in urbe, sed in litore habebant. Hic contigit Homerum graviter ægro-
tare : egressus igitur è nave, in crepidine litoris jacebat invalidus. Quum-
que diutius illic ob navigandi difficultatem remorarentur, subinde quidam,
descendentes ex urbe, Homero vacabant, eumque audientes, reverenter ob-
servabant. Jam vero nautis & aliquot è civitate illic apud Homerum
confidentibus, forte pueri piscatores eo appulerunt : qui è navicula egressi,
hæc illis verba fecerunt ; Agite hospites, audite nos, numquid ea quæ
vobis proponemus, explicabitis ? Ibi è præsentibus quidam jubebat pro-
loqui. Illi, nos, inquit, quæcunque cepimus, reliquimus : quæ vero non
cepimus nobiscum portamus. Et quum nemo ex præsentibus interpretari
dicta posset, pueri explicabant : significantes nimirum se, quum piscium
nihil capere possent, desidentes in sicco pediculos venari tentavisse ; & horum
quotquot cepissent reliquisse, quos autem nequiverunt, domos retulisse. quæ
audiens Homerus hæc dixit carmina,

*Hi vos, ô pueri, tales genuere parentes,
Nec latis fundis, gregibus neque mille potentes.*

Ex hac autem infirmitate extremum diem clausit Homerus in Io, non
(ut arbitrantur aliqui) ænigmatis perplexitate enectus, sed morbo. Extinctus
vero

vero in Io Homerus, à comitibus suis atque civibus qui in colloquio cum eo fuerant, in litore ibidem sepultus est. Cujus sepulchro multo post tempore Ietæ, ubi poësis ejus jam publicata ab omnibus celebrabatur, hujusmodi inciderunt carmen elegiacum; neque est Homeri;

Condit humus caput hæc sacrum, qui versibus arma

Fortia divinis heroïum ornavit, Homerum.

C A P. XIII.

Porro quod Æolensis fuerit Homerus neque Dorienfis, partim è jam dictis perspicuum esse poterit, partim etiam his conjecturis deprenditur. Siquidem poëtam tantum, qui aliqua ex hominum moribus in suam poësin transferre studuerit, par est aut laudatissimos excogitasse, aut suos, quos patrios habebat, commemorasse. Jam vero ipsi carmina ejus audientes indidem pronunciabitis. Nam sacrificii ritum probatissimum retulit, aut ipse eundem excogitavit, aut quod cum patriis institutis conveniret. Sic enim inquit,

Protraëtas jugulant pecudes, & tergora costis

Deripiunt, femorumque toros & crura recidunt,

In partesque secant geminas: tum pingua nidor

Viscera nube tegit densa.

In his versibus de iliis nulla mentio, quibus in sacrificiis tamen utebantur cæteri, præter unam Æolicam gentem quæ ilia non cremabat. Indicat præterea his quoque versibus, quòd, Æolensis existens, suæ gentis ritibus usus sit,

tum segmina carniū

Ipse focus multo crepitantibus admovet igni

Cruda senex, & vina super nigrantia fundit:

Quem verubus quinis juvenes onerata tenentes

Brachia circumstant.

Æolenses enim soli intestina quinque verubus fixa torrebant, reliqui Græci tribus. etenim πέμπτε dicunt Æolenses pro πέντε, id est, quinque. Atque hæc sane de genere vita interituque Homeri à nobis relata sint.

C A P. XIV.

Cæterum ætatem Homeri si quis diligenter rectèque ratiocinetur, ex hisce facile deprehendet. Nempe ab expeditione, quam Agamemnon & Menelaus in Ilium habuerunt, annis centum post atque triginta Lesbos oppidatim haberi cœpit, quum antea nullam prorsus haberet civitatem. Post Lesbum habitatam annis viginti Cyme Æolica & Phricotis appellata habitata fuit. Porro à Cyme annis duodeviginti in Smyrnam Cymæi coloniam deduxerunt: quo tempore natus fuit Homerus. Ab Homero autem nato anni sunt sexcenti viginti duo ad Xerxis usque in Græciam trajectum, qui videlicet juncto pontibus Hellesponto cum exercitu ex Asiâ in Europam transivit. Ex his igitur tempus illud calculo colligere facile fuerit ei qui prætorum Atheniensium rationem habuerit. Centum autem & sexaginta octo post Trojanum bellum annis exstitit Homerus.

